

«М.Х. Дулати атындағы Тараз университеті» Ке АҚ
НАО «Таразский университет им. М.Х. Дулати»
«Taraz University named after M.Kh. Dulaty» NC JSC

«БЕКІТЕМІН»

Ғылыми кеңес отырысы
Хаттама №11 03.04.2025 ж.

«УТВЕРЖДЕНА»

На заседании Ученого совета
Протокол №11 03.04.2025 г.

«APPROVED»

At meetings of the Academic Council
Protocol №11 03.04.2025 y.

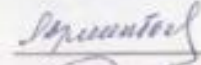
БІЛІМ БЕРУ БАҒДАРЛАМАСЫ ОБРАЗОВАТЕЛЬНАЯ ПРОГРАММА EDUCATIONAL PROGRAM

6B05214- География және табиғаттың тіршілікке үйлесуі
6B05214-География и природообустройства жизни
6B05214- Geography and environmental management of life

Тараз, 2025

Білім беру процесіне енгізу үшін Академиялық жұмыс жөніндегі департаментімен ұсынылды

Басқарма мүшесі-Академиялық мәселелер бойынша проректор Академиялық жұмыс жөніндегі департамент директоры м.а.

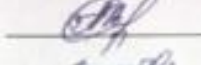

Еркінбаева Л.К.

Садибаев А.К.

Үйлестіруші – аға маман

Аметова Г.С.

Үйлестіруші – аға маман

Байсерикова Н. Г.

Университеттің Академиялық Кеңес отырысында қаралды
Рассмотрено на заседании Академического Совета университета
Reviewed at the meeting of the Academic Council of the University

Хаттама / Протокол / Protocol
№ 9 20.03.2025 ж.

Разработчики ОП/ БББ әзірлеушілер/ Developers EP

Т.ӘЖ Ф.И.О. Full name	Ғылыми/академиялық дәрежесі, лауазымы, жұмыс/оқу орны/ Ученая/академическая степень, должность, место работы/учебы /Academic degree, position, place of work/study	Қолы Подпись Signature
Балгабаев Н.Н./ Балгабаев Н.Н./ Balgabaev N.N.	«Қазак Су шаруашылығы ғылыми-зерттеу институты» ЖШС атынан Бас директор, а.ш.ғ.д./ От имени ТОО «Казахский научно-исследовательский институт водного хозяйства» Генеральный директор д. с.х. н./ On behalf of Kazakh Scientific Research Institute of Water Management LLP, Director General, Doctor of Agricultural Sciences	
Абдиева З. С./ Abdieva Z. S.	«Қазгидромет» РМК Жамбыл облысы бойынша филиалының директоры/ Директор филиала РПП «Қазгидромет» по Жамбылской области/ Director of the Branch of RSE «Kazhydromet» in Zhambyl Region	
Қарлыханов О.К Қарлыханов О.К./ Karlykhanov O.K.	«Қазак Су шаруашылығы ғылыми-зерттеу институты» ЖШС бас ғылыми қызметкер т.ғ.д./ Главный научный сотрудник ТОО «Казахский научно-исследовательский институт водного хозяйства» д. т. н./ Chief Researcher at Kazakh Scientific Research Institute of Water Management LLP, Doctor of Technical Sciences	
Тажиева Т.Ч./ Tazhieva T. Ch.	М.Х. Дулати атындағы Тараз университетінің, «Тарих» кафедрасының қауымдастырылған профессор м.а., PhD/ Ассоциированный профессор и.о, доцент, Таразский университет им. М.Х. Дулати, кафедра «История»/ Associate Professor, Taraz University named after M.H. Dulati, Department of History	
Қонысбекова Қ.Қ./ Қонысбекова К.К./ Konyasbekova K.K.	М.Х. Дулати атындағы Тараз университетінің «Тарих» кафедрасының география магистрі, аға оқытушы/ Магистр географии, старший преподаватель кафедры «История» Таразского университета им. М. Х. Дулати/Master of Geography, Senior Lecturer, Department of History, Taraz University named after M. Kh. Dulati	
Бескемпірова Ә.М./ Бескемпірова А. М./ Beskempirova A.M.	М.Х. Дулати атындағы Тараз университетінің, «Тарих» кафедрасының жаратылыстану ғылымдарының магистрі, аға оқытушы/ Магистр естественных наук, старший преподаватель кафедры «История» Таразского университета им. М. Х. Дулати/ Master of Natural Sciences, Senior Lecturer at the Department of History, M. H. Dulati Taraz University	

БІЛІМ БЕРУ БАҒДАРЛАМАСЫНЫҢ ПАСПОРТЫ

Білім беру саласы	6B05 – Жаратылыстану ғылымдары, математика және статистика
БББ профилі	Жоғары жаратылыстану білім беру
Дайындық бағыты коды мен классификациясы	6B052 – Жер туралы ғылым
Білім беру бағдарламаларының тобы	6B052 – Жаратылыстану ғылымдары саласындағы мамандар даярлау
Білім беру бағдарламасының коды мен атауы	6B05214 - «География және табиғаттың тіршілікке үйлесуі» саласындағы мамандар даярлау
ББ мақсаты	Табиғатты тиімді пайдалану үшін инновациялық зерттеу әдістері арқылы заманауи білімді қалыптастыруға қабілетті және географиялық құзыреттілікке ие география саласындағы білікті бакалаврларды даярлау.
БББ түрі (жаңа, қолданыстағы, инновациялық)	Қолданыстағы БББ
ҰБШ бойынша деңгей	6
СБШ бойынша деңгей	6
БББ-ның айрықша ерекшеліктері (қос дипломды, бірлескен)	Жоқ
Берілетін академиялық дәреже (бакалавр,)	«6B05214 - География және табиғаттың тіршілікке үйлесуі» білім беру бағдарламасы бойынша жаратылыстану бакалавры
Оқу мерзімі	4
Кредиттер көлемі	240
Оқыту тілі	қазақша, орысша
БББ Ғылыми кеңесте бекітілген күні	03.04.2025 жыл, хаттама №11
Кадрларды даярлауды бағыттауға арналған лицензияға қосымшаның болуы	Лицензия № KZ47LAA00036894 21.01.2025 жыл
ББ аккредиттеуінің болуы	IAAR БСН: 200640018977 Мемлекеттік лицензия: 27.07. 2020 ж. №19LAA00018483 Куәліктің жарамдылық мерзімі: 29.03.2024 ж.-28.03.2029 ж. Тіркеу номері АВ5022
Жаңа кәсіптер атласы	-

ПАСПОРТ ОБРАЗОВАТЕЛЬНОЙ ПРОГРАММЫ

Регистрационный номер	
Область образования	6В05 – Естественные науки, математика и статистика
Профиль ОП	Высшее естественнонаучное образование
Направление подготовки	6В052 - Наука о земле
Группа образовательных программ	6В052 - Подготовка специалистов в области естественных наук
Образовательная программа	Подготовка специалистов 6В05214 - «География и природообустройства жизни»
Цель ОП	Подготовка квалифицированных бакалавров в области географии, способных генерировать современные знания с помощью инновационных методов исследования для рационального природопользования и обладающих географическими компетенциями.
Вид ОП (новая, действующая, инновационная)	Действующая Образовательная Программа
Уровень по НРК	6
Уровень по ОРК	6
Отличительные особенности ОП (двудипломная, совместная)	Нет
Присуждаемая академическая степень (бакалавр, магистр, доктор PhD)	Бакалавр естествознания по образовательной программе – «6В05214 - «География и природообустройства жизни»
Срок обучения	4
Объем кредитов	240
Язык обучения	казахский, русский
Дата утверждения ОП на Ученом Совете	03.04.2025 года, протокол №11
Наличие приложения к лицензии на направление подготовки кадров	Лицензия № KZ47LAA00036894 от 21.01.2025 года
Наличие аккредитации ОП	Бин: 200640018977 IAAR Государственная лицензия: №19LAA00018483 от 27.07.2020 г. Срок действия свидетельства: 29.03.2024 г.-28.03.2029 г. Регистрационный номер АВ5022
Атлас новых профессий	-

PASSPORT OF THE EDUCATIONAL PROGRAM

Registration Number	
Field of education	6B05 – Natural sciences, mathematics and statistics
OP profile	Higher Natural Science Education
Training	6B052 – Earth Science
Group of educational programs	6B052 - Training of specialists in the field of natural sciences
Educational program	Training of specialists 6B05214 - “Geography and Environmental Management”
OP goal (in three languages: Kazakh, Russian, English)	Training qualified bachelors in geography, capable of generating up-to-date knowledge through innovative research methods for environmental management and possessing geographical competences.
Type of OP (new, current, innovative)	Current Educational Program
Level on NQF	6
Level on SQF	6
Distinctive features of OP (two-degree, joint)	No
Degree to be conferred (Bachelor, Master, Doctor PhD)	Bachelor of Natural Sciences in the educational program «6B05214 – Geography and Environmental Management»
Term of study	4
Credits	240
Language of study	kazakh, russian
Date of approval of the OP at the Academic Council	03.04.2025, Protocol № 11
Availability of an appendix to the license for the direction of personnel training	Licence No. KZ47LAA00036894 dated 21.01.2025
Availability of OP accreditation	Bin: 200640018977 IAAR State licence: №19LAA00018483 dated 27.07.2020. Certificate validity period: 29.03.2024 - 28.03.2029 Registration number AB5022
Atlas of new professions	-

Білім беру бағдарламасының құрылымы/Структура образовательной программы/ Structure of the educational program

№	Циклдердің және пәндердің атауы /Наименование циклов и дисциплин/ Name of cycles and disciplines	Жалпы еңбек сыйымдылығы /Общая трудоемкость/ Total labor intensity	
		академиялық сағат бойынша/ в академических часах/ in academic hours	академиялық кредит бойынша/в академических кредитах/in academic credits
1	2	3	4
1	Жалпы білім беретін пәндер циклі (ЖББ)/Цикл общеобразовательные дисциплины (ООД)/ Cycle of general education disciplines (GED)	1680	56
1.1	Міндетті компонент /Обязательный компонент/ Required component	1530	51
	Қазақстан тарихы /История Казахстана	150	5
	Философия/ Философия	150	5
	Шетел тілі /Иностранный язык	300	10
	Қазақ (Орыс) тілі /Казахский (Русский) язык	300	10
	Ақпараттық-коммуникациялық технологиялар /Информационно-коммуникационные технологии	150	5
	Әлеуметтік-саясаттану білім модулі /Модуль социально-политических знаний (социология, политология, культурология, психология)	240	8
	Дене шынықтыру /Физическая культура	240	8
1.2	Жоғары оқу орны компоненті /Вузовский компонент	150	5
2	Базалық пәндер циклі / Цикл базовых дисциплин/ Cycle of basic items	3240	108
2.1	Жоғары оқу орны компоненті /Вузовский компонент/ University component	2730	91
2.2	Таңдау компоненті / Компонент по выбору/ Component of choice	510	17
3	Негізгі пәндер циклі/Цикл профилирующих дисциплин / Cycle of major disciplines	2040	68
3.1	Жоғары оқу орны компоненті /Вузовский компонент/ University component	1470	49
3.2	Таңдау компоненті / Компонент по выбору/ Component of choice	570	19
	Оқу тәжірибесі(мамандық бойынша)/Учебная практика(по специальности)/ Educational practice	60	2
	Өндірістік практика1/ Производственная практика1/ Production practice 1	60	2
	Өндірістік практика2/ Производственная практика2/ Production practice 2	90	3
	Дипломалды практика (Өндірістік 3)	150	5
4	Қорытынды аттестация/Итоговая аттестация/ Final certification	240	8
	Барлығы / Итого/ Total	7200	240

ОҚЫТУ НӘТИЖЕЛЕРІ

ОН-1. Құқықтық және экономикалық білімді пайдалана отырып бизнесте және күнделікті өмірде сауатты шешімдер қабылдау мақсатында, негізделген қаржылық шешімдер қабылдау, жеке және корпоративтік қаржыны тиімді басқару.

ОН-2. Деректерді жинау, өңдеу және талдау, сонымен қатар кәсіби қызметтегі қолданбалы мәселелерді шешу мақсатында жасанды интеллект құралдарын пайдалана отырып, іргелі қолданбалы зерттеулерді жүргізеді, ғылыми әзірлемелерді коммерцияландыру идеяларын тұжырымдау және негіздеу кезінде академиялық мәтіндерді сауатты пішімдейді. Қауіпсіздік пен еңбекті қорғаудың барлық талаптарын сақтай отырып, қызмет пен технологиялық қызмет өнімдерінің, ғылыми жаңалықтардың қоршаған ортаға әсерін ескереді.

ОН-3. Математика, химия және физика салаларында алған білімдерін қолдану, пайдалы қазбалардың құрамын және географиядағы физикалық құбылыстарды зерттеу, сәйкес өлшем бірліктерін пайдалана отырып, нақты географиялық есептерді шешу.

ОН-4. Жердің қалыптасуының тарихи кезеңдерін, географиялық қабық құрылымының ерекшеліктерін, флора мен фаунаның таралу заңдылықтарын, биогеографиялық аймақтарға бөлу принциптерін және әлеуметтік-экономикалық және саяси географияның негізгі ережелерін түсіндіру.

ОН-5. Табиғи-ресурстық әлеуетті, сулардың физика-химиялық сипаттамаларын, Ландшафттардың экологиялық жағдайын және геоморфологиялық ерекшеліктерін зерттеу.

ОН-6. Инклюзивті білім беру ортасын қалыптастыру принциптерін ескере отырып, физикалық-географиялық, картографиялық және жаратылыстану деректеріне сүйене отырып, Қазақстанның топонимикасын, киелі нысандарын, климаттық құбылыстарын, топырақ-геологиялық ерекшеліктерін зерттеу.

ОН-7. Қазақстан және дүние жүзі аймақтарының әлеуметтік-экономикалық және географиялық ерекшеліктерін, соның ішінде демографиялық процестерді, геосаяси факторларды және туристік-рекреацияның кешенді дамуын талдау.

ОН-8. Су ресурстарын, климаттық өзгерістерді, экологиялық тәуекелдерді және қоршаған ортаны қорғаудың заманауи тәсілдерін ескере отырып, табиғатты ұтымды пайдалану принциптерін талдау.

ОН-9. Географиялық зерттеу әдістері мен әдістемелеріне, картография мен геоинформатиканың заманауи технологияларына, тәжірибе барысында алған кәсіби дағдыларына сүйене отырып, географиялық ақпараттық жүйелерді (ГАЖ) пайдаланады.

РЕЗУЛЬТАТЫ ОБУЧЕНИЯ

РО-1. Принимать обоснованные финансовые решения, эффективно управлять личными и корпоративными финансами, используя правовые и экономические знания для принятия грамотных решений в бизнесе и в повседневной жизни.

РО-2. Проводит элементарные прикладные исследования, грамотно оформляет академические тексты при формулировании и обосновании идеи по коммерциализации научных разработок, применяя инструменты искусственного интеллекта для сбора, обработки и анализа данных, а также для решения прикладных задач в профессиональной деятельности. Учитывает влияние деятельности и продуктов процессиональной деятельности, научных открытий на окружающую среду, соблюдая все требования безопасности и охраны труда.

РО-3. Применять полученные знания в области математики, химии и физики, изучать состав минеральных ресурсов и физических явлений в географии, решать конкретные географические задачи с помощью соответствующих единиц измерения.

РО-4. Объяснять исторические этапы формирования Земли, особенности строения географической оболочки, закономерности распространения флоры и фауны, принципы биогеографического зонирования и базовые положения социально-экономической и политической географии.

PO-5. Исследовать природно-ресурсный потенциал, физико-химические характеристики вод, экологическое состояние ландшафтов и геоморфологические особенности.

PO-6. Исследовать топонимику, сакральные объекты, климатические явления, почвенные и геологические особенности Казахстана на основе физико-географических, картографических и естественнонаучных данных, учитывая принципы формирования инклюзивной образовательной среды.

PO-7. Анализировать социально-экономические и географические особенности регионов Казахстана и мира, включая демографические процессы, геополитические факторы и комплексное развитие туристско-рекреационной сферы.

PO-8. Анализировать принципы рационального природопользования с учётом использования водных ресурсов, климатических изменений, экологических рисков и современных подходов к охране окружающей среды.

PO-9. Использовать геоинформационные системы (ГИС), опираясь на методы и методологии географических исследований, современные технологии картографии и геоинформатики, профессиональные навыки, приобретённые в ходе практики.

LEARNING OUTCOMES

LO-1. Принимать обоснованные финансовые решения, эффективно управлять личными и корпоративными финансами, используя правовые и экономические знания для принятия грамотных решений в бизнесе и в повседневной жизни.

LO-2. Проводит элементарные прикладные исследования, грамотно оформляет академические тексты при формулировании и обосновании идеи по коммерциализации научных разработок, применяя инструменты искусственного интеллекта для сбора, обработки и анализа данных, а также для решения прикладных задач в профессиональной деятельности. Учитывает влияние деятельности и продуктов процессиональной деятельности, научных открытий на окружающую среду, соблюдая все требования безопасности и охраны труда.

LO-3. Применять полученные знания в области математики, химии и физики, изучать состав минеральных ресурсов и физических явлений в географии, решать конкретные географические задачи с помощью соответствующих единиц измерения.

LO-4. Объяснять исторические этапы формирования Земли, особенности строения географической оболочки, закономерности распространения флоры и фауны, принципы биогеографического зонирования и базовые положения социально-экономической и политической географии.

LO-5. Исследовать природно-ресурсный потенциал, физико-химические характеристики вод, экологическое состояние ландшафтов и геоморфологические особенности.

LO-6. Исследовать топонимику, сакральные объекты, климатические явления, почвенные и геологические особенности Казахстана на основе физико-географических, картографических и естественнонаучных данных, учитывая принципы формирования инклюзивной образовательной среды.

LO-7. Анализировать социально-экономические и географические особенности регионов Казахстана и мира, включая демографические процессы, геополитические факторы и комплексное развитие туристско-рекреационной сферы.

LO-8. Анализировать принципы рационального природопользования с учётом использования водных ресурсов, климатических изменений, экологических рисков и современных подходов к охране окружающей среды.

LO-9. Использовать геоинформационные системы (ГИС), опираясь на методы и методологии географических исследований, современные технологии картографии и геоинформатики, профессиональные навыки, приобретённые в ходе практики.

**ОП оқытудың қол жетімділік матрицасы және олардың дескрипторлармен байланысы
/Матрица достижимости обучения ОП и их соотношение с дескрипторами/ The matrix of
achievability of learning OP and their correlation with descriptors**

Тізбе бойынша дескрипторлардың реттік нөмірі*//Порядковый номер дескрипторов по перечню*/ Sequential number of descriptors in the list*/	Модуль /Модуль/ Module	БББ бойынша оқыту нәтижесі /Результата обучения по ОП/ The result of the OP training								
		PO1	PO2	PO3	PO4	PO5	PO6	PO7	PO8	PO9
1,3,4,8	Общественно-гуманитарные знания / Қоғамдық-гуманитарлық білімдер / Social and humanitarian knowledge	+								
1,2,3,4,7	Экология және инновация/Экология и инновация		+							
2,4,7	Естественно-научный/ Жаратылыстану-ғылыми /			+						
1,4,7	Общее землеведение/Жалпы жертану / Land science				+					
1,2,4,7	География природных ресурсов Табиғи ресурстар географиясы/					+				
1,2,4,7	Общая география/ Жалпы география/						+			
1,2,3,4,7	Социально-экономическая география мира /Әлемнің әлеуметтік экономикалық географиясы							+		
1,2,3,4,7	Освоение рационального природопользования в естественных науках/ Жаратылыстану ғылымдарында табиғатты тиімді пайдалануды игеру/								+	
1,2,4,6	Методы географических исследований/ Географиялық зерттеу әдістері/									+

Білім беру бағдарламасының мазмұны/ Содержание образовательной программы/ The content of the educational program

№	Модуль атауы Наименование модуля Module name	Пән атауы/ Наименование дисциплины/ Name of the discipline	Пәннің қысқаша сипаттамасы/Краткое описание дисциплины/ A briefdescription of the discipline	Пән бойынша ОН/ РО по дисциплина	Цикл	Компо нент	Кред иты
1.	Қоғамдық- гуманитарлық білімдер /Общественно- гуманитарные знания / Social and humanitarian knowledge	Қазақстан тарихы История Казахстана The History of Kazakhstan	<p>Пәннің мақсаты: Қазақстан тарихы дамуының ежелгі заманнан қазіргі уақытқа дейінгі негізгі кезеңдері туралы объективті білім беру. Пәннің міндеттері:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) білім алушыларды іргелі дереккөздік және историографиялық материалдармен, сондай-ақ Қазақстанның қазіргі заманғы тарих ғылымының жетістіктерімен таныстыру; 2) гуманитарлық білім жүйесіндегі Қазақстан тарихының ролін айқындау; 3) қазіргі заманғы даму кезеңінің өзекті проблемаларын талдау үшін Қазақстан тарихының объектісі мен мәнінің ерекшелігін анықтау. 4) қазақ халқы этногенезінің негізгі кезеңдерін, Ұлы дала аумағындағы мемлекеттік пен өркениет нысандарының эволюциясын тұтастай және объективті жария етуге негізделген Қазақстан тарихының ғылыми негізделген тұжырымдамасын жасау; 5) Қазақстанның қазіргі тарихындағы негізгі оқиғалар туралы білімді жүйелеу. Оқыту нәтижелері: <ol style="list-style-type: none"> 1) Қазақстан тарихы дамуының негізгі кезеңдерін білу мен түсінуді көрсету; 2) тарихи өткеннің құбылыстары мен оқиғаларын сыни талдау арқылы адами қоғамның дүниежүзілік-тарихи дамуының жалпы парадигмасымен байланыстыру; 3) қазіргі Қазақстанның тарихи процестері мен құбылыстарын зерделеу кезінде талдамалық және аксиологиялық талдау дағдыларын меңгеру; 4) қазіргі заманғы қазақстандық даму моделінің имманенттік ерекшеліктерін объективті және жан-жақты түсіне білу; 5) Қазақстан тарихының тарихи құбылыстары мен процестерін жүйелеу және сыни баға беру. <p>Цель дисциплины – дать объективные знания об основных этапах развития истории Казахстана с древнейших времен по настоящее время. Задачи дисциплины:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ознакомить обучающихся с фундаментальными источниковедческими и историографическими материалами, а также достижениями современной исторической науки Казахстана; 2) определить роль истории Казахстана в системе гуманитарного знания; 3) выявить специфику объекта и предмета истории Казахстана для анализа 		ЖБП/ ООД/ GED	МК/ ОК/ RC	5

			<p>актуальных проблем современного этапа развития.</p> <p>4) создание научно-обоснованной концепции истории Казахстана, основанной на целостном и объективном освещении основных этапов этногенеза казахского народа, эволюции форм государственности и цивилизации на территории Великой степи;</p> <p>5) систематизация знаний об основных событиях современной истории Казахстана. Результаты обучения:</p> <p>1) демонстрировать знание и понимание основных этапов развития истории Казахстана;</p> <p>2) соотносить явления и события исторического прошлого с общей парадигмой всемирно-исторического развития человеческого общества посредством критического анализа;</p> <p>3) владеть навыками аналитического и аксиологического анализа при изучении исторических процессов и явлений современного Казахстана;</p> <p>4) уметь объективно и всесторонне осмысливать имманентные особенности современной казахстанской модели развития;</p> <p>5) систематизировать и давать критическую оценку историческим явлениям и процессам истории Казахстана.</p> <p>"The purpose of the discipline is to provide objective knowledge about the main stages of the development of the history of Kazakhstan from ancient times to the present. Objectives of the discipline:</p> <p>1) acquaint students with fundamental source studies and historiographic materials, as well as the achievements of modern historical science of Kazakhstan;</p> <p>2) to determine the role of the history of Kazakhstan in the system of humanitarian knowledge;</p> <p>3) to identify the specifics of the object and subject of the history of Kazakhstan for the analysis of topical problems of the modern stage of development.</p> <p>4) the creation of a scientifically based concept of the history of Kazakhstan, based on a holistic and objective coverage of the main stages of the ethnogenesis of the Kazakh people, the evolution of forms of statehood and civilization on the territory of the Great Steppe;</p> <p>5) systematization of knowledge about the main events of the modern history of Kazakhstan. Training results:</p> <p>1) demonstrate knowledge and understanding of the main stages of the development of the history of Kazakhstan;</p> <p>2) correlate the phenomena and events of the historical past with the general paradigm of the world-historical development of human society through critical analysis;</p> <p>3) possess the skills of analytical and axiological analysis in the study of historical processes and phenomena of modern Kazakhstan;</p>				
--	--	--	---	--	--	--	--

			<p>4) be able to objectively and comprehensively comprehend the immanent features of the modern Kazakhstani development model;</p> <p>5) systematize and give a critical assessment of the historical phenomena and processes of the history of Kazakhstan.</p>				
2.	<p>Философия</p> <p>Философия</p> <p>Philosophy</p>	<p>Пәннің сипаттамасы: Философияның негізгі пән ретінде ерекшелігі – тұлғаның дүниетанымдық, рухани-адамгершілік, эстетикалық бағыттарын, идеалдары мен құндылықтарын қалыптастыруда жатыр. Бағдарламада философиялық білімнің негізгі бөлімдері ұсынылған: болмыс, таным, сана туралы философиялық ілім, философиялық антропология, әлеуметтік философия, тарих философиясы, мәдениет философиясы, аксиология. Пәннің зерттеу мәселелері – тарихи процестің, қоғамның даму заңдылықтарымен байланысты сұрақтар, қазіргі өркениеттің жаһандану процестерінің қайшылықтарын түсіну, адам болмысының мәні, табиғаты және әлемдегі орны туралы мәселелер.</p> <p>Пәннің мақсаты: философия туралы жалпы түсінік беру, болмыстың, таным мен моральдың іргелі мәселелерін түсіну арқылы тұтас дүниетанымды қалыптастыру, сыни ойлауды дамыту, ХХІ ғасыр маманының мәдениетін арттыру.</p> <p>Пәннің міндеттері:</p> <ul style="list-style-type: none"> - философияның негізгі бөлімдерін зерттеу: онтология, эпистемология, антропология, аксиология, әлеуметтік философия; - білім алушыларды классикалық және заманауи философияның негізгі категориялары мен идеяларымен таныстыру; - білім алушыларды философияның негізгі мәселелерімен және оларды шешудің қолданыстағы тәсілдерімен таныстыру. <p>Оқыту нәтижелері:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ақпаратты сыни тұрғыдан түсіну қабілеті; - дәлелді пікірталас жүргізу дағдысы; - интеллектуалды икемділікті және мәселелерді әр түрлі тұрғыдан қарастыру қабілетін дамыту; - өзекті мәселелерге философиялық тұжырымдарды қолдану (технологиялар этикасы, экзистенциалды сын-қатерлер, әлеуметтік әділеттілік және т. б.); - жеке көзқарастарға, құндылықтарға және өмірдің мәніне рефлексия жасау қабілетін дамыту. <p>Описание дисциплины: Специфика философии как базовой дисциплины заключается в формировании мировоззренческих, духовно-нравственных, эстетических установок, идеалов и ценностей личности. В программе представлены основные разделы философского знания: философское учение о бытии, познании, сознании, философская</p>		<p>ЖБП/</p> <p>ООД/</p> <p>GED</p>	<p>МК/</p> <p>ОК/</p> <p>RC</p>	5	

			<p>антропология, социальная философия, философия истории, философия культуры, аксиология. Предметом дисциплины является круг вопросов, связанных с закономерностями развития исторического процесса, общества, с осмыслением противоречий глобализационных процессов современной цивилизации, сущностью, природой и местом в мире человека.</p> <p>Цель предмета: дать общее представление о философии, формирование целостного мировоззрения через осмысление фундаментальных вопросов бытия, познания и морали, развитие критического мышления, повышение культуры специалиста XXI века.</p> <p>Задачи предмета:</p> <ul style="list-style-type: none"> -изучение основных разделов философии: онтологии, гносеологии, антропологии, аксиологии, социальной философии; - ознакомить учащихся с основными категориями и идеями классической и современной философии; -познакомить обучающихся с главными философскими проблемами и существующими подходами к их решению. <p>Результаты обучения:</p> <ul style="list-style-type: none"> -умение критически осмыслять информацию; -навык ведения аргументированных дискуссий;-развитие интеллектуальной гибкости и способности рассматривать вопросы с разных точек зрения;-применение философских концепций к актуальным проблемам (этика технологий, экзистенциальные вызовы, социальная справедливость и др.); -развитие способности рефлексировать над личными убеждениями, ценностями и смыслом жизни. <p>Course Description: The uniqueness of philosophy as a fundamental discipline lies in its role in shaping a person's worldview, spiritual and moral values, aesthetic attitudes, ideals, and principles. The curriculum covers the main areas of philosophical knowledge, including ontology, epistemology, consciousness studies, philosophical anthropology, social philosophy, the philosophy of history, the philosophy of culture, and axiology. The subject of the course encompasses a range of issues related to the patterns of historical development, society, the contradictions of globalization processes in modern civilization, and the essence, nature, and place of human beings in the world.</p> <p>The purpose of the item is to provide a general understanding of philosophy, the formation of a holistic worldview through understanding the fundamental issues of being, cognition and morality, the development of critical thinking, and the improvement of the culture of a specialist of the 21st century.</p> <p>Objectives of the item:</p> <ul style="list-style-type: none"> -study of the main sections of philosophy: ontology, epistemology, anthropology, 				
--	--	--	---	--	--	--	--

			<p>axiology, social philosophy;</p> <ul style="list-style-type: none"> - to introduce students to the main categories and ideas of classical and modern philosophy; - to introduce students to the main philosophical problems and existing approaches to their solution. <p>Learning outcomes:</p> <ul style="list-style-type: none"> -ability to critically comprehend information; -the skill of conducting reasoned discussions; -development of intellectual flexibility and the ability to consider issues from different perspectives; -the application of philosophical concepts to current issues (ethics of technology, existential challenges, social justice, etc.); -the development of the ability to reflect on personal beliefs, values and the meaning of life. 				
3.	<p>ӘСБІ (Әлеуметтану, Психология)</p> <p>СПЗ 1 (Социология, Психология)</p> <p>SPK1 (Sociology, Psychology)</p>	<p>Пәннің мақсаты: «Болашаққа бағдар: қоғамдық сананы жаңғырту» мемлекеттік бағдарламасында айқындалған қоғамдық сананы жаңғырту міндеттерін шешу контексінде білім алушылардың әлеуметтік-гуманитарлық дүниетанымын қалыптастыру болып табылады. Бағдарламаның міндеттері:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) қоғамды және оның кіші жүйелерін зерделеудің негізгі әлеуметтік, саяси және гуманитарлық ұғымдарын, теориялары мен тәсілдерін игеру; 2) қазіргі қоғамның және оның әлеуметтік институттарының жұмыс істеуінің негізгі қағидаттары туралы түсініктерді қалыптастыру; 3) қазіргі заманғы қоғамның өзекті проблемаларын, әлеуметтік процестер мен қатынастардың мәнін сипаттау және талдау дағдыларын әзірлеу; 4) студенттердің әлеуметтік, саясаттану, мәдениеттану және психологиялық ақпарат алудың негізгі көздері мен әдістерін игеруі; 5) кәсіптік қызметте әлеуметтану, саясаттану, мәдениеттану және психологияны меңгеру процесінде алынған білімді пайдалану дағдыларын дағдыландыру. 6) сыни ойлау дағдыларын және оны практикада қолдану қабілетін қалыптастыру. Бағдарламаны игеру қорытындылары бойынша оқитудан күтілетін нәтижелер: <ol style="list-style-type: none"> 1) модульдің оқу пәндерін (әлеуметтану, саясаттану, мәдениеттану, психология) қалыптастыратын ғылымның барлық салаларында пәндік білімді (ұғымдар, идеялар, теориялар) түсіндіру және түсіндіру; 2) қоғамның әлеуметтік-этикалық құндылықтарын әлеуметтік-саяси модуль пәндерін базалық білу жүйелеріндегі интеграциялық процестердің өнімі ретінде түсіндіру; 3) нақты оқу пәні контексінде және модуль пәндерінің өзара іс-қимыл рәсімдерінде ғылыми әдістер мен зерттеу тәсілдерін пайдалануды 		<p>ЖБП/</p> <p>ООД/</p> <p>GED</p>	<p>МК/</p> <p>ОК/</p> <p>RC</p>	8	

			<p>алгоритмдендіріп ұсыну;</p> <p>4) оқытылатын пәндердің ғылыми салаларының теориялары мен идеялары негізінде әлеуметтік коммуникацияның әртүрлі салаларындағы жағдайлардың табиғатын түсіндіру;</p> <p>5) қазақ қоғамы дамуының әртүрлі кезеңдері, саяси бағдарламалар, мәдениет, тіл, әлеуметтік және тұлғааралық қатынастар туралы ақпаратты дәлелді және негізделген түрде ұсынуға;</p> <p>6) әлеуметтік, саяси, мәдени, психологиялық институттардың ерекшеліктерін олардың қазақстандық қоғамды жаңғыртудағы рөлі тұрғысынан талдау;</p> <p>7) коммуникацияның түрлі салаларындағы түрлі жағдайларды құндылықтар жүйесімен, қоғамдық, іскерлік, мәдени, құқықтық және этикалық нормалармен арақатынас тұрғысынан талдау;</p> <p>8) қоғам зерттеулерінің түрлі типтерінің стратегияларын ажырату және нақты проблемаларды талдау үшін әдіснаманы таңдауды негіздеу;</p> <p>9) қоғамдағы қатынастардың нақты жағдайын әлеуметтік-гуманитарлық типтегі белгілі бір ғылым тұрғысынан бағалау, ықтимал тәуекелдерді ескере отырып, оның даму перспективаларын жобалау;</p> <p>10) қоғамдағы, оның ішінде кәсіптік қоғамдағы даулы жағдайларды шешу бағдарламаларын әзірлеуге;</p> <p>11) коммуникацияның әртүрлі салаларында зерттеу жобалау қызметін жүзеге асыруға, қоғамдық құнды білімді жинақтауға, оны таныстыруға;</p> <p>12) әлеуметтік маңызы бар мәселелер бойынша өз пікірін дұрыс білдіруге және дәлелді түрде қорғауға міндетті."</p> <p>Целью программы является формирование социально-гуманитарного мировоззрения обучающихся в контексте решения задач модернизации общественного сознания, определенных государственной программой «Взгляд в будущее: модернизация общественного сознания».</p> <p>Задачи программы:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) овладение основными социальными, политическими и гуманитарными понятиями, теориями и способами изучения общества и его подсистем; 2) формирование представлений об основных принципах функционирования современного общества и его социальных институтов; 3) выработка навыков описания и анализа актуальных проблем современного общества, сущности социальных процессов и отношений; 4) овладение студентами основными источниками и методами получения социальной, политологической, культурологической и психологической информации; 5) прививать навыки использования полученных знаний в процессе освоения социологии, политологии, культурологии и психологии в профессиональной деятельности. 				
--	--	--	---	--	--	--	--

			<p>б) формирование навыков критического мышления и умения применять его на практике. Ожидаемые результаты обучения по итогам освоения программы:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) интерпретация и интерпретация предметных знаний (понятий, идей, теорий) во всех областях науки, формирующих учебные дисциплины модуля (социология, политология, культурология, психология); 2) интерпретация социально-этических ценностей общества как продукта интеграционных процессов в системах базового знания дисциплин социально-политического модуля; 3) алгоритмизированное представление использования научных методов и методов исследования в контексте конкретной учебной дисциплины и процедур взаимодействия дисциплин модуля; 4) объяснять природу ситуаций в различных сферах социальной коммуникации на основе теорий и идей научных областей изучаемых дисциплин; 5) аргументированно и обоснованно представлять информацию о различных этапах развития казахского общества, политических программах, культуре, языке, социальных и межличностных отношениях; 6) анализ особенностей социальных, политических, культурных, психологических институтов с точки зрения их роли в модернизации казахстанского общества; 7) анализ различных ситуаций в различных сферах коммуникации с точки зрения соотношения с системой ценностей, общественными, деловыми, культурными, правовыми и этическими нормами; 8) обоснование выбора методологии для разграничения стратегий различных типов исследований общества и анализа конкретных проблем; 9) оценка реального состояния отношений в обществе с точки зрения конкретной науки социально-гуманитарного типа, проектирование перспектив его развития с учетом возможных рисков; 10) на разработку программ разрешения спорных ситуаций в обществе, в том числе в профессиональном обществе; 11) осуществлять исследовательскую проектную деятельность в различных сферах коммуникации, обобщать общественно ценные знания, презентовать их; 12) правильно выражать и аргументированно отстаивать свое мнение по социально значимым вопросам. <p>The purpose of the program is to form the socio-humanitarian worldview of students in the context of solving the tasks of modernizing public consciousness, determined by the state program ""Looking into the Future: Modernizing Public Consciousness.</p> <p>The objectives of the program are:</p>				
--	--	--	---	--	--	--	--

		<p>1) mastering the basic social, political and humanitarian concepts, theories and approaches to the study of society and its subsystems;</p> <p>2) formation of ideas about the basic principles of the functioning of modern society and its social institutions;</p> <p>3) development of skills in describing and analyzing topical problems of modern society, the essence of social processes and relations;</p> <p>4) mastering by students of the main sources and methods of obtaining sociological, political, cultural and psychological information;</p> <p>5) instilling the skills of using knowledge gained in the process of assimilating sociology, political science, cultural studies and psychology in professional activities.</p> <p>6) the formation of critical thinking skills and the ability to apply it in practice. Expected training results based on the results of the program:</p> <p>1) explain and interpret subject knowledge (concepts, ideas, theories) in all areas of sciences that form the academic disciplines of the module (sociology, political science, cultural studies, psychology);</p> <p>2) explain the socio-ethical values of society as a product of integration processes in the systems of basic knowledge of the disciplines of the socio-political module;</p> <p>3) algorithmically represent the use of scientific methods and techniques of research in the context of a specific academic discipline and in the interaction procedures of the module disciplines;</p> <p>4) explain the nature of situations in various spheres of social communication based on the content of theories and ideas of scientific spheres of the studied disciplines;</p> <p>5) provide reasoned and reasonable information on various stages of development of the Kazakh society, political programs, culture, language, social and interpersonal relations;</p> <p>6) analyze the features of social, political, cultural, psychological institutions in the context of their role in the modernization of Kazakhstani society;</p> <p>7) analyze various situations in different areas of communication from the standpoint of correlation with the system of values, social, business, cultural, legal and ethical norms of Kazakhstani society;</p> <p>8) distinguish between strategies of different types of research in society and justify the choice of methodology for analyzing specific problems;</p> <p>9) assess the specific situation of relations in society from the standpoint of a particular science of a socio-humanitarian type, design development prospects taking into account possible risks;</p> <p>10) develop programs for resolving conflict situations in society, including in a professional society;</p> <p>11) carry out research project activities in various areas of communication,</p>				
--	--	--	--	--	--	--

			generate socially valuable knowledge, present it; 12) correctly express and reasonably defend their own opinion on issues of social significance."				
4.	<p>ӘСБ2 (Саясаттану, Мәдениеттану)</p> <p>СПЗ 2 (Политология, Культурология)</p> <p>SPK2 (Political, Cultural)</p>	<p>Пәннің сипаттамасы: Әлеуметтік-саяси білімдер-2 «Саясаттану, мәдениеттану» пәні саяси ғылым мен мәдениеттанудың негіздерімен танысуға, олардың өзара байланысы мен қоғамның дамуындағы ықпалына бағытталған Курс аясында саясаттанудың теориялық негіздерді, негізгі саяси жүйелерді, билік институттарды, саяси партияларды, қозғалыстар мен сайлау процестерді, сонымен қатар мәдени процестерді талдау, мәдениет институттарының теориялық негіздерін, мәдениеттің қоғам өміріндегі рөлін, сондай ақ қоғамдық сана мен әлеуметтік мінез-құлықты қалыптастыруды зерттейді. Курс мазмұны студенттердің сыни ойлау қабілеттерін дамытуға, саяси және мәдени құбылыстарды талдай білуге, олардың өзара байланыстарын анықтауға, сондай-ақ қоғамның саяси және мәдени салаларындағы өзгерістердің салдарларын бағалауға бағытталған. Пәннің мақсаты студенттерге саяси және мәдени процестер, олардың өзара байланысы және қоғам дамуына әсері туралы іргелі білім беру болып табылады. Осы пәнді оқу барысында студенттер саясаттану және мәдениеттану саласындағы негізгі теорияларды, концепциялар мен тәсілдермен танысады, бұл олардың әлеуметтік құбылыстарға кең көзқарасын қалыптастыруға көмектеседі.</p> <p>Пәннің мақсаты: студенттерге саяси және мәдени процестер, олардың өзара байланысы және қоғамның дамуына әсері туралы іргелі білім беру. Пән бойынша студенттер саяси ғылымдар мен мәдениеттану саласындағы негізгі теорияларды, тұжырымдамалар мен тәсілдерді үйренеді, бұл олардың әлеуметтік құбылыстарға кең көзқарасын қалыптастыруға көмектеседі.</p> <p>Пәннің міндеттері:</p> <ul style="list-style-type: none"> - билік және саяси институттар жайлы теорияларды, шешім қабылдау процестері мен механизмдерін зерттеу. - мәдениеттану негіздерімен танысу, қоғамдағы мәдениеттің рөлі, мәдениеттің жеке тұлға мен қоғамдық институттардың дамуына әсерін түсіну. - саяси және мәдени құбылыстарды талдау, олардың өзара байланыстарын анықтау, сондай-ақ саяси және мәдени өзгерістердің салдарын бағалау қабілеті. - саяси және мәдени процестердің қоғамға қалай әсер ететінін түсіну арқылы белсенді азаматтық ұстаным мен саяси өмірге қатысудың маңыздылығын түсіну қалыптасады. - саяси және мәдени мәтіндермен жұмыс істеу дағдыларын игеру, осы салалардағы өзекті мәселелерді талдау. 		ЖБП/ ООД/ GED	МК / ОК / RC		

			<p>Оқыту нәтижелері</p> <ul style="list-style-type: none"> - Студенттер демократия, авторитаризм, мәдениет, сәйкестілік, медиа кеңістіктің әсері сияқты негізгі ұғымдар мен теорияларды игереді. - Студенттер түрлі саяси жүйелердің жұмыс істеу принциптерін, саяси партиялар мен қозғалыстардың рөлдерін, сондай-ақ сайлау жүйелерінің ерекшеліктерін түсінетін болады. - Мәдениеттің қоғамдық өмірдегі, мәдени институттардағы, бұқаралық және элитарлық мәдениеттегі рөлі, сондай-ақ мәдени өзгерістер механизмдері туралы білім алады. - Саяси және мәдени оқиғалар, процестер мен құбылыстарды теориялық тәсілдер негізінде талдай және түсіндіре білу қабілеті. - Саяси және мәдени процестер саласында ақпарат жинау, жүйелеу және талдау, тәуелсіз зерттеулер жүргізу қабілеті. - Саяси және мәдени мәселелерді талқылау барысында ауызша және жазбаша түрде идеялармен алмасу дағдысы қалыптасады. <p>Описание: дисциплина Социально-политические знания -2 «Политология, культурология» направлена на ознакомление с основами политической науки и культурологии, а также с их взаимодействием и влиянием на развитие общества.</p> <p>В рамках курса изучают теоретические основы политической науки, основные политические системы, институты власти, политические партии, движения и выборные процессы, также анализ культурных процессов, культурных институтов их теоретических основ, роли культуры в жизни общества, а также в формировании общественного сознания и социального поведения.</p> <p>Содержание курса направлена на развитие критического мышления и способности анализировать политические и культурные явления, выявлять их взаимосвязи, а также оценивать последствия изменений в политической и культурной сферах общества.</p> <p>Цель предмета: заключается в предоставлении студентам фундаментальных знаний о политических и культурных процессах, их взаимосвязи и влиянии на развитие общества. В рамках этой дисциплины студенты изучают основные теории, концепции и подходы в области политической науки и культурологии, что помогает формировать у них широкий взгляд на социальные явления.</p> <p>Задачи предмета:</p> <ul style="list-style-type: none"> - изучить значимость теорий власти, политических институтов, процессов и механизмов принятия решений. - раскрыть основы культурологии, понимание роли культуры в обществе, влияние культуры на развитие личности и общественных институтов. - выработка самостоятельно анализировать политические и культурные 				
--	--	--	--	--	--	--	--

			<p>явления, выявлять их взаимосвязи, а также оценивать последствия политических и культурных изменений.</p> <ul style="list-style-type: none"> - дать понимание как политические и культурные процессы влияют на общество, формируется осознание важности активной гражданской позиции и участия в политической жизни. <p>Результаты обучения</p> <ul style="list-style-type: none"> - Студенты должны овладеть ключевыми понятиями и теориями, такими как демократия, авторитаризм, культура, идентичность, влияние медиапространства, и прочие. - Студенты будут понимать различные типы политических систем, их принципы функционирования, роль политических партий и движений, а также особенности избирательных систем. - Знания о роли культуры в общественной жизни, культурных институтах, культуре масс и элит, а также о механизмах культурных изменений. - Способность анализировать и интерпретировать политические и культурные события, процессы и явления с учетом теоретических подходов. - Умение эффективно обмениваться идеями, как устно, так и письменно, при обсуждении политических и культурных вопросов. <p>Description: the discipline of Socio-political knowledge -2 "Political Science, cultural studies" is aimed at familiarizing with the basics of political science and cultural studies, as well as their interaction and impact on the development of society.</p> <p>The course examines the theoretical foundations of political science, the main political systems, institutions of government, political parties, movements and electoral processes, as well as the analysis of cultural processes, cultural institutions, their theoretical foundations, the role of culture in the life of society, as well as in the formation of public consciousness and social behavior.</p> <p>The course content is aimed at developing critical thinking and the ability to analyze political and cultural phenomena, identify their interrelationships, and assess the consequences of changes in the political and cultural spheres of society.</p> <p>The aim of the item: is to provide students with fundamental knowledge about political and cultural processes, their interrelationships and their impact on the development of society. Within the framework of this discipline, students study basic theories, concepts and approaches in the field of political science and cultural studies, which helps them to form a broad view of social phenomena.</p> <p>Objectives of the item:</p> <ul style="list-style-type: none"> - to study the significance of theories of power, political institutions, processes and decision-making mechanisms. - to reveal the basics of cultural studies, understanding the role of culture in 				
--	--	--	--	--	--	--	--

			<p>society, the influence of culture on the development of personality and public institutions.</p> <ul style="list-style-type: none"> - the ability to independently analyze political and cultural phenomena, identify their interrelationships, and assess the consequences of political and cultural changes. - to understand how political and cultural processes affect society, awareness is being formed of the importance of active citizenship and participation in political life. <p>Learning outcomes</p> <ul style="list-style-type: none"> - Students should master key concepts and theories such as democracy, authoritarianism, culture, identity, the influence of media space, and others. - Students will understand the different types of political systems, their principles of functioning, the role of political parties and movements, as well as the specifics of electoral systems. - Knowledge about the role of culture in public life, cultural institutions, the culture of the masses and elites, as well as the mechanisms of cultural change. - The ability to analyze and interpret political and cultural events, processes and phenomena based on theoretical approaches. - The ability to effectively exchange ideas, both verbally and in writing, when discussing political and cultural issues. 				
5.	<p>Экономика және құқық, Кәсіпкерлік, Қаржылық сауаттылық/ Экономика и право, Предпринимательство, Финансовая грамотность/ Economics and Law, Entrepreneurship, Financial Literacy</p>	<p>Пәннің мақсаты – студенттерді экономика мен кәсіпкерліктің негізгі принциптері мен заңдылықтарымен таныстыру, нарықтық экономикада тиімді кәсіпкерлік қызметті жүзеге асыру; құқықтық жүйе мен заңнаманың негіздерін үйрету, сондай-ақ коррупцияға қарсы күрес шаралары мен құқықтық мәдениетті қалыптастыру арқылы әділ қоғам құруға бағытталған сана мен дағдыларды дамыту; қаржылық білімін жетілдіру, жеке қаржыны тиімді басқаруға қажетті дағдыларды қалыптастыру, қаржы өнімдері мен инвестицияларды дұрыс таңдауға қабілеттілігін дамытуға қажетті білім мен дағдыларды қалыптастыру.</p> <p>Цель дисциплины — ознакомить студентов с основными принципами и законами экономики и предпринимательства, научить эффективно осуществлять предпринимательскую деятельность в условиях рыночной экономики; обучить основам правовой системы и законодательства, а также развивать сознание и навыки, направленные на создание справедливого общества через борьбу с коррупцией и формирование правовой культуры; совершенствовать финансовые знания, развивать навыки эффективного управления личными финансами, а также формировать необходимые знания и навыки для правильного выбора финансовых продуктов и инвестиций.</p> <p>The aim of the discipline is to familiarize students with the fundamental principles and laws of economics and entrepreneurship, teaching them how to</p>	PO 1	ЖБП/ ООД/ GED	ЖК/ ВК/ UC	5	

			effectively carry out entrepreneurial activities in a market economy; to provide knowledge of the basics of the legal system and legislation, as well as to develop awareness and skills aimed at creating a just society through the fight against corruption and the formation of a legal culture; to improve financial knowledge, develop skills for effective personal financial management, and form the necessary knowledge and skills for the correct selection of financial products and investments.				
6.	Тілдер және коммуникация/ Языки и коммуникация	Шетел тілі 1 Иностранный язык 1 Foreign language 1	<p>Пәннің мақсаты - базалық жеткіліктілік деңгейінде жалпы сипаттағы шет тілінің лексикалық және грамматикалық минимумын білу. Мәдениетаралық-коммуникативтік құзыреттілік шеңберінде шет тіліндегі сөйлеу қызметі зерделенетін болады. Пәнді меңгеру нәтижесінде коммуникативтік мақсатта (ауызша және жазбаша сөйлеу, тыңдау, оқу, жазу) шет тілін практикалық қолдану дағдыларын меңгеру.</p> <p>Цель дисциплины - знать лексический и грамматический минимум иностранного языка общего характера на уровне базовой достаточности. Будут изучены иноязычную речевую деятельность в рамках межкультурно-коммуникативной компетенции. В результате освоения дисциплины владеть навыками практического применения иностранного языка в коммуникативных целях (устной и письменной речи, аудирования, чтения, письма).</p> <p>The purpose of the discipline is to know the lexical and grammatical minimum of a foreign language of a general nature at the level of basic sufficiency. Foreign language speech activity will be studied within the framework of intercultural and communicative competence. As a result of mastering the discipline, master the skills of practical application of a foreign language for communicative purposes (oral and written speech, listening, reading, writing).</p>		ЖБП/ ООД/ GED	МК / ОК / RC	10
		Шетел тілі 2 Иностранный язык 2 Foreign language 2	<p>Бағдарламаның мақсаты шет тілді білім беру процесінде студенттердің мәдениетаралық-коммуникативтік құзыретін жеткілікті деңгейде (A2, жалпыеуропалық құзырет) және базалық жеткіліктілік деңгейінде (B1, жалпыеуропалық құзырет) қалыптастыру болып табылады. Даярлық деңгейіне байланысты білім алушы курсты аяқтаған сәтте білім алушының тілдік деңгейі басында жалпыеуропалық құзыреттіліктің B2 деңгейінен жоғары болған кезде жалпыеуропалық құзыреттіліктің B1 деңгейіне жетеді.</p> <p>Бағдарламаның міндеттері:</p> <p>1) білім алушылардың шет тілінің лексикасы мен тілдік ерекшеліктерін меңгеруі және коммуникативтік-функционалдық құзыреттілікті қалыптастыру;</p> <p>2) мәдениетаралық коммуникация субъектісі ретінде айқындалатын тұлғада мәдениетаралық коммуникацияға қабілеттілік ретінде мәдениетаралық құзыретті қалыптастыру. 3) шет тілінде дәлелдеу</p>				

			<p>дағдыларын қалыптастыру және оқытылатын тілдің тілдік және мәдени ерекшеліктерін түсіну. Бағдарламаны меңгеру қорытындысы бойынша білім алушы мынадай оқу нәтижелеріне ие:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) әріптестің, мәтін авторларының осы деңгейдегі коммуникативтік ниеттерін түсінудің тұжырымдамалық негіздерін жүйелейді; 2) сөйлеу типіне барабар логикалық құрылыммен коммуникативтік ниетке сәйкес келетін сөйлеу нысандары мен түрлерін салыстырады және таңдайды; 3) оқытылатын тілдің әлеуметтік-мәдени нормаларына сәйкестігін ескере отырып, тиісті тілдік құралдарды дұрыс іріктеу және орынды пайдалану арқылы өзінің коммуникативтік ниеттерін барабар білдіреді; 4) нақты фактілерді, беделді пікірге сілтемелерді пайдалану деңгейлерін жіктейді; сөйлеу мінез-құлқы коммуникативтік және когнитивтік жағынан ақталған; 5) стилистикалық ерекшелікті зерделеуге назар аудара отырып, шет тілінің даму заңдылықтарын анықтайды; 6) ғылыми және әлеуметтік сипаттағы мәтіндердегі оқиғалардың себептері мен салдарын лингвистикалық сипаттау және талдау тәсілдерін меңгерген; 7) дәлелді ақпаратты пайдалану негізінде қазіргі заманғы проблемаларды шешу мүмкіндігін шет тілінде білдіреді; 8) осы деңгей үшін жеткілікті дәлелді тілдік құралдары бар тілдік материалды дәлелді түрде пайдаланады, 75% қате айтылмағанда жіберілетін қателерді уақтылы және өз бетінше түзетеді; 9) коммуникативтік актіні құру стратегиясы мен тактикасын меңгерген, сөйлеу тақырыбы мен грамматикалық дұрыстығы шеңберінде лексикалық жеткіліктілікке сүйене отырып, сөзді дұрыс интонациялық ресімдейді. <p>Целью программы является формирование межкультурно-коммуникативной компетенции студентов в процессе иноязычного образования на достаточном уровне (A2, общеевропейская компетенция) и уровне базовой достаточности (B1, общеевропейская компетенция). В зависимости от уровня подготовки обучающийся на момент завершения курса достигает уровня B2 общеевропейской компетенции при наличии языкового уровня обучающегося на старте выше уровня B1 общеевропейской компетенции.</p> <p>Задачами программы являются:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) освоение обучающимися лексики и языковых особенностей иностранного языка и формирование коммуникативно-функциональной компетенции; 2) формирование межкультурной компетенции как способности к межкультурной коммуникации у личности, определяемой как субъект межкультурной коммуникации. 3) формирование навыков аргументации 				
--	--	--	---	--	--	--	--

			<p>на иностранном языке и понимания языковых и культурных особенностей страны изучаемого языка. По итогам освоения программы обучающийся обладает следующими результатами обучения:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) систематизирует концептуальные основы понимания коммуникативных намерений партнера, авторов текстов на данном уровне; 2) сопоставляет и выбирает соответствующие коммуникативному намерению формы и типы речи/коммуникации с адекватным типу речи логическим построением; 3) адекватно выражает собственные коммуникативные намерения с правильным отбором и уместным использованием соответствующих языковых средств с учетом их соответствия социально-культурным нормам изучаемого языка; 4) классифицирует уровни использования реальных фактов, ссылок на авторитетное мнение; речевое поведение коммуникативно и когнитивно оправдано; 5) выявляет закономерности развития иностранного языка, уделяя внимание изучению стилистического своеобразия; 6) владеет приемами лингвистического описания и анализа причин и следствий событий в текстах научного и социального характера; 7) высказывает на иностранном языке возможные решения современных проблем на основе использования аргументированной информации; 8) доказательно использует языковой материал с достаточными для данного уровня аргументированными языковыми средствами, своевременно и самостоятельно исправляет допускаемые ошибки при 75% безошибочных высказываний; 9) владеет стратегией и тактикой построения коммуникативного акта, правильно интонационно оформляет речь, опираясь на лексическую достаточность в рамках речевой тематики и грамматическую корректность. <p>The purpose of the program is to form the intercultural and communicative competence of students in the process of foreign language education at a sufficient level (A2, pan-European competence) and at the level of basic sufficiency (V1, pan-European competence). Depending on the level of training, the student at the time of completion of the course reaches the level of V2 pan-European competence if there is a language level of the student at the start above the level of V1 pan-European competence.</p> <p>The objectives of the program are:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) mastering the vocabulary and linguistic features of a foreign language by students and the formation of communicative and functional competence; 2) the formation of intercultural competence as the ability to intercultural communication in the individual, defined as the subject of intercultural communication. 3) formation of argumentation skills in a foreign language and 				
--	--	--	--	--	--	--	--

			<p>understanding of the linguistic and cultural characteristics of the country of the studied language. Based on the results of mastering the program, the student has the following training results:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) systematizes the conceptual foundations of understanding the communicative intentions of the partner, authors of texts at a given level; 2) matches and selects the forms and types of speech/communication corresponding to the communicative intention with an adequate type of speech logical construction; 3) adequately expresses its own communicative intentions with the correct selection and appropriate use of appropriate language means, taking into account their compliance with the socio-cultural norms of the studied language; 4) classifies the levels of use of real facts, references to authoritative opinion; speech behavior is communicative and cognitively justified; 5) identifies the patterns of development of a foreign language, paying attention to the study of stylistic originality; 6) owns techniques for linguistic description and analysis of causes and consequences of events in texts of a scientific and social nature; 7) express in a foreign language possible solutions to modern problems based on the use of reasoned information; 8) evidently uses language material with sufficient reasoned language means for this level, timely and independently corrects the mistakes made with 75% of error-free statements; 9) owns the strategy and tactics of building a communicative act, correctly intonationally draws up speech, relying on lexical sufficiency within the framework of speech topics and grammatical correctness. 			
7.	<p>Казахский (Русский) язык1</p> <p>Қазақ(орыс) тілі 1</p> <p>Kazakh (Russian) language1</p>	<p>Бағдарламаның мақсаты - тілдерді оқытудың халықаралық стандарттарына сәйкес Қазақстан Республикасының жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдарында қазақ тілін оқыту, қазақ тілінің мемлекеттік тіл ретіндегі маңыздылығын арттыру, болашақ маманның қазақ тілін қоғамдық өмірдің ғылыми, әлеуметтік-мәдени, саяси, кәсіби салаларында коммуникация құралы ретінде пайдалану жөніндегі құзыретін қалыптастыру.</p> <p>Бағдарлама мынадай міндеттерді шешуге бағытталған: 1) қазақ тілін оқытатын тілдік дағдыларды дамыту және одан әрі жетілдіру;</p> <p>2) түрлі функционалдық стильдерде қазақ тілінің стилистикалық мүмкіндіктерінің алуан түрлілігін, әртүрлі коммуникативтік жағдайларда тиімді қарым-қатынас тәсілдерін ашу;</p> <p>3) қазақ тілінің нормалары туралы айтылым, морфология, синтаксис, сөз тұтыну деңгейінде жалпы түсінік беру, қазіргі заманғы сөйлеу жағдайының</p>		<p>ООД/ ЖБП/ GED</p>	<p>ОК / МК/ RC</p>	10

			<p>өзіндік ерекшелігін көрсету;</p> <p>4) студенттердің белсенді сөздік қорын кеңейту, қазақ лексикасының, фразеологиясының байлығын көрсету, тіл мен мәдениеттің өзара іс-қимылын көрсететін түрлі сөздіктермен және анықтамалықтармен таныстыру;</p> <p>5) әртүрлі интерпретацияларды ескере отырып, тілдік құбылыстар мен фактілерді тану, талдау, салыстыру, жіктеу қабілетін дамыту, тілдік құбылыстар мен фактілерді тілді пайдалану қағидалары, қарым-қатынас саласына және жағдайына сәйкестігі тұрғысынан бағалау;</p> <p>6) алған білімі мен іскерлігін өзінің сөйлеу тәжірибесінде қолдануға, тілді әртүрлі салалар мен қарым-қатынас жағдайларында мақсатты пайдалануға үйрету.</p> <p>Бағдарламаны меңгеру қорытындысы бойынша білім алушы мынадай оқу нәтижелеріне ие:</p> <p>1) қажетті лексикалық және грамматикалық бірліктерді пайдалана отырып, әңгімелесуді еркін қолдауға, тұрмыстық, оқу, әлеуметтік, мәдени, кәсіби салалардағы әртүрлі сөйлеу жағдайларында қажетті ақпаратты сұратуға;</p> <p>2) тіл, мәдениет, қарым-қатынас жағдайларының ерекшеліктеріне сәйкес тұлғалық, әлеуметтік және кәсіби қарым-қатынас жағдайында құзыреттілік танытуға; пікірталастарда этикалық, мәдени, әлеуметтік маңызы бар мәселелерді талқылауға, өз көзқарасын білдіруге, оны дәлелді қорғауға, сұхбаттасушылардың пікірін сыни бағалауға;</p> <p>3) әртүрлі жанрдағы мәтіндерді оқу және түсіну, негізгі және қосымша ақпаратты ажырату, мәтіндердің мағыналық бөліктерін талдау және саралау, олардың негізгі ойларын тұжырымдау, тұтас мәтіннің және оның жекелеген құрылымдық элементтерінің ақпаратын түйіндеу;</p> <p>4) өзінің коммуникативтік қажеттіліктері негізінде қазақ тілінде әртүрлі мақсаттағы хат-хабарларды, мақалаларды, аннотацияларды, тезистерді, эссе жазуға;</p> <p>5) қарым-қатынас жағдайына сәйкес ақпарат сұрата және хабарлай білу, сөйлесуге қатысушылардың іс-қимылдарын бағалай білу, ақпаратты әңгімелесушіге ықпал ету үшін пайдалана білу;</p> <p>6) түрлі жанрдағы және түрлі стилистикалық бағыттағы ауызша және жазбаша мәтіндерді жасау тәсілдерін қолдану."</p> <p>Цель программы – обучение казахскому языку в организациях высшего и (или) послевузовского образования Республики Казахстан (далее – ОВПО) в соответствии с международными стандартами обучения языкам, повышение значимости казахского языка как государственного, формирование компетенции по использованию казахского языка будущим специалистом как средства коммуникации в научной, социально-культурной, политической, профессиональной сферах общественной</p>				
--	--	--	--	--	--	--	--

			<p>жизни. Программа направлена на решение следующих задач: 1) развитие и дальнейшее совершенствование языковых навыков, обучающихся казахскому языку; 2) раскрыть многообразие стилистических возможностей казахского языка в разных функциональных стилях, приемы эффективного общения в разных коммуникативных ситуациях; 3) дать общее представление о нормах казахского языка на уровне произношения, морфологии, синтаксиса, словоупотребления, показать своеобразие современной речевой ситуации; 4) расширить активный словарный запас студентов, продемонстрировать богатство казахской лексики, фразеологии, познакомить с различными словарями и справочниками, отражающими взаимодействие языка и культуры; 5) развить способность опознавать, анализировать, сопоставлять, классифицировать языковые явления и факты с учетом их различных интерпретаций, оценивать языковые явления и факты с точки зрения правил использования языка, соответствия сфере и ситуации общения; 6) научить применять полученные знания и умения в собственной речевой практике, целесообразное использование языка в различных сферах и ситуациях общения. По итогам освоения программы обучающийся обладает следующими результатами обучения: 1) свободно поддерживать беседу, запрашивать необходимую информацию в различных речевых ситуациях в бытовой, учебной, социальной, культурной, профессиональной сферах с использованием необходимых лексических и грамматических единиц; 2) проявлять компетентность в условиях личностной, социальной и профессиональной коммуникации в соответствии с особенностями языка, культуры, ситуации общения; обсуждать в дискуссиях этические, культурные, социально значимые вопросы, выражать свою точку зрения, аргументированно защищать ее, критически оценивать мнение собеседников; 3) читать и понимать тексты разных жанров, различать основную и дополнительную информацию, анализировать и дифференцировать смысловые части текстов, формулировать их основную мысль, резюмировать информацию целостного текста и его отдельных структурных элементов; 4) писать корреспонденцию различного назначения, статьи, аннотации, тезисы, эссе на казахском языке на основе собственных коммуникативных потребностей; 5) уметь запрашивать и сообщать информацию в соответствии с ситуацией</p>				
--	--	--	---	--	--	--	--

			<p>общения, оценивать действия участников речевого общения, использовать информацию для воздействия на собеседника;</p> <p>б) применять приемы создания устных и письменных текстов различных жанров и разной стилистической направленности.</p> <p>"The purpose of the program is to teach the Kazakh language in organizations of higher and (or) postgraduate education of the Republic of Kazakhstan (hereinafter referred to as OVPO) in accordance with international standards for teaching languages, to increase the importance of the Kazakh language as the state language, to form competence in the use of the Kazakh language by a future specialist as a means of communication in scientific, socio-cultural, political, professional spheres of public life.</p> <p>The program is aimed at solving the following tasks: 1) development and further improvement of language skills taught in the Kazakh language;</p> <p>2) to reveal the variety of stylistic capabilities of the Kazakh language in different functional styles, methods of effective communication in different communicative situations;</p> <p>3) give a general idea of the norms of the Kazakh language at the level of pronunciation, morphology, syntax, word use, show the originality of the modern speech situation;</p> <p>4) expand the active vocabulary of students, demonstrate the richness of Kazakh vocabulary, phraseology, introduce various dictionaries and reference books reflecting the interaction of language and culture;</p> <p>5) develop the ability to identify, analyze, compare, classify language phenomena and facts, taking into account their different interpretations, evaluate language phenomena and facts in terms of the rules for using the language, compliance with the sphere and situation of communication;</p> <p>6) to teach the use of the acquired knowledge and skills in their own speech practice, the appropriate use of language in various fields and situations of communication.</p> <p>Based on the results of mastering the program, the student has the following training results:</p> <p>1) freely maintain a conversation, request the necessary information in various speech situations in the household, educational, social, cultural, professional spheres using the necessary lexical and grammatical units;</p> <p>2) to show competence in conditions of personal, social and professional communication in accordance with the peculiarities of the language, culture, communication situation; discuss ethical, cultural, socially significant issues in discussions, express their point of view, reasonably defend it, critically evaluate the opinion of interlocutors; 3) read and understand texts of different genres, distinguish between basic and additional information, analyze and differentiate the semantic parts of texts, formulate their main idea, summarize the information</p>				
--	--	--	---	--	--	--	--

			<p>of the integral text and its individual structural elements;</p> <p>4) write correspondence for various purposes, articles, annotations, theses, essays in the Kazakh language based on their own communicative needs;</p> <p>5) be able to request and report information in accordance with the situation of communication, evaluate the actions of participants in speech communication, use information to influence the interlocutor;</p> <p>6) apply techniques for creating oral and written texts of different genres and different stylistic orientation.</p>				
		<p>Казахский (Русский) язык2</p> <p>Қазақ(орыс) тілі 2</p> <p>Kazakh (Russian) language 2</p>	<p>Бағдарламаның мақсаты - тілдерді оқытудың халықаралық стандарттарына сәйкес Қазақстан Республикасының жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдарында қазақ тілін оқыту, қазақ тілінің мемлекеттік тіл ретіндегі маңыздылығын арттыру, болашақ маманның қазақ тілін қоғамдық өмірдің ғылыми, әлеуметтік-мәдени, саяси, кәсіби салаларында коммуникация құралы ретінде пайдалану жөніндегі құзыретін қалыптастыру.</p> <p>Бағдарлама мынадай міндеттерді шешуге бағытталған: 1) қазақ тілін оқытатын тілдік дағдыларды дамыту және одан әрі жетілдіру;</p> <p>2) түрлі функционалдық стильдерде қазақ тілінің стилистикалық мүмкіндіктерінің алуан түрлілігін, әртүрлі коммуникативтік жағдайларда тиімді қарым-қатынас тәсілдерін ашу;</p> <p>3) қазақ тілінің нормалары туралы айтылым, морфология, синтаксис, сөз тұтыну деңгейінде жалпы түсінік беру, қазіргі заманғы сөйлеу жағдайының өзіндік ерекшелігін көрсету;</p> <p>4) студенттердің белсенді сөздік қорын кеңейту, қазақ лексикасының, фразеологиясының байлығын көрсету, тіл мен мәдениеттің өзара іс-қимылын көрсететін түрлі сөздіктермен және анықтамалықтармен таныстыру;</p> <p>5) әртүрлі интерпретацияларды ескере отырып, тілдік құбылыстар мен фактілерді тану, талдау, салыстыру, жіктеу қабілетін дамыту, тілдік құбылыстар мен фактілерді тілді пайдалану қағидалары, қарым-қатынас саласына және жағдайына сәйкестігі тұрғысынан бағалау;</p> <p>6) алған білімі мен іскерлігін өзінің сөйлеу тәжірибесінде қолдануға, тілді әртүрлі салалар мен қарым-қатынас жағдайларында мақсатты пайдалануға үйрету.</p> <p>Бағдарламаны меңгеру қорытындысы бойынша білім алушы мынадай оқу нәтижелеріне ие:</p> <p>1) қажетті лексикалық және грамматикалық бірліктерді пайдалана отырып, әңгімелесуді еркін қолдауға, тұрмыстық, оқу, әлеуметтік, мәдени, кәсіби салалардағы әртүрлі сөйлеу жағдайларында қажетті ақпаратты сұратуға;</p> <p>2) тіл, мәдениет, қарым-қатынас жағдайларының ерекшеліктеріне сәйкес</p>				

			<p>тұлғалық, әлеуметтік және кәсіби қарым-қатынас жағдайында құзыреттілік танытуға; пікірталастарда этикалық, мәдени, әлеуметтік маңызы бар мәселелерді талқылауға, өз көзқарасын білдіруге, оны дәлелді қорғауға, сұхбаттасушылардың пікірін сыни бағалауға; 3) әртүрлі жанрдағы мәтіндерді оқу және түсіну, негізгі және қосымша ақпаратты ажырату, мәтіндердің мағыналық бөліктерін талдау және саралау, олардың негізгі ойларын тұжырымдау, тұтас мәтіннің және оның жекелеген құрылымдық элементтерінің ақпаратын түйіндеу;</p> <p>4) өзінің коммуникативтік қажеттіліктері негізінде қазақ тілінде әртүрлі мақсаттағы хат-хабарларды, мақалаларды, аннотацияларды, тезистерді, эссе жазуға;</p> <p>5) қарым-қатынас жағдайына сәйкес ақпарат сұрата және хабарлай білу, сөйлесуге қатысушылардың іс-қимылдарын бағалай білу, ақпаратты әңгімелесушіге ықпал ету үшін пайдалана білу;</p> <p>6) түрлі жанрдағы және түрлі стилистикалық бағыттағы ауызша және жазбаша мәтіндерді жасау тәсілдерін қолдану.</p> <p>Цель программы – обучение казахскому языку в организациях высшего и (или) послевузовского образования Республики Казахстан (далее – ОВПО) в соответствии с международными стандартами обучения языкам, повышение значимости казахского языка как государственного, формирование компетенции по использованию казахского языка будущим специалистом как средства коммуникации в научной, социально-культурной, политической, профессиональной сферах общественной жизни.</p> <p>Программа направлена на решение следующих задач: 1) развитие и дальнейшее совершенствование языковых навыков, обучающихся казахскому языку;</p> <p>2) раскрыть многообразие стилистических возможностей казахского языка в разных функциональных стилях, приемы эффективного общения в разных коммуникативных ситуациях;</p> <p>3) дать общее представление о нормах казахского языка на уровне произношения, морфологии, синтаксиса, словоупотребления, показать своеобразие современной речевой ситуации;</p> <p>4) расширить активный словарный запас студентов, продемонстрировать богатство казахской лексики, фразеологии, познакомить с различными словарями и справочниками, отражающими взаимодействие языка и культуры;</p> <p>5) развить способность опознавать, анализировать, сопоставлять, классифицировать языковые явления и факты с учетом их различных интерпретаций, оценивать языковые явления и факты с точки зрения правил использования языка, соответствия сфере и ситуации общения;</p>				
--	--	--	--	--	--	--	--

			<p>б) научить применять полученные знания и умения в собственной речевой практике, целесообразное использование языка в различных сферах и ситуациях общения.</p> <p>По итогам освоения программы обучающийся обладает следующими результатами обучения:</p> <p>1) свободно поддерживать беседу, запрашивать необходимую информацию в различных речевых ситуациях в бытовой, учебной, социальной, культурной, профессиональной сферах с использованием необходимых лексических и грамматических единиц;</p> <p>2) проявлять компетентность в условиях личностной, социальной и профессиональной коммуникации в соответствии с особенностями языка, культуры, ситуации общения; обсуждать в дискуссиях этические, культурные, социально значимые вопросы, выражать свою точку зрения, аргументированно защищать ее, критически оценивать мнение собеседников; 3) читать и понимать тексты разных жанров, различать основную и дополнительную информацию, анализировать и дифференцировать смысловые части текстов, формулировать их основную мысль, резюмировать информацию целостного текста и его отдельных структурных элементов;</p> <p>4) писать корреспонденцию различного назначения, статьи, аннотации, тезисы, эссе на казахском языке на основе собственных коммуникативных потребностей;</p> <p>5) уметь запрашивать и сообщать информацию в соответствии с ситуацией общения, оценивать действия участников речевого общения, использовать информацию для воздействия на собеседника;</p> <p>б) применять приемы создания устных и письменных текстов различных жанров и разной стилистической направленности.</p> <p>The purpose of the program is to teach the Kazakh language in organizations of higher and (or) postgraduate education of the Republic of Kazakhstan (hereinafter referred to as OVPO) in accordance with international standards for teaching languages, to increase the importance of the Kazakh language as the state language, to form competence in the use of the Kazakh language by a future specialist as a means of communication in scientific, socio-cultural, political, professional spheres of public life.</p> <p>The program is aimed at solving the following tasks: 1) development and further improvement of language skills taught in the Kazakh language;</p> <p>2) to reveal the variety of stylistic capabilities of the Kazakh language in different functional styles, methods of effective communication in different communicative situations;</p> <p>3) give a general idea of the norms of the Kazakh language at the level of pronunciation, morphology, syntax, word use, show the originality of the modern</p>				
--	--	--	---	--	--	--	--

			<p>speech situation;</p> <p>4) expand the active vocabulary of students, demonstrate the richness of Kazakh vocabulary, phraseology, introduce various dictionaries and reference books reflecting the interaction of language and culture;</p> <p>5) develop the ability to identify, analyze, compare, classify language phenomena and facts, taking into account their different interpretations, evaluate language phenomena and facts in terms of the rules for using the language, compliance with the sphere and situation of communication;</p> <p>6) to teach the use of the acquired knowledge and skills in their own speech practice, the appropriate use of language in various fields and situations of communication.</p> <p>Based on the results of mastering the program, the student has the following training results:</p> <p>1) freely maintain a conversation, request the necessary information in various speech situations in the household, educational, social, cultural, professional spheres using the necessary lexical and grammatical units;</p> <p>2) to show competence in conditions of personal, social and professional communication in accordance with the peculiarities of the language, culture, communication situation; discuss ethical, cultural, socially significant issues in discussions, express their point of view, reasonably defend it, critically evaluate the opinion of interlocutors; 3) read and understand texts of different genres, distinguish between basic and additional information, analyze and differentiate the semantic parts of texts, formulate their main idea, summarize the information of the integral text and its individual structural elements;</p> <p>4) write correspondence for various purposes, articles, annotations, theses, essays in the Kazakh language based on their own communicative needs;</p> <p>5) be able to request and report information in accordance with the situation of communication, evaluate the actions of participants in speech communication, use information to influence the interlocutor;</p> <p>6) apply techniques for creating oral and written texts of different genres and different stylistic orientation.</p>				
8.	<p>Ақпараттық-коммуникациялық технологиялар</p> <p>Информационно-коммуникационные технологии</p>	<p>Бағдарламаның мақсаты ақпаратты іздеу, сақтау және өңдеу процестерін, әдістерін, сандық технологиялар арқылы ақпаратты жинау және беру тәсілдерін сыни бағалау және талдау қабілетін қалыптастыру болып табылады. Бағдарламаның міндеттері:</p> <p>1) білім алушылардың компьютерлік жүйелер, операциялық жүйелер мен желілер архитектурасының тұжырымдамалық негіздерін игеруі;</p> <p>2) желілік және веб қосымшаларды әзірлеу тұжырымдамалары, ақпараттық қауіпсіздікті қамтамасыз ету құралдары туралы білімді қалыптастыру;</p> <p>3) кәсіби қызметтің түрлі салаларында, ғылыми және практикалық</p>		ЖБП/ ООД/ GED	МК / ОК / RC	5	

		<p>Information and communication technologies</p>	<p>жұмыста, өздігінен білім алу және басқа да мақсаттар үшін қазіргі заманғы ақпараттық-коммуникациялық технологияларды пайдалану дағдыларын қалыптастыру. Бағдарламаны меңгеру қорытындылары бойынша білім алушы мынадай оқу нәтижелеріне ие: 1) ақпараттық-коммуникациялық технологиялардың мақсатын, мазмұнын және даму үрдісін түсіндіру, нақты міндеттерді шешу үшін неғұрлым қолайлы технологияны таңдауды негіздеу;</p> <p>2) ақпаратты жинау, сақтау және өңдеу әдістерін, ақпараттық және коммуникациялық процестерді іске асыру тәсілдерін түсіндіру;</p> <p>3) компьютерлік жүйелер мен желілердің архитектурасын, негізгі компоненттердің қызметі мен функцияларын сипаттау;</p> <p>4) ақпаратты іздеу, сақтау, өңдеу және тарату үшін ақпараттық Интернет ресурстарын, бұлтты және ұтқыр сервистерді пайдалануға;</p> <p>5) деректерді жинау, беру, өңдеу және сақтау үшін компьютерлік жүйелер мен желілерді бағдарламалық және аппараттық қамтамасыз етуді қолдануға;</p> <p>6) ақпаратты қорғаудың әдістері мен құралдарын таңдауды талдауға және негіздеуге;</p> <p>7) цифрлық технологиялардың көмегімен әртүрлі қызмет түрлері үшін деректерді талдау және басқару құралдарын әзірлеуге;</p> <p>8) қазіргі заманғы ақпараттық-коммуникациялық технологияларды қолдана отырып, мамандық бойынша жобалау қызметін жүзеге асыруға міндетті."</p> <p>"Целью программы является формирование способности критически оценивать и анализировать процессы, методы поиска, хранения и обработки информации, способы сбора и передачи информации посредством цифровых технологий. Задачами программы являются:</p> <p>1) освоение обучающимися концептуальных основ архитектуры компьютерных систем, операционных систем и сетей;</p> <p>2) формирование знаний о концепциях разработки сетевых и веб приложений, инструментах обеспечения информационной безопасности;</p> <p>3) формирование навыков использования современных информационно-коммуникационных технологий в различных областях профессиональной деятельности, научной и практической работе, для самообразовательных и других целей. По итогам освоения программы обучающийся обладает следующими результатами обучения: 1) объяснять назначение, содержание и тенденции развития информационно-коммуникационных технологий, обосновывать выбор наиболее приемлемой технологии для решения конкретных задач;</p> <p>2) объяснять методы сбора, хранения и обработки информации, способы реализации информационных и коммуникационных процессов;</p>				
--	--	---	---	--	--	--	--

			<p>3) описывать архитектуру компьютерных систем и сетей, назначение и функции основных компонентов;</p> <p>4) пользоваться информационными Интернет ресурсами, облачными и мобильными сервисами для поиска, хранения, обработки и распространения информации;</p> <p>5) применять программное и аппаратное обеспечение компьютерных систем и сетей для сбора, передачи, обработки и хранения данных;</p> <p>6) анализировать и обосновывать выбор методов и средств защиты информации;</p> <p>7) с помощью цифровых технологий разрабатывать инструменты анализа и управления данными для различных видов деятельности;</p> <p>8) осуществлять проектную деятельность по специальности с применением современных информационно-коммуникационных технологий.</p> <p>The purpose of the program is to build the ability to critically evaluate and analyze processes, methods of searching, storing and processing information, methods of collecting and transmitting information through digital technologies. The objectives of the program are:</p> <p>1) students mastering the conceptual foundations of the architecture of computer systems, operating systems and networks;</p> <p>2) formation of knowledge about the concepts of developing network and web applications, information security tools;</p> <p>3) formation of skills in the use of modern information and communication technologies in various fields of professional activity, scientific and practical work, for self-educational and other purposes. Based on the results of mastering the program, the student has the following training results: 1) explain the purpose, content and trends in the development of information and communication technologies, justify the choice of the most acceptable technology for solving specific problems;</p> <p>2) explain the methods of collecting, storing and processing information, methods of implementing information and communication processes;</p> <p>3) describe the architecture of computer systems and networks, the purpose and functions of the main components;</p> <p>4) use information Internet resources, cloud and mobile services for search, storage, processing and distribution of information;</p> <p>5) use software and hardware of computer systems and networks for data collection, transmission, processing and storage;</p> <p>6) analyze and substantiate the choice of methods and means of information protection;</p> <p>7) using digital technologies to develop data analysis and management tools for various activities;</p>				
--	--	--	--	--	--	--	--

			8) carry out project activities in the specialty using modern information and communication technologies.				
9.	Дене шынықтыру / Физическая культура	Дене шынықтыру Физическая культура Physical education	<p>Пәннің мақсаты кәсіби қызметке даярлау үшін, болашақ еңбек қызметінде денелік жүктемелерді, жүйке-психикалық қысымдарды және жайсыз факторларды табанды өткеруге денсаулықты сақтау, нығайтуды қамтамасыз ететін студенттердің әлеуметтік-жеке тұлғалық құзыреттіліктерін және дене шынықтырудың құралдары мен әдістерін мақсатты түрде пайдалану қабілеттерін қалыптастыру болып табылады. Мақсатты жүзеге асыру үшін келесідей білім беру, сауықтыру және тәрбие міндеттері шешілуі қажет:</p> <p>1) тиімді кәсіби еңбекке қабілеттілікті және денсаулық сақтау үшін өмірлік маңызды дене қасиеттерін дамыту жолында дене шынықтыру және спортты қолдану бойынша базалық ғылыми-негізделген білім беру;</p> <p>2) дене шынықтыру және спортпен айналыстырудың жүйелі сабақтарына деген қажеттілік пен дене шынықтыруға мотивациялық- құндылықтық қатынасты қалыптастыру;</p> <p>3) ағзаның еңбек қызметінің қолайсыз факторларының әсеріне кедергісін арттыру, денсаулығын нығайту және машықтану;</p> <p>4) өзара көмекке, коллективизмге және тәртіпке тәрбиелеу;</p> <p>Целью предмета является формирование социальных и личностных компетенций студентов и целенаправленное использование средств и методов физического воспитания, обеспечивающих оздоровительное и укрепляющее действие, для подготовки к профессиональной деятельности, перенесению физических нагрузок, нервно-психических нагрузок и дискомфортных факторов в дальнейшей работе. Для реализации цели необходимо решить следующие образовательные, медико-воспитательные задачи:</p> <p>1) обеспечение базового научно-обоснованного образования по использованию физического воспитания и спорта в целях развития эффективной профессиональной работоспособности и физических качеств, жизненно важных для здравоохранения;</p> <p>2) формирование потребности в регулярных занятиях физической культурой и спортом и мотивационно-ценностного отношения к физическому воспитанию;</p> <p>3) повышение устойчивости организма к неблагоприятным факторам трудовой деятельности, укрепление здоровья и тренированности;</p> <p>4) воспитание взаимопомощи, коллективизма и дисциплины;"</p> <p>The purpose of the discipline is to form students' socio-personal competencies and the ability to purposefully use the means and methods of physical education, which will ensure the preservation and strengthening of</p>		ЖБП/ ООД/ GED	МК / ОК / RC	8

			<p>health, the ability to withstand physical loads, neuropsychic pressures and adverse factors in future work, in order to prepare them for professional activity. To achieve the goal, the following educational, health and upbringing tasks must be solved:</p> <p>1) providing basic science-based education on the use of physical education and sports in order to develop effective professional working capacity and vital physical qualities for health; 2) the need for systematic physical education and sports classes and the formation of a motivational and value attitude to physical education;</p> <p>3) increasing the body's resistance to the effects of adverse factors of labor activity, strengthening health and training;</p> <p>4) education in mutual assistance, collectivism and discipline;</p>				
	<p>Ғылым, инновация және тұрақты даму / Наука, инновации и устойчивое развитие</p>	<p>ҒЗЖ, коммерцияландыру негіздері және академиялық хат / Основы НИР, коммерциализация и академическое письмо/ Fundamentals of research, commercialization and academic writing</p>	<p>Пәннің мақсаты – студенттерді ғылыми академиялық мәтіннің негізгі ерекшеліктерімен таныстыру, жазбаша және ауызша ғылыми академиялық мәтіндер құру дағдыларын қалыптастыру, академиялық ортада коммуникацияның негізгі принциптерін меңгеру. Педагогикалық ғылымдар саласындағы жарияланымдарды сыни тұрғыдан талдауға және қабылданған стандарттарға сәйкес өз зерттеулерінің нәтижелерін ұсынуға үйрету.</p> <p>Цель дисциплины - Ознакомление студентов с основными особенностями научного академического текста, формирование навыков построения письменных и устных научных академических текстов, овладение основными принципами коммуникации в академической среде. Учить критически анализировать публикации в области педагогических наук и представлять результаты своих исследований в соответствии с принятыми стандартами.</p> <p>The purpose of the discipline: Familiarization of students with the main features of the scientific academic text, the formation of skills in the construction of written and oral scientific academic texts, mastering the basic principles of communication in the academic environment. Teach to critically analyze publications in the field of pedagogical sciences and present the results of their research in accordance with accepted standards.</p>	PO 2	<p>БП/ БД/ BD</p>	<p>ЖК/ ВК/ УС</p>	4
10		<p>Тіршілік қауіпсіздігі, Экология және тұрақты даму / Безопасность жизнедеятельности, Экология и устойчивое развитие / Life safety, Ecology and sustainable development</p>	<p>Курстың мақсаты - студенттердің қауіпсіздік және тұрақты даму саласындағы негізгі білімдері мен дағдыларын, сондай-ақ қоршаған ортаға және табиғи ресурстарға жауапкершілікпен қарауды дамыту.</p> <p>Оқытылатын болады: жеке, әлеуметтік және экологиялық қауіпсіздік негіздері; тұрақты даму тұжырымдамасы және оның принциптері; қауіп түрлері мен көздері (табиғи, техногендік, әлеуметтік); қоршаған ортаны қорғау және табиғи ресурстарды ұтымды пайдалану негіздерін; қауіпсіздік және экология саласындағы нормативтік құқықтық база; тәуекелді бағалау және алдын алу әдістері; төтенше жағдайларда өзін-өзі</p>		<p>БП/ БД/ BD</p>	<p>ЖК/ ВК/ УС</p>	3

			<p>ұстау және алғашқы алғашқы медициналық көмек көрсету; экологиялық проблемаларды шешудегі халықаралық қауымдастықтың рөлі.</p> <p>Оқыту нәтижесінде студенттер білімдерін көрсете алады: жеке, әлеуметтік және экологиялық қауіпсіздіктің негізгі ұғымдары мен принциптері; тұрақты дамудың сипаты мен мақсаттары; адамға, қоғамға және қоршаған ортаға қауіптер мен тәуекелдердің түрлері; қауіпсіздік және экология саласындағы құқықтық реттеу негіздерін; табиғи ресурстарды ұтымды пайдалану тәсілдерін; тұрақты даму саласындағы халықаралық және ұлттық бастамалар; төтенше жағдайлар шаралары және алғашқы көмек көрсету негіздерін.</p> <p>Цель дисциплины - сформировать у студентов базовые знания и навыки в области безопасности и устойчивого развития, а также ответственное отношение к окружающей среде и природным ресурсам.</p> <p>Будут изучены: основы личной, общественной и экологической безопасности; понятие устойчивого развития и его принципы; виды и источники угроз (природные, техногенные, социальные); основы охраны окружающей среды и рационального природопользования; нормативно-правовая база в сфере безопасности и экологии; методы оценки и предотвращения рисков; поведение в чрезвычайных ситуациях и основы первой помощи; роль международного сообщества в решении экологических проблем.</p> <p>В результате обучения студенты смогут продемонстрировать знание: основных понятий и принципов личной, общественной и экологической безопасности; сущности и целей устойчивого развития; видов угроз и рисков для человека, общества и окружающей среды; основ нормативно-правового регулирования в области безопасности и экологии; подходов к рациональному использованию природных ресурсов; международных и национальных инициатив в сфере устойчивого развития; порядка действий в чрезвычайных ситуациях и основ оказания первой помощи.</p> <p>The aim of the discipline is to form students' basic knowledge and skills in the field of security and sustainable development, as well as responsible attitude to the environment and natural resources.</p> <p>The following will be studied: basics of personal, public and environmental security; the concept of sustainable development and its principles; types and sources of threats (natural, man-made, social); basics of environmental protection and rational nature management; legal and regulatory framework in the field of security and ecology; methods of risk assessment and prevention; behaviour in emergency situations and basics of first aid; the role of the international community in solving environmental problems.</p> <p>As a result, students will be able to demonstrate knowledge of: basic concepts and principles of personal, public and environmental safety; essence and goals of sustainable development; types of threats and risks to the individual, society and the environment; basics of normative-legal regulation in the field of security and ecology; approaches to the rational use of natural resources; international and</p>				
--	--	--	--	--	--	--	--

			national initiatives in the field of sustainable development; procedure of actions in emergency situations and basics of first aid.			
11	Жасанды интеллект: принциптері мен қолданылуы / Искусственный интеллект: принципы и применение / Artificial intelligence: principles and application	<p>Құрстың мақсаты студенттердің жасанды интеллект жүйелерінің жұмыс істеу принциптері, оларды құру әдістері және практикалық қолдану салалары туралы негізгі білімдерін дамыту, сонымен қатар қызметтің әртүрлі салаларында AI технологияларын талдау, жобалау және енгізу дағдыларын дамыту.</p> <p>Оқытылатын болады: жасанды интеллекттің даму тарихы мен негізгі кезеңдері; AI саласындағы негізгі тұжырымдамалар мен тәсілдер (машиналық оқыту, нейрондық желілер, логикалық қорытынды, сараптамалық жүйелер және т.б.); мәліметтерді өңдеудің алгоритмдері мен әдістері; Бақыланатын, бақылаусыз және шыңдалатын оқыту негіздері; нейрондық желілердің жұмыс істеу принциптері және олардың архитектурасы; AI-ді әртүрлі салаларда қолдану: медицина, көлік, қаржы, білім, өнеркәсіп; AI пайдаланудың этикалық, құқықтық және әлеуметтік аспектілері; заманауи бағдарламалық платформалар мен AI жүйелерін дамытуға арналған құралдар.</p> <p>Оқыту нәтижесінде студенттер көрсете алады: жасанды интеллекттің даму тарихы мен негізгі кезеңдерін; AI саласындағы негізгі әдістер мен тәсілдер (машиналық оқыту, нейрондық желілер, логикалық қорытынды, сараптамалық жүйелер және т.б.); мәліметтерді өңдеу алгоритмдері және олардың қолданылуы; Бақыланатын, бақылаусыз және шыңдалатын оқыту негіздері.</p> <p>Цель дисциплины - сформировать у студентов базовые знания о принципах функционирования систем искусственного интеллекта, методах их построения и сферах практического применения, а также развить навыки анализа, проектирования и внедрения ИИ-технологий в различные области деятельности.</p> <p>Будут изучены: история и основные этапы развития искусственного интеллекта; ключевые понятия и подходы в области ИИ (машинное обучение, нейронные сети, логический вывод, экспертные системы и др.); алгоритмы и методы обработки данных; основы обучения с учителем, без учителя и с подкреплением; принципы работы нейронных сетей и их архитектуры; применение ИИ в различных сферах: медицина, транспорт, финансы, образование, промышленность; этические, правовые и социальные аспекты использования ИИ; современные программные платформы и инструменты для разработки ИИ-систем.</p> <p>В результате обучения студенты смогут продемонстрировать: историю и основные этапы развития искусственного интеллекта; ключевые методы и подходы в области ИИ (машинное обучение, нейронные сети, логический</p>	БП/ БД/ BD	ЖК/ БК/ УС	4	

			<p>вывод, экспертные системы и др.); алгоритмы обработки данных и их применение; основы обучения с учителем, без учителя и с подкреплением. The aim of the discipline is to form students' basic knowledge of the principles of functioning of artificial intelligence systems, methods of their construction and spheres of practical application, as well as to develop skills of analysis, design and implementation of AI-technologies in various fields of activity.</p> <p>The following will be studied: history and main stages of development of artificial intelligence; key concepts and approaches in the field of AI (machine learning, neural networks, logical inference, expert systems, etc.); algorithms and methods of data processing; basics of learning with a teacher, without a teacher and with reinforcement; principles of neural networks and their architectures; application of AI in various spheres: medicine, transport, finance, education, industry; ethical, legal and social aspects of AI use; modern software platforms and tools for development.</p> <p>As a result of the training, students will be able to demonstrate: the history and main stages of development of artificial intelligence; key methods and approaches in the field of AI (machine learning, neural networks, logical inference, expert systems, etc.); data processing algorithms and their application; basics of learning with a teacher, without a teacher and with reinforcement.</p>				
12	Жаратылыстану-ғылыми / Естественно-научный	Математика Математика Mathematics	<p>Пәннің мақсаты - математиканың негізгі бөлімдерінің негізгі теориялық түсініктері: сызықтық және алгебралық теңдеулер жүйесінің теориялары; жазықтықтағы және кеңістіктегі Аналитикалық геометрия, бір айнымалының функциясын дифференциалдық және интегралдық есептеу, дифференциалдық теңдеулер және оларды инженерлік- техникалық мазмұны бар есептерде қолдану.</p> <p>Оқытылатын болады: Негізгі математикалық ұғымдар және оларды географиялық контексте қолдану. Студенттер қашықтықты, көлемді, популяция тығыздығын және басқа географиялық параметрлерді өлшеу, географиялық құбылыстарды талдау, деректерді түсіндіру және кеңістіктік модельдер құру үшін математикалық әдістерді қолдану дағдыларын үйренеді. Оқыту нәтижесінде студенттер математиканың негізгі бөлімдері бойынша білімдерін көрсете алады және оларды кәсіби қызметте қолдана алады.</p> <p>Цель дисциплины - основные теоретические понятия базовых разделов математики: теории систем линейных и алгебраических уравнений; аналитической геометрии на плоскости и в пространстве, дифференциального и интегрального исчисления функции одной</p>	PO 3	БП/ БД/ BD	ЖК/ БК/ UC	5

			<p>переменной, дифференциальных уравнения и их применение в задачах с инженерно-техническим содержанием. Будут изучены: основные математические концепции и их применение в географическом контексте. Студенты осваивают навыки использования математических методов для измерения расстояний, объемов, плотности населения и других географических параметров, а также для анализа географических явлений, интерпретации данных и создания пространственных моделей. В результате обучения студенты смогут продемонстрировать знания в области базовых разделов математики и применять их в профессиональной деятельности.</p> <p>The aim of the discipline is the basic theoretical concepts of the basic sections of mathematics: the theory of systems of linear and algebraic equations; analytical geometry in the plane and in space, differential and integral calculus of a function of one variable, differential equations and their application in problems with engineering content. Will be studied: basic mathematical concepts and their application in a geographical context. Students will develop skills in using mathematical methods to measure distances, volumes, population density and other geographical parameters, as well as to analyse geographical phenomena, interpret data and create spatial models. As a result of the training, students will be able to demonstrate knowledge in basic sections of mathematics and apply them in their professional activities.</p>			
13	<p>Физика</p> <p>Физика</p> <p>Physics</p>	<p>Пәннің мақсаты - жалпы, физикалық және экономикалық географияда физикалық негіздерді игеру үшін қажет физиканың негізгі ережелерін зерттеу.</p> <p>Оқытылатын болады: Механика. Материалдық нүктенің кинематикасы мен динамикасы. Жұмыс және энергия. Гравитациялық өріс. Қатты дене механикасы. Сұйықтықтар мен газдардың механикасы. Салыстырмалылық теориясы. Молекулалық физика және термодинамика. Идеал газдардың тәжірибелі заңдары. МКТ негіздері. Электр және магнетизм. Электр өрісі және оның сипаттамалары. Токтардың магнит өрісі. Тербелмелі процестер, гармоникалық тербелістер және олардың сипаттамалары. Тербелістер мен толқындар. Тербелмелі процестер, гармоникалық тербелістер және олардың сипаттамалары. Сәулеленудің кванттық табиғаты. Электромагниттік толқындардың затпен әрекеттесуі. Жылу сәулеленуі. Фотоэффект. Кванттық механика, қатты дене, Атом және ядро физикасы негіздері. Пәнді игеру нәтижесінде студенттер негізгі ғылыми фактілерді, құбылыстарды, заңдарды, ұғымдарды, іргелі теориялар мен идеяларды, физика ғылымының эксперименттік және теориялық әдістерін және</p>	<p>БП/ БД/ BD</p> <p>ЖК/ ВК/ UC</p>	5		

			<p>олардың кәсіби қызметте практикалық қолданылуын; кванттық физиканың ролін және табиғат туралы заманауи білім жүйесін меңгереді.</p> <p>Цель дисциплины – изучение базовых положений физики, являющимися необходимым для освоения физических основ в общей, физической и экономической географии.</p> <p>Будут изучены: Механика. Кинематика и динамика материальной точки. Работа и энергия. Гравитационное поле. Механика твердого тела. Механика жидкостей и газов. Теория относительности. Молекулярная физика и термодинамика. Опытные законы идеальных газов. Основы МКТ. Электричество и магнетизм. Электрическое поле и его характеристики. Магнитное поле токов. Колебательные процессы, гармонические колебания и их характеристики. Колебания и волны. Колебательные процессы, гармонические колебания и их характеристики. Квантовая природа излучения. Взаимодействие электромагнитных волн с веществом. Тепловое излучение. Фотоэффект. Основы квантовой механики, физики твердого тела, атома и ядра. В результате обучения курса студенты освоят основные научные факты, явления, законы, понятия, фундаментальные теории и идеи, экспериментальные и теоретические методы физической науки и их практическое применение в профессиональной деятельности; роли квантовой физики и системе современных знаний о природе.</p> <p>The aim of the discipline is to study the basic principles of physics, which are necessary for mastering the physical fundamentals in general, physical and economic geography The following will be studied: Mechanics. Kinematics and dynamics of a material point, work and energy, gravitational field Mechanics of the solid body, mechanics of liquids and gases, theory of relativity, molecular physics and thermodynamics, experimental laws of ideal gases, fundamentals of MCT, electricity and magnetism, electric field and its characteristics, magnetic field of currents, oscillatory processes, harmonic oscillations and their characteristics, oscillations and waves, oscillatory processes, harmonic oscillations and their characteristics, quantum nature of radiation, interaction of electromagnetic waves with matter, thermal radiation, photoeffect, fundamentals of quantum mechanics, solid state, atom and nucleus physics, as a result of the course students will master the basic scientific facts, phenomena, laws, concepts, fundamental theories and ideas, experimental and theoretical methods of physical science and their practical application in professional activity; the role of quantum physics and the system of modern knowledge about nature.</p>				
14		Химия Химия	<p>Пәннің мақсаты - химияның негізгі принциптері мен заңдылықтарын зерттеу, заттардың құрылымы мен қасиеттерін түсіну.</p> <p>Оқытылатын болады: химияға негізгі ұғымдар мен заңдар, атомның құрылымы және Д.И. Менделеев тұжырымдаған химиялық элементтердің</p>	БП/ БД/	ЖК/ БК/	5	

		<p>Chemistry</p>	<p>периодтық заңы кіреді. Химиялық байланыс және молекулалардың құрылымы, химиялық реакциялардың негізгі заңдылықтары, реакциялардың термодинамикасы мен кинетикасы, химиялық тепе-теңдік, ерітінділердің қасиеттері, соның ішінде электролиттер мен электролиттер, тотығу-тотықсыздану реакциялары, электрохимия негіздері, Аналитикалық химияға кіріспе, заттарды химиялық сәйкестендіру және талдау, сандық талдау, гравиметриялық және титриметриялық талдау әдістері, қышқыл- негіз титрлеу әдісі және комплексонометриялық титрлеу. Пәнді игеру нәтижесінде студенттер Физикалық және коллоидтық химияның теориялық негіздері туралы білімді көрсетеді.</p> <p>Цель дисциплины - Знать и понимать основные химические законы и понятия, теорию строения вещества, основы теории растворов, теорию окислительно-восстановительных процессов, химические свойства элементов и их соединений, строение, свойства и применение комплексных соединений.</p> <p>Будут изучены: химии включают основные понятия и законы, строение атома и периодический закон химических элементов, сформулированный Д.И. Менделеевым. Химическая связь и строение молекул, основные закономерности химических реакций, термодинамика и кинетика реакций, химическое равновесие, свойства растворов, включая неэлектролиты и электролиты, окислительно- восстановительные реакции, основы электрохимии, введение в аналитическую химию, химическую идентификацию и анализ веществ, количественный анализ, гравиметрический и титриметрический методы анализа, метод кислотно-основного титрования и комплексонометрического титрования. В результате обучения студенты демонстрирует знания теоретических основ физической и коллоидной химии.</p> <p>The aim of the discipline - To know and understand the basic chemical laws and concepts, the theory of the structure of matter, the basics of the theory of solutions, the theory of redox processes, the chemical properties of elements and their compounds, the structure, properties and applications of complex compounds. Will be studied: chemistry includes basic concepts and laws, the structure of the atom and the periodic law of chemical elements formulated by D.I. Mendeleev. Chemical bonding and structure of molecules, basic laws of chemical reactions, thermodynamics and kinetics of reactions, chemical equilibrium, properties of solutions including non-electrolytes and electrolytes, redox reactions, basics of electrochemistry, introduction to analytical chemistry, chemical identification and analysis of substances, quantitative analysis, gravimetric and titrimetric methods of analysis, acid- base</p>		BD	UC	
--	--	------------------	--	--	----	----	--

			titration and complexometric titration. As a result, students demonstrate knowledge of the theoretical foundations of physical and colloidal chemistry				
15	Жертану /Землеведение	Жалпы жертану негіздері Основы общего землеведения Fundamentals of general earth sciencescience	<p>Пәннің мақсаты - жер қыртысының негізгі принциптері мен заңдылықтары, құрылымы мен құрамы туралы білімді қалыптастыру болып табылады.</p> <p>Оқытылатын болады: ғылымның даму тарихы. зерттеудің негізгі әдістері, Күн жүйесі мен ғарыштағы Жер планетасы, Жердің ішкі құрылымы мен құрамы жердің тәуліктік және жылдық айналуы, литосфера - жердің қатты қабығы, атмосфера - жердің ауа қабығы барик өрісі және тропосферадағы ауа айналымы, ылғал айналымы, климат туралы қазіргі түсінік, жердің гидросферасы, Жердің биосферасы, географиялық қабықтың дифференциациясы. Пәнді игеру нәтижесінде студенттер Жердің құрылымы мен оның динамикасы туралы терең білімге ие болады, оның қоршаған әлеммен өзара әрекеттесуінің маңызды аспектілерін түсіне алады.</p> <p>Цель данной - дисциплины заключается в формировании знаний об основных принципах и закономерностях, структуре и составе земной коры.</p> <p>Будут изучены: история развития науки. основные методы исследований, планета Земля в солнечной системе и космосе, внутреннее строение и состав Земли суточное и годовое вращение Земли, литосфера - твердая оболочка Земли, атмосфера - воздушная оболочка Земли Барическое поле и циркуляция воздуха в тропосфере, влагооборот, современное понятие о климате, гидросфера Земли, биосфера Земли, дифференциация географической оболочки. В результате обучения дисциплины студенты будут обладать глубокими знаниями о строении Земли и её динамике, смогут понимать важные аспекты её взаимодействия с окружающим миром.</p> <p>The aim of this discipline: is to form knowledge about the basic principles and regularities, structure and composition of the Earth's crust. Will be studied: history of science development. basic methods of research, planet Earth in the solar system and space, internal structure and composition of the Earth, daily and annual rotation of the Earth, lithosphere - solid shell of the Earth, atmosphere - air shell of the Earth Baric field and air circulation in the troposphere, moisture circulation, modern concept of climate, hydrosphere of the Earth, biosphere of the Earth, differentiation of the geographical shell. As a result of the discipline, students will have a deep knowledge of the Earth's structure and its dynamics, will be able to understand important aspects of its interaction with the surrounding world.</p>	PO 4	БП/ БД/ BD	ЖК/ ВК/ UC	3

16		<p>Өсімдіктер және жануарлар географиясы</p> <p>География растений и животных</p> <p>Geography of plants and animals</p>	<p>Пәннің мақсаты - жер бетіндегі өсімдіктер мен жануарлардың әртүрлітүрлерінің географиялық таралуы туралы білімді қалыптастыру болып табылады.</p> <p>Оқытылатын болады: өсімдіктер мен жануарлардың климатпен, топырақпен, гидрологиялық жүйелермен және қоршаған ортаның басқа компоненттерімен өзара әрекеттесуін зерттеу, климаттың өзгеруін, табиғи ортаның жойылуын және антропогендік әсерді қоса алғанда, биоәртүрлілікке төнетін қауіптерді талдау, түрлер мен экожүйелерді қорғау және қалпына келтіру әдістерін зерттеу, экожүйе процестерінің жұмысындағы өсімдіктер мен жануарлардың рөлін зерттеу, биологиялық өнімділік, қоректік циклдар және экожүйенің тұрақтылығын қамтамасыз ету. Пәнді игеру нәтижесінде студенттер жердегі өсімдіктер мен жануарлардың алуан түрлілігі туралы терең білімге ие болады және олардың географиялық таралу заңдылықтарын оқытады.</p> <p>Целью дисциплины - является формирование знаний о географическом распространении различных видов растений и животных на Земле.</p> <p>Будут изучены: взаимодействия растений и животных с климатом, почвой, гидрологическими системами и другими компонентами окружающей среды, анализ угроз, стоящих перед биоразнообразием, включая климатические изменения, разрушение природных сред и антропогенное воздействие, изучение методов охраны и восстановления видов и экосистем, изучение роли растений и животных в функционировании экосистемных процессов, биологическая продуктивность, циклы питательных веществ и обеспечение экосистемной устойчивости. В результате обучения дисциплины студенты получают глубокие знания о разнообразии растений и животных на земле и изучают закономерности их географического распространения.</p> <p>The aim of the discipline is to develop knowledge about the geographical distribution of different plant and animal species on Earth. Will be studied: studying the interaction of plants and animals with climate, soil, hydrological systems and other components of the environment, analysing the threats facing biodiversity, including climate change, destruction of natural environments and anthropogenic impact, studying methods of protection and restoration of species and ecosystems, studying the role of plants and animals in the functioning of ecosystem processes, biological productivity, nutrient cycles and ensuring ecosystem sustainability. The discipline provides students with in-depth knowledge of the diversity of plants and animals on earth and studies the patterns of their geographical distribution.</p>		<p>БП/ БД/ ВД</p>	<p>ТК/ КВ/ ЕС</p>	5
----	--	--	---	--	---------------------------	---------------------------	---

17		<p>Биогеография экология негіздерімен</p> <p>Биогеография с основами экологии</p> <p>Biogeography with the basics of ecology</p>	<p>Пәннің мақсаты - тірі организмдер мен олардың қоршаған ортасы арасындағы өзара әрекеттесуді, сондай-ақ Жердегі тіршіліктің географиялық таралу негіздерін зерттеу.</p> <p>Оқытылатын болады: тірі организмдердің бір-бірімен және қоршаған ортамен өзара әрекеттесу негіздері, экожүйелердегі заттар мен энергия ағындарының өзара әрекеттесуінің физикалық мәні, жердегі тірі организмдердің таралуы және осы циклдарды анықтайтын факторлар, биогеографиялық түзілімдерді қалыптастыратын Эволюциялық процестер, экожүйелер мен биоәртүрлілікке антропогендік әрекеттің рөлі, экология мен биогеографиядағы зерттеу әдістері, соның ішінде жинау және деректерді талдау, сондай-ақ экологиялық және биогеографиялық процестерді зерттеу үшін басқа заманауи технологияларды пайдалану. Пәнді оқыту нәтижесінде студенттер табиғатта болып жатқан процестерді зерттеу үшін заманауи технологиялар мен әртүрлі зерттеу әдістерін қолдану үшін қажетті терең білімге ие болады.</p> <p>Целью дисциплины - изучение взаимодействия между живыми организмами и их окружающей средой, а также основ географического распределения жизни на Земле.</p> <p>Будут изучены: основы взаимодействия живых организмов между собой и с окружающей средой, физический смысл взаимодействия веществ и потоков энергии в экосистемах, распределение живых организмов на Земле и факторы, определяющие эти циклы, эволюционные процессы, формирующие биогеографические образования, роль антропогенной деятельности на экосистемы и биоразнообразии, методы исследования в экологии и биогеографии, включая сбор и анализ данных, а также использование других современных технологий для изучения экологических и биогеографических процессов. В результате обучения дисциплине студенты будут обладать глубокими знаниями, необходимыми для применения современных технологий и различных методов исследования для изучения происходящих в природе процессов.</p> <p>The aim of the discipline is to study the interaction between living organisms and their environment, as well as the basics of geographical distribution of life on Earth. Will be studied: Fundamentals of interaction of living organisms among themselves and with the environment, physical meaning of interaction of substances and energy flows in ecosystems, distribution of living organisms on Earth and factors determining these cycles, evolutionary processes that form biogeographic formations, the role of anthropogenic activities on ecosystems and biodiversity, research methods in ecology and biogeography, including data collection and analysis, as well as the use of other modern technologies to study</p>		БП/ БД/ ВД	ТК/ КВ/ ЕС	
----	--	--	---	--	------------------	------------------	--

			ecological and biogeographic processes. As a result of studying the discipline, students will have a deep knowledge necessary to apply modern technologies and various research methods to study the processes occurring in nature.			
18	<p>Экономикалық, әлеуметтік және саяси географияға кіріспе</p> <p>Введение в экономическую, социальную и политическую географию</p> <p>Introduction to economic, social, and political geography</p>	<p>Пәннің мақсаты - әлеуметтік-экономикалық және саяси құбылыстарды географиялық талдауда қолданылатын негізгі принциптермен танысу болып табылады.</p> <p>Оқытылатын болады: әлемдік экономиканың географиялық құрылымын, экономикалық дамудың аймақтық ерекшеліктерін, өндіріс пен ресурстарды кеңістікте бөлуді зерттеу, халықтың таралуы, көші-қон, этникалық және әлеуметтік топтар әлеуметтік құбылыстардың географиялық аспектілерін қарастыру және олардың әлеуметтік құрылымдардың қалыптасуына әсері, геосаяси процестерді талдау, саяси жүйелердің құрылымы мен динамикасы, қақтығыстардың географиялық аспектілерін зерттеу, ынтымақтастық және жаһандық басқару. Пәнді игеру нәтижесінде студенттер географиялық тұрғыдан әлеуметтік-экономикалық және саяси процестерді түсінуге және түсіндіруге мүмкіндік беретін талдау дағдыларына ие болады.</p> <p>Цель дисциплины - заключается в ознакомлении с базовыми принципами, используемыми в географическом анализе социально-экономических и политических явлений.</p> <p>Будут изучены: изучение географической структуры мировой экономики, региональных особенностей экономического развития, пространственного распределения производства и ресурсов, рассмотрение географических аспектов социальных явлений, таких как распределение населения, миграции, этнические и социальные группы, и их влияние на формирование социальных структур, анализ геополитических процессов, структуры и динамики политических систем, исследование географических аспектов конфликтов, сотрудничества и глобального управления. В результате обучения дисциплины студенты будут обладать навыками анализа, позволяющим им понимать и объяснять социально-экономические и политические процессы с географической перспективы.</p> <p>The aim of the discipline is to introduce the basic principles used in the geographical analysis of socio-economic and political phenomena. Will be studied: study of the geographical structure of the world economy, regional features of economic development, spatial distribution of production and resources, consideration of geographical aspects of social phenomena such as population distribution, migration, ethnic and social groups and their influence on the formation of social structures, analysis of geopolitical processes, structure and dynamics of political systems, study of geographical aspects of conflicts,</p>	БП/ БД/ ВД	ТК/ КВ/ ЕС	3	

			cooperation and global governance. As a result of the discipline, students will have the analytical skills to understand and explain socio-economic and political processes from a geographical perspective.			
19	<p>Тарихи география</p> <p>Историческая география</p> <p>Historical geography</p>	<p>Пәннің мақсаты - географиялық жағдайлар мен уақыт бойынша тарихи процестер арасындағы байланысты зерттеу.</p> <p>Оқытылатын болады: тарихи дамудың географиялық негіздері, халықтың эволюциясы және көші-қон ағындары, өткеннің экономикалық географиясы, Геосаясат және тарихи қақтығыстар, аймақтардың тарихи географиясы, география мен тарихи процестер арасындағы байланыс. Пәнді игеру нәтижесінде студенттерге Тарихи контекстегі географиялық фактордың маңыздылығы туралы терең түсінік алуға және тарихи процестерді географиялық тұрғыдан түсіндіру үшін аналитикалық дағдыларды дамытуға мүмкіндік береді.</p> <p>Цель дисциплины - является изучение взаимосвязей между географическими условиями и историческими процессами на протяжении времени.</p> <p>Будут изучены: географические основы исторического развития, эволюция населения и миграционные потоки, экономическая география прошлого, геополитика и исторические конфликты, историческая география регионов, взаимосвязь между географией и историческими процессами. В результате обучения дисциплины позволит студентам приобрести глубокое понимание важности географического фактора в историческом контексте и развить аналитические навыки для интерпретации исторических процессов с географической перспективы.</p> <p>The aim of the discipline is to explore the interrelationships between geographical conditions and historical processes through time.</p> <p>The following will be studied: Geographical foundations of historical development, population evolution and migration flows, economic geography of the past, geopolitics and historical conflicts, historical geography of regions, the relationship between geography and historical processes. As a result, the discipline will enable students to acquire a deep understanding of the importance of geography in historical contexts and develop analytical skills to interpret historical processes from a geographical perspective</p>		БП/ БД/ ВД	ТК/ КВ/ ЕС	
20	<p>Оқу практикасы (далалық)</p> <p>Учебная практика (полевая)</p>	<p>Оқу-далалық тәжірибе географиялық білім беру жүйесінде табиғи кешендердің географиялық заңдылықтарын түсіндіреді. Географтардың теориялық курсынан алынған білімді практикада қолдана отырып, студенттерге далалық маршруттық физика- географиялық зерттеулер мен бақылаулардың дағдыларын меңгертеді.</p>		БП/ БД/ ВД	ТК/ КВ/ ЕС	2

		Educational practice (field practice))	<p>Учебно-полевая практика объясняет географические закономерности природных комплексов в системе географического образования. Применяя на практике знания, полученные из теоретического курса географов, студенты приобретают навыки полевых маршрутных физико-географических исследований и наблюдений.</p> <p>Educational field practice explains geographical regularities of natural complexes in the system of geographical education. Applying in practice the knowledge gained from the theoretical course of geographers, students acquire skills of field route physiographic research and observations.</p>				
21	Табиғи ресурстар географиясы/ География природных ресурсов	Табиғи ресурстар географиясы және гидрология География природных ресурсов и гидрология Natural resource geography and hydrology	<p>Пәннің мақсаты - су ресурстарын қалыптастыру мен пайдалануға табиғи жағдайлардың әсерін түсіну үшін табиғи ресурстардың бөлінуін және гидрология негіздерін зерттеу.</p> <p>Оқытылатын болады: табиғи ресурстар, гидрологиялық жүйелер, су ресурстарын басқару, табиғи ресурстарды пайдалану мен экожүйелердің жай-күйі арасындағы байланысты талдау, су және табиғи ресурстар үшін адам қызметінің экологиялық салдарын бағалау,, жаһандық сын-қатерлер мен үрдістер. Пәнді игеру нәтижесінде студенттер Су ресурстарын және олардың табиғи ортаны қалыптастырудағы рөлін терең түсінеді, сумен жабдықтау және су шаруашылығы экологиясы мәселелерін талдай алады.</p> <p>Цель дисциплины - заключается в изучении распределения природных ресурсов и основ гидрологии для понимания влияния природных условий на формирование и использование водных ресурсов.</p> <p>Будут изучены: природные ресурсы, гидрологические системы, управление водными ресурсами, анализ взаимосвязи между использованием природных ресурсов и состоянием экосистем, оценка экологических последствий деятельности человека для водных и природных ресурсов,, глобальные вызовы и тенденции. В результате обучения дисциплины студенты будут обладать глубоким пониманием водных ресурсов и их роли в формировании природной среды, смогут анализировать вопросы водоснабжения и водохозяйственной экологии.</p> <p>The aim of the discipline is to study the distribution of natural resources and the basics of hydrology to understand the influence of natural conditions on the formation and use of water resources.</p> <p>The following will be studied: natural resources, hydrological systems, water resources management, analysis of the relationship between the use of natural resources and the state of ecosystems, assessment of environmental impacts of human activities on water and natural resources, global challenges and trends. As a result of the discipline, students will have a deep understanding of water</p>	PO 5	БП/ БД/ BD	ЖК/ БК/ UC	6

			resources and their role in shaping the natural environment, and will be able to analyse issues of water supply and water ecology.			
22	Геоморфология Геоморфология Geomorphology	<p>Пәннің мақсаты - геоморфологиялық құрылымдарды және олардың қоршаған ортаның басқа компоненттерімен байланысын талдауда жер бетінің қалыптасуы мен эволюциясы процестерін зерттеу.</p> <p>Оқытылатын болады: аумақтық ерекшеліктері, жер бедерінің жіктелуі, геодинамикасы, магматизм процестері, жер бедерінің қалыптасуындағы жер сілкіністерінің рөлі, жер бедерінің әлемдік формалары, мұхиттық түбі және оның қалыптасуы, ауа райының бұзылуы, эрозия және жинақталу процестері, карст ландшафттары, мұздық құбылыстары, тұрақты мұз аймақтарындағы геоморфологиялық процестер, жағалаудағы рельеф, Геоморфологиялық зерттеу әдістері және геоморфологиялық карталарды құру. Пәнді игеру нәтижесінде карталардағы және рельефтегі рельеф формаларын талдау, түсіндіру, әртүрлі геоморфологиялық құрылымдар мен процестерді түсіну мүмкіндігі болады.</p> <p>Цель дисциплины - изучении процессов формирования и эволюции земной поверхности, в анализе геоморфологических структур и их взаимосвязей с другими компонентами окружающей среды.</p> <p>Будут изучены: территориальные особенности, классификацию рельефа, геодинамику, процессы магматизма, роль землетрясений в формировании рельефа, мировые формы рельефа, океаническое дно и его формирование, процессы выветривания, эрозии и аккумуляции, карстовые ландшафты, ледниковые явления, геоморфологические процессы в зонах перманентной мерзлоты, прибрежный рельеф, методы геоморфологических исследований и создание геоморфологических карт. Результатом обучения будет умение анализировать, интерпретировать формы рельефа на картах и в местности, понимание различных геоморфологических структур и процессов.</p> <p>The aim of the discipline is to study the processes of formation and evolution of the Earth's surface, to analyse geomorphological structures and their interrelationships with other components of the environment. Will be studied: territorial features, classification of relief, geodynamics, processes of magmatism, the role of earthquakes in the formation of relief, world forms of relief, ocean floor and its formation, weathering processes, erosion and accumulation, karst landscapes, glacial phenomena, geomorphological processes in permafrost zones, coastal relief, methods of geomorphological research and creation of geomorphological maps. The learning outcomes will be the ability to analyse, interpret landforms on maps and in the field, understanding of different geomorphological structures and processes.</p>	БП/ БД/ BD	ЖК/ БК/ UC	5	

23	<p>Қазақстан экожүйелерінің географиясы</p> <p>География экосистем Казахстана</p> <p>Geography of Kazakhstan ecosystems</p>	<p>Пәннің мақсаты - Қазақстанның табиғи ортасының негізгі экологиялық процестері мен ерекшеліктері туралы білімді қалыптастыру.</p> <p>Оқытылатын болады: экожүйелердің әртүрлілігін талдау, экожүйелердің климатпен, геологиямен және гидрологиямен өзара іс-қимылы, адам қызметінің қоршаған ортаға әсері, экологиялық процестердің заңдылықтары және олардың өзара байланысы, Қазақстанның экожүйелеріндегі экологиялық өзгерістерді талдау және болжау. Пәнді игеру нәтижесінде студенттер Қазақстан табиғатының экожүйелерінің байлығы мен бірегейлігі туралы түсінікке ие болады.</p> <p>Цель дисциплины - заключается в формировании знаний об основных экологических процессах и особенностях природной среды Казахстана.</p> <p>Будут изучены: следующие аспекты: анализ разнообразия экосистем, взаимодействия экосистем с климатом, геологией и гидрологией, воздействия деятельности человека на окружающую среду, закономерности экологических процессов и их взаимосвязи, анализа и прогнозирования экологических изменений в экосистемах Казахстана. В результате изучения дисциплины студенты будут иметь представление о богатствах и уникальности экосистем природы Казахстана.</p> <p>The aim of the discipline is to form knowledge about the main ecological processes and peculiarities of the natural environment of Kazakhstan.</p> <p>The following aspects will be studied: analysis of ecosystem diversity, interaction of ecosystems with climate, geology and hydrology, impact of human activity on the environment, regularities of ecological processes and their interrelationships, analysis and forecasting of ecological changes in ecosystems of Kazakhstan. As a result of studying the discipline, students will have an idea of the riches and uniqueness of natural ecosystems of Kazakhstan.</p>	БП/ БД/ ВД	ЖК/ ВК/ УС	3
24	<p>Қазақстанның физикалық географиясы</p> <p>Физическая география Казахстана</p> <p>Physical geography of Kazakhstan</p>	<p>Пәннің мақсаты - Қазақстанның физгеографиялық ерекшеліктері мен табиғи ресурстары, географиялық орналасуы мен климаттық жағдайлары туралы білімді қалыптастыру болып табылады.</p> <p>Оқытылатын болады: жер бедері, гидрологиялық жүйелер, Қазақстанның климаты, топырағы мен өсімдіктері, физикалық процестердің табиғи ресурстармен байланысы, адамдардың өміріне және елдің дамуына әсері. Қазақстанның географиялық жағдайы және оның негізгі географиялық сипаттамалары, Қазақстанның рельефі мен геоморфологиясы: тау жүйелері, ойпаттар, үстірттер, аңғарлар және т. б., Қазақстанның климаттық ерекшеліктері мен аймақтары, гидрология және су ресурстары, топырақ, Қазақстанның флорасы мен фаунасы, түрлердің әртүрлілігі мен экожүйелері, физикалық географияның шаруашылық және әлеуметтік қызметпен байланысы, экология және Қазақстанда табиғатты пайдалану, тұрақты дамуды жоспарлау және Қазақстанның физикалық</p>	БП/ БД/ ВД	КЖ/ КВ/ С U	5

			<p>географиясын білу негізінде табиғатты қорғау қызметі. Пәнді игеру нәтижесінде студенттер физикалық процестер мен қоғамдық қызмет арасындағы байланысты талдау дағдыларын, алған білімдері негізінде тұрақты дамуды жоспарлау және қоршаған ортаны қорғау дағдыларын дамытатын болады.</p> <p>Цель дисциплины - заключается в формировании знаний о физических особенностях и природных ресурсах, географическом расположении и климатических условиях Казахстана.</p> <p>Будут изучены: рельефа, гидрологические системы, климат, почвы и растительности Казахстана, взаимосвязь физических процессов с природными ресурсами, влияние на жизнь людей и развитие страны. Географическое положение Казахстана и его основные географические характеристики, рельеф и геоморфология Казахстана: горные системы, низменности, плато, долины и др., климатические особенности и зоны Казахстана, гидрология и водные ресурсы, почвы, флора и фауна Казахстана, видовое разнообразие и экосистемы, взаимосвязь физической географии с хозяйственной и социальной деятельностью, проблемы экологии и природопользования в Казахстане, планирование устойчивого развития и природоохранная деятельность на основе знаний физической географии Казахстана. В результате обучения дисциплины студенты будут развивать навыки анализа взаимосвязей между физическими процессами и общественной деятельностью, умения планирования устойчивого развития и охраны окружающей среды на основе полученных знаний.</p> <p>The purpose of this discipline is to form knowledge about physical features and natural resources, geographical location and climatic conditions of Kazakhstan. The discipline will consider: relief, hydrological systems, soils and vegetation of Kazakhstan, the relationship of physical processes with natural resources, the impact on human life and development of the country. Learning outcomes include students' deep understanding of the physical features of Kazakhstan, as well as the ability to analyze the relationship of these features to natural resources. Students are also equipped with knowledge of the impact of these physical processes on human life and the development of the country, enabling them to successfully interpret and predict the natural conditions and resources of Kazakhstan</p>				
25		<p>Палеогеография</p> <p>Палеогеография</p> <p>Paleogeography</p>	<p>Пәннің мақсаты - тарихи геология бойынша ландшафттар мен климаттың эволюциясын түсіну үшін өткен кезеңдегі жер бетіндегі географиялық ерекшеліктер мен өзгерістерді зерттеу және қайта құру.</p> <p>Оқытылатын болады: жердің тарихын және оның дамуының негізгі кезеңдерін, әртүрлі тарихи кезеңдердегі климат пен қоршаған ортаның</p>				

өзгеруін, уақыт өте келе рельефтің қалыптасуы мен өзгеруін, ежелгі теңіздер мен континенттердің жойылып кетуі мен пайда болуын зерттеу, палеогеографиялық карталарды құрастыру және оларды құру әдістері, палеогеографиялық процестердің өмір эволюциясына әсері, палеогеографиялық модельдер және олардың жер тарихын түсінудегі рөлі, талдау палеогеографиялық жағдайларды қалпына келтіру үшін геологиялық шөгінділер мен қазбалардың таралуы, континенттердің қозғалысы және тектоникалық процестер, әр түрлі геологиялық дәуірлердегі палеогеографиялық өзгерістер: палеозой, мезозой, кайнозой пәндері және басқалар. Пәнді игеру нәтижесінде палеогеографияны терең түсінуді, жер бетіндегі тарихи өзгерістерді талдай білуді қамтиды.

Цель дисциплины - изучение и воссоздание географических особенностей и изменений на поверхности Земли в прошлом для понимания эволюции ландшафтов и климата на протяжении геологической истории.

Будут изучены: изучение истории Земли и основных этапов её развития, изменений климата и окружающей среды в разные исторические периоды, формирования и изменения рельефа со временем, исчезновения и появления древних морей и континентов, составление палеогеографических карт и методы их создания, воздействие палеогеографических процессов на эволюцию жизни, палеогеографические модели и их роль в понимании истории Земли, анализ геологических отложений и распределения ископаемых для реконструкции палеогеографических условий, движение континентов и тектонические процессы, палеогеографические изменения в различных геологических эпохах: палеозой, мезозой, дисциплины кайнозой и другие. Результаты обучения включают в себя приобретение глубокого понимания палеогеографии, умение анализировать исторические изменения на поверхности Земли.

The aim of the discipline is to study and recreate geographical features and changes on the Earth's surface in the past in order to understand the evolution of landscapes and climate throughout geological history. Will be studied: Study of the history of the Earth and the main stages of its development, changes in climate and environment in different historical periods, the formation and change of landforms over time, the disappearance and emergence of ancient seas and continents, palaeogeographic mapping and the methods of creating them, the impact of palaeogeographic processes on the evolution of life, palaeogeographic models and their role in understanding the history of the Earth, analysis of geological deposits and fossil distribution to reconstruct

			palaeogeographic conditions, the movement of continents, etc Learning outcomes include acquiring a thorough understanding of palaeogeography, the ability to analyse historical changes on the Earth's surface.			
26	Ландшафттану Ландшафтоведение Landscape science	<p>Пәннің мақсаты – ландшафт компоненттері мен ландшафт түзуші факторларды зерттей отырып, ландшафттардың пайда болуы мен өзгеруі туралы білімді қалыптастыру.</p> <p>Оқытылатын болады: қарапайым табиғи аумақтық кешен (геожүйе) ұғымы – фация, олардың геожүйелер иерархиясында көрінетін кеңістіктік комбинациялары, кеңістіктік физика- географиялық дифференциация факторларының әртүрлілігі қарастырылған, жазық және таулы ландшафттардың морфологиялық құрылымы туралы ілім берілген, ландшафттық картографияға профильдеуге, ландшафттық сипаттамаға, географиялық шекараларға және ландшафттарды жіктеуге көп көңіл бөлінген, функционалдық- динамикалық бағыттың екі негізгі тармағы сипатталған: геофизикалық және геохимиялық, көрсетілген жердің ландшафты қабығындағы процестердің қарқындылығының толқындық сипаты. табиғи- антропогендік Ландшафттардың жіктелуі келтірілген. Пәнді оқу нәтижесінде студенттер ландшафттың қалыптасу ерекшеліктерімен, ландшафт қалыптастырушы факторлармен танысады.</p> <p>Цель дисциплины – изучить особенности происхождения и изменения, компоненты ландшафта и ландшафтообразующие факторы.</p> <p>Будут изучены: понятие элементарного природного территориального комплекса (геосистемы) – фации, их пространственных сочетаний, отражающихся в иерархии геосистем, рассмотрено разнообразие факторов пространственной физико-географической дифференциации, дается учение о морфологической структуре равнинных и горных ландшафтов, значительное внимание уделено ландшафтному картографированию профилированию, ландшафтному описанию, географическим границам и классификации ландшафтов, охарактеризованы две основные ветви функционально-динамического направления: геофизическое и геохимическое, показан волновой характер интенсивности процессов в ландшафтной оболочке Земли. приводится классификация природно - антропогенных ландшафтов. В результате изучения дисциплины студенты знакомятся с особенностями формирования ландшафта, ландшафтообразующими факторами.</p> <p>The aim of the discipline is to study the features of origin and change, landscape components and landscape-forming factors. Will be studied: the concept of elementary natural territorial complex (geosystem) - facies, their spatial combinations, reflected in the hierarchy of geosystems, considered the variety</p>		БП/ БД/ ВД	ЖК/ ВК/ УС	4

			of factors of spatial physical-geographical differentiation, the doctrine of morphological structure of lowland and mountain landscapes, considerable attention is paid to landscape mapping profiling, landscape description, geographical boundaries and classification of landscapes, characterised the two main branches of the functional-dynamic on the landscape, the two main factors of landscape formation. As a result of studying the discipline, students are familiarised with the peculiarities of landscape formation, landscape-forming factors.				
27		Өндірістік тәжірибе-1 Производственная практика-1 Production practice -1	<p>Өндірістік практика барысында студенттер кәсіби және ұйымдастырушылық жұмыс практикасын меңгереді. Студенттердің өндірістік практикасы оқу кезінде алған теориялық білімдерін жетілдіріп бекітеді, өндірістің заманауи жағдайымен, озық кәсіби практикамен танысып, практика өтетін ұйымдар мен мекеме жұмыстарын терең зерттеу негізінде аналитикалық және басқару дағдыларын игереді.</p> <p>В ходе производственной практики студенты осваивают профессиональную и организационную практику работы. Производственная практика студентов совершенствует теоретические знания, полученные во время обучения, знакомится с современными условиями производства, передовой профессиональной практикой, приобретает аналитические и управленческие навыки на основе глубокого изучения работы организаций и учреждений, в которых проводится практика.</p> <p>During the industrial practice students master professional and organizational work practice. Industrial practice students improve theoretical knowledge obtained during training, get acquainted with modern conditions of production, best professional practices, acquire analytical and managerial skills on the basis of in-depth study of the work of organizations and institutions in which the practice is conducted.</p>		БП/ БД/ BD	ЖК/ БК/ UC	2
28	Жалпы география Общая география	Материктер мен мұхиттардың физикалық географиясы	Пәннің мақсаты - қазіргі заманғы құралдар мен технологияларды пайдалана отырып, геоақпараттық технологиялар мен табиғатты зерттеу әдістері саласындағы құзыреттерді дамыту. Оқытылатын болады: жер табиғатының әртүрлі аспектілері, геоморфология (жер бедерінің формалары), климатология (климаттық жағдайлар), Гидрология (су жүйелері), Биогеография (тірі организмдердің таралуы), геология (жер	PO 6	БП/ БД/ BD	ЖК/ БК/ UC	5

	<p>Физическая география материков и океанов</p> <p>Physical geography of continents and oceans</p>	<p>қыртысының құрылымы), океанология (теңіздер мен мұхиттардағы физикалық және химиялық процестер), экология (табиғи ортадағы өзара әрекеттесу) және геоақпараттық технологиялар. Пәнді игеру нәтижесінде студенттер табиғи ортадағы күрделі қатынастар туралы түсінікке ие болады және материктер мен мұхиттарда тұрақты пайдалану мен қоршаған ортаны қорғау тәсілдерін дамытуды үйренеді.</p> <p>Цель дисциплины - развитие компетенций в области геоинформационных технологий и методов исследования природы с использованием современных инструментов и технологий. Будут изучены: различные аспекты природы Земли, анализируют геоморфологию (формы рельефа), климатологию (климатические условия), гидрологию (водные системы), биогеографию (распределение живых организмов), геологию (структуру земной коры), океанологию (физические и химические процессы в морях и океанах), экологию (взаимодействие в природной среде) и геоинформационные технологии. В результате обучения дисциплине студенты приобретут понимание сложных взаимосвязях в природной среде и научатся разрабатывать подходы к устойчивому использованию и охране окружающей среды на материках и в океанах.</p> <p>The aim of the discipline is to develop competences in the field of geoinformation technologies and methods of nature research using modern tools and technologies. Will be studied: various aspects of the Earth's nature, analysing geomorphology (landforms), climatology (climatic conditions), hydrology (water systems), biogeography (distribution of living organisms), geology (structure of the Earth's crust), oceanology (physical and chemical processes in the seas and oceans), ecology (interactions in the natural environment) and geoinformation technologies. As a result of the discipline, students will develop an understanding of the complex interrelationships in the natural environment and learn to develop approaches to the sustainable use and protection of the environment on the continents and in the oceans.</p>				
	<p>Климатология метеорология негіздерімен</p> <p>Климатология с основами метеорологии</p> <p>Climatology with the basics of meteorology</p>	<p>Пәннің мақсаты - климаттың жаһандық өзгерістерін және олардың жердегі тіршілікке әсерін түсінуге және талдауға, соның ішінде климаттың өзгеруіне бейімделу және азайту стратегияларын әзірлеуге дайындық.</p> <p>Оқылатын болады: климаттың жіктелуі және олардың сипаттамалары, климатқа әсер ететін факторлар, климаттың өзгеруі және климаттық ауытқулар, Климаттық жағдайлардың табиғатқа, қоғамға және экономикаға әсері, Атмосферада болатын процестер, айналым, конденсация, адвекция, ауа-райын бақылау және болжау әдістері: бақылау құралдары, деректерді талдау құралдары, сандық модельдер, түсіну және ауа райы карталары мен ауа райы құбылыстарының карталарын талдау.</p>	<p>БП/ БД/ ВД</p>	<p>ЖК/ ВК/ УС</p>	<p>5</p>	

		<p>Пәнді игеру нәтижесінде студенттер атмосферадағы өзгерістерді түсінеді және болжай алады.</p> <p>Цель дисциплины – получение основных знаний об атмосфере и происходящих в ней физических и химических процессах, формирующих погоду и климат нашей планеты.</p> <p>Будут изучены: классификация климатов и их характеристики, факторы, влияющие на климат, изменения климата и климатические аномалии, воздействие климатических условий на природу, общество и экономику, процессы, происходящие в атмосфере, циркуляция, конденсация, адвекция, методы наблюдения и прогнозирования погоды: средства наблюдения, инструменты анализа данных, численные модели, понимание и анализ погодных карт и карт погодных явлений. В результате изучения дисциплины студенты будут понимать и уметь прогнозировать изменений в атмосфере.</p> <p>The aim of the discipline is to prepare to understand and analyse global climate change and its impact on life on Earth, including the development of adaptation and mitigation strategies for climate change. Will be studied: classification of climates and their characteristics, factors affecting climate, climate change and climate anomalies, impact of climatic conditions on nature, society and economy, processes occurring in the atmosphere, circulation, condensation, advection, methods of weather observation and forecasting: observation tools, data analysis tools, numerical models, understanding and analysing weather maps and weather maps. As a result of the discipline, students will understand and be able to predict changes in the atmosphere.</p>				
	<p>Географиялық және жаратылыстану ғылымдары жүйесіндегі инклюзивті білім беру ортасы</p> <p>Инклюзивная образовательная среда в системе географических и естественнонаучных наук</p> <p>Inclusive educational environment in the</p>	<p>Пәннің мақсаты - студенттерге географиялық және жаратылыстану пәндерін оқытуда инклюзивті білім беру ортасын құру бойынша базалық білім мен практикалық дағдыларды қалыптастыру.</p> <p>Оқытылатын болады: географияны оқытудағы инклюзияның маңызы, ҚР-дағы инклюзивті білім берудің негізгі ұғымдары мен қағидаттары, құқықтық және нормативтік негіздері және халықаралық стандарттар, географиялық білім беруде ерекше білім беру қажеттіліктері бар білім алушылардың ерекшеліктері, сараланған тәсіл, көрнекі және тактильді материалдарды пайдалану, тапсырмаларды жеңілдету, ГАЖ, интерактивті карталарды, аудио-және бейне материалдар, сандық қосымшалар. инклюзивті географиялық білім беру үшін оқу процесі мен ортаны ұйымдастыру, ЕББ-мен білім алушылар үшін география бойынша жеке білім беру маршруттарын (ИОМ) әзірлеу, ЕББ-мен білім алушылардың географиядағы жетістіктерін бағалау және мониторингілеу, география бойынша Инклюзивті сабақтарды жобалау және практикалық кейстер,</p>		БП/ БД/ ВД	ЖК/ ВК/ УС	3

		<p>geographical and natural science system</p>	<p>инклюзивті географиялық білім берудің этикалық және мәдени аспектілері. Пәнді оқыту нәтижесінде студенттер ерекше білім беру қажеттіліктері бар білім алушылардың әртүрлі санаттарының ерекшеліктерін анықтап, оларды географияны оқыту процесінде ескеретін болады.</p> <p>Цель дисциплины - сформировать у студентов базовые знания и практические навыки по созданию инклюзивной образовательной среды в преподавании географических и естественнонаучных дисциплин.</p> <p>Будут изучены: значение инклюзии в обучении географии, основные понятия и принципы, правовые и нормативные основы инклюзивного образования в РК и международные стандарты, особенности обучающихся с особыми образовательными потребностями (ООП) в географическом образовании, дифференцированный подход, использование наглядных и тактильных материалов, упрощение заданий, использование ГИС, интерактивных карт, аудио- и видео материалов, цифровых приложений. организация учебного процесса и среды для инклюзивного географического образования, Разработка индивидуальных образовательных маршрутов (ИОМ) для обучающихся с ООП по географии, оценивание и мониторинг достижений обучающихся с ООП в географии, практические кейсы и проектирование инклюзивных уроков по географии, этические и культурные аспекты инклюзивного географического образования. В результате обучения дисциплины студенты будут идентифицировать особенности различных категорий обучающихся с особыми образовательными потребностями (ООП) и учитывать их в процессе преподавания географии.</p> <p>The aim of the discipline is to form students' basic knowledge and practical skills to create an inclusive educational environment in teaching geographical and natural science disciplines.</p> <p>Will be studied: the importance of inclusion in teaching geography, basic concepts and principles, legal and regulatory framework of inclusive education in the Republic of Kazakhstan and international standards, the characteristics of students with special educational needs (SEN) in geographical education, differentiated approach, the use of visual and tactile materials, simplification of tasks, the use of GIS, interactive maps, audio and video materials, digital applications. organisation of the educational process and environment for inclusive geographical education, the development and implementation of the educational process, the development and implementation of inclusive geographical education. As a result of the discipline, students will identify the</p>				
--	--	--	---	--	--	--	--

			characteristics of different categories of learners with special educational needs (SEN) and take them into account in the process of teaching geography.			
	<p>Жалпы география топонимика негіздерімен</p> <p>Всеобщая география с основами топонимики</p> <p>Universal geography with the basics of toponymy</p>	<p>Пәннің мақсаты - географиялық атаулардың қалыптасу ерекшеліктері мен маңызы туралы ұғымдарды қалыптастыру арқылы студенттердің географиялық ойлауын дамыту, топонимдердің жазылуы мен айтылу ережелерін зерттеу.</p> <p>Оқытылатын болады: топонимдердің қалыптасуының жалпы ерекшеліктерін, топонимиканы ғылым ретінде зерттеу және дамыту тарихын, жер атауларының шығу тегі бойынша әр түрлі жер атауларының жазылуы мен айтылуын, топонимдер мен топонимиканы зерттеу әдістемесінің негізгі принциптерін, жергілікті географиялық терминдердің ерекшеліктерін, табиғат компоненттері мен географиялық атаулардың өзара байланысын, жергілікті географиялық атаулардың алуан түрлілігіндегі себеп-салдарлық байланыстардың алуан түрлілігін анықтай алады. Пәнді оқу нәтижесінде студенттер географиялық атауларды қалыптастырудың негізгі принциптерін түсінеді және олардың шығу тегін түсіндіре алады.</p> <p>Цель дисциплины - развитие географического мышления студентов на примере формирования понятий об особенностях формирования и значении географических названий; изучение правил написания и произношения топонимов.</p> <p>Будут изучены: общие особенности формирования топонимов, историю исследования и развития топонимики как науки, установление топонимов, написание и произношение различных географических названий, по происхождению топонимов, основные принципы методики изучения топонимов и топонимики, особенности местных географических терминов, взаимосвязь компонентов природы и географических названий, разнообразие причинно-следственных связей в многообразии местных географических названий может определять разнообразие. В результате изучения дисциплины студенты понимают основные принципы формирования географических названий и умеют объяснять их происхождение.</p> <p>The purpose of the discipline is the development of geographical thinking of students by the example of the formation of concepts about the peculiarities of the formation and meaning of geographical names; the study of the rules of writing and pronunciation of toponyms.</p> <p>The following will be studied: general features of the formation of toponyms, the history of the study and development of toponymy as a science, the establishment of toponyms, the spelling and pronunciation of various</p>	<p>БП/ БД/ ВД</p> <p>ЖК/ ВК/ УС</p>	6		

			geographical names, the origin of toponyms, the basic principles of the methodology for studying toponyms and toponymy, the features of local geographical terms, the relationship of components of nature and geographical names, the variety of cause-effect relationships in the variety of local geographical names It can define diversity. As a result of studying the discipline, students understand the basic principles of formation of geographical names and are able to explain their origin.			
	Қазақстанның сакралды географиясы Сакральная география Казахстана Sacral Geography of Kazakhstan	<p>Пәннің мақсаты – мәдени, діни және географиялық аспектілер аясында сакральды жерлерді зерттеу және түсіну, киелі элементтердің аймақтың ландшафттары мен әлеуметтік-мәдени тәжірибелеріне әсерін терең түсінуге ықпал ету.</p> <p>Оқытылатын болады: Қазақстан халықтарының мәдениетіндегі, тарихындағы және дініндегі киелі орындардың ролі мен маңызын қарау көзделген. Адам мен қоршаған орта арасындағы қарым-қатынасқа, сондай-ақ киелі орындардың ұлттық бірегейліктің қалыптасуы мен сақталуына әсеріне ерекше назар аударылады. Пәнді игеру нәтижесінде студенттер Қазақстан аумағындағы киелі орындарды және олардың кең мәдени және тарихи контекстегі маңыздылығын терең түсінеді.</p> <p>Цель дисциплины - заключается в исследовании и понимании сакральных мест в контексте культурных, религиозных и географических аспектов, способствуя глубокому осмыслению влияния сакральных элементов на ландшафты и социокультурные практики региона.</p> <p>Будут обучены: предусмотрено рассмотрение роли и значения сакральных мест в культуре, истории и религии народов Казахстана, особое внимание уделяется взаимосвязи между человеком и окружающей средой, влиянию сакральных мест на формирование и сохранение национальной идентичности, изучают контекст, в котором священные места существуют, и осознают их роль в культурном и социальном развитии общества. В результате обучения дисциплины студенты приобретут глубокое понимание сакральных мест на территории Казахстана и их значимости в широком культурном и историческом контексте.</p> <p>The aim of the discipline is to study and understand sacred places in the context of cultural, religious and geographical aspects, contributing to a deep understanding of the influence of sacred elements on landscapes and socio-cultural practices of the region. The discipline includes consideration of the role and significance of sacred places in the culture, history and religion of the peoples of Kazakhstan. Special attention is paid to the relationship between humans and the environment, as well as the influence of sacred places on the</p>	БП/ БД/ BD	ЖК/ БК/ UC	3	

			formation and preservation of national identity. Students study the context in which sacred places exist and realize their role in the cultural and social development of society. As a result of the discipline, students will acquire a thorough understanding of sacred sites in Kazakhstan and their significance in a broad cultural and historical context.				
	<p>Топырақ географиясы топырақтану негіздерімен</p> <p>География почв с основами почвоведения</p> <p>Soil geography with the basics of soil science</p>	<p>Пәннің мақсаты - жердің топырақ жамылғысы туралы білімді қалыптастыру және топырақ пен топырақ түзуші факторлардың қалыптасуын, олардың механикалық құрамы мен құрылымын, түрлердің қалыптасуын, қасиеттердің таралуы мен жіктелуін талдау дағдыларын дамыту.</p> <p>Оқытылатын болады: белгілі бір аумақтағы топырақтың географиялық таралуы және жіктелуі, топырақ жамылғысының қалыптасуына климаттық факторлардың әсері, топырақтың дамуындағы геоморфологиялық процестердің рөлі, Топырақ құрамы мен өсімдік жамылғысының түрлерінің өзара байланысы, топырақ ресурстары және оларды ауыл шаруашылығында пайдалану, адам қызметінің топырақ жамылғысының деградациясына әсері, топырақ ресурстарының сапасын бағалау әдістері және басқару, биоәртүрлілік пен экожүйені сақтаудағы жер жамылғысының рөлі, жерді тұрақты пайдалану және жерге орналастыру перспективалары мен қиындықтары, топырақтың тұздануының экологиялық және әлеуметтік- экономикалық салдарын зерттеу. Пәнді игеру нәтижесінде студенттер топырақ жамылғысын құрайтын процестер туралы терең түсінікке ие болады және алған білімдерін ауыл шаруашылығы, экология және геология контекстінде сәтті қолдана алады.</p> <p>Цель дисциплины – сформировать знания о почвенном покрове Земли и развитии навыков анализа формирования почв и почвообразующих факторов, их механического состава и строения, формирования видов, распределения и классификации свойств.</p> <p>Будут изучены: географическое распределение и классификация почв на определенной территории, влияние климатических факторов на формирование почвенного покрова, роль геоморфологических процессов в развитии почв, взаимосвязь почвенного состава и типов растительного покрова, почвенные ресурсы и их использование в сельском хозяйстве, влияние человеческой деятельности на деградацию почвенного покрова, методы оценки качества почвенных ресурсов и управления ими, роль почвенного покрова в поддержании биоразнообразия и экосистем, перспективы и вызовы устойчивого землепользования и землеустройства, исследование экологических и социально-экономических последствий засоления почв. В результате обучения студенты будут обладать глубоким</p>		БП/ БД/ BD	ЖК/ БК/ UC	5	

		<p>пониманием процессов, формирующих почвенное покрытие, и смогут успешно применять полученные знания в контексте сельского хозяйства, экологии и геологии.</p> <p>The aim of the discipline is to form knowledge about the Earth's soil cover and develop skills to analyse the formation of soils and soil-forming factors, their mechanical composition and structure, formation of species, distribution and classification of properties. Will be studied: geographical distribution and classification of soils in a certain territory, influence of climatic factors on the formation of soil cover, role of geomorphological processes in the development of soils, interrelation of soil composition and types of vegetation cover, soil resources and their use in agriculture, influence of human activity on the degradation of soil cover, methods of assessing the quality of soil resources and management, role of soil cover in maintaining biodiversity and ecosystems, perspectives and challenges in the field of soil science and management. As a result, students will have an in-depth understanding of the processes that shape soil cover and will be able to successfully apply this knowledge in the context of agriculture, ecology and geology.</p>				
	<p>Картография топография негіздерімен</p> <p>Картография с основами топографии</p> <p>Cartography with the basics of topography</p>	<p>Пәннің мақсаты - студенттерде географиялық және топографиялық карталармен және басқа да картографиялық жұмыстармен ғылыми зерттеулер мен практикалық жұмыстарда қажетті картографиялық білімді қалыптастыру.</p> <p>Оқытылатын болады: картографиялық туындылардың негізгі қасиеттері мен ерекшеліктері, олардың жіктелуі, жердің сфералық бетін жазықтықта бейнелеу ерекшеліктері, карталардың масштабына, мақсатына, тақырыбына, аумақты қамтуына және т.б. байланысты әртүрлі картографиялық проекцияларды қолдану, картаға түсірілетін аумақтың масштабы, мақсаты, тақырыбы, ерекшеліктері бойынша әртүрлі карталарды жасау кезінде жүргізілетін картографиялық жалпылау ерекшеліктері оқытылады. Оқыту нәтижесінде студенттер тақырыптық картографиялаудың әртүрлі бағыттарымен, олардың даму тенденцияларымен танысады.</p> <p>Цель дисциплины - формировать у студентов картографических знаний, необходимых в работе с географическими и топографическими картами и другими картографическими произведениями в научных исследованиях и практической работе.</p> <p>Будут изучены: основные свойства и особенности картографических произведений, их классификацию, особенности изображения сферической поверхности Земли на плоскости, применение различных картографических проекций в зависимости от масштаба, назначения,</p>		<p>БП/ БД/ ВД</p>	<p>ЖК/ ВК/ УС</p>	<p>5</p>

		<p>тематики карт, охвата территории и др., особенности картографической генерализации, проводимой при составлении карт различных по масштабу, назначению, тематики, особенностям картографируемой территории. В результате обучения студенты знакомятся с различными направлениями тематического картографирования, тенденциями их развития.</p> <p>The aim of the discipline is to form students' cartographic knowledge necessary in working with geographic and topographic maps and other cartographic works in scientific research and practical work. Will be studied: the basic properties and features of cartographic works, their classification, the features of the image of the spherical surface of the Earth on the plane, the use of different cartographic projections depending on the scale, purpose, theme of maps, coverage of the territory, etc., the features of cartographic generalisation carried out in the preparation of maps of different scale, purpose, theme, features of the territory being mapped. As a result of the training, students get acquainted with different directions of thematic mapping, trends of their development.</p>				
	<p>Метеорологиялық материалды климаттық талдау және климаттық өңдеу әдістері</p> <p>Методы климатического анализа и климатической обработки метеорологического материала</p> <p>Methods of climate analysis and climate processing of meteorological material</p>	<p>Пәннің мақсаты - климаттық зерттеулерде қолданылатын негізгі әдістер мен метеорологиялық құбылыстардың қалыптасу заңдылықтары туралы білім қалыптастыру.</p> <p>Оқытылатын болады: қабатында қалыптасатын климаттық құбылыстарды зерттеп, метеорологиялық құралдармен танысу. Климаттық деректерді талдау және түсіндіру дағдыларын дамытуға, метеорологиялық ақпаратты өңдеуді игеруге, климатологияның негізгі принциптерін, оның ішінде: климат, климаттық элементтер және климаттық процестерге әсер ететін факторлар, статистикалық әдістер мен географиялық ақпараттық жүйені қоса алғанда, метеорологиялық деректерді жинау, өңдеу және талдау әдістерін зерттеуге бағытталған. Пәнді игеру нәтижесінде студенттер климатты талдау және метеорологиялық деректерді өңдеу әдістері бойынша дағдылар мен білім алады.</p> <p>Цель дисциплины - формирование знаний об основных методах и закономерностях формирования метеорологических явлений, используемых в климатических исследованиях.</p> <p>Будут изучены: климатических явлений, формирующихся в слое атмосферы, знакомство с метеорологическими приборами, направлен на развитие навыков анализа и интерпретации климатических данных, овладение обработкой метеорологической информации, изучение основных принципов климатологии, включая: климат, климатические элементы и факторы, влияющие на климатические процессы, методы</p>		<p>БП/ БД/ ВД</p>	<p>КЖ/ КВ/ СУ</p>	<p>4</p>

			<p>сбора, обработки и анализа метеорологических данных, включая статистические методы и географическую информационную систему. Результаты обучения дисциплины студенты приобретут навыки и знания по методам анализа климата и обработки метеорологических данных.</p> <p>The purpose of the discipline - the formation of knowledge about the basic methods and regularities of the formation of meteorological phenomena used in climatic research. Will be taught: climatic phenomena formed in the layer of the atmosphere, acquaintance with meteorological instruments, aimed at developing skills in analysing and interpreting climatic data, mastering the processing of meteorological information, study of the basic principles of climatology, including: climate, climatic elements and factors affecting climatic processes, methods of collection, processing and analysis of meteorological data, including statistical methods and geographical information system. Learning outcomes of the discipline students will acquire skills and knowledge on methods of climate analysis and meteorological data processing.</p>				
		<p>Тау метеорологиясы Горная метеорология Mountain meteorology</p>	<p>Пәннің мақсаты - әлемнің таулы-мұзды аудандарының метеорологиялық және климаттық режимдерін, сондай-ақ таулы аудандарда қауіпті табиғи құбылыстардың пайда болуын анықтайтын атмосфералық процестер туралы түсінік қалыптастыру үшін атмосфералық құбылыстардың режимдерін зерттеу.</p> <p>Оқытылатын болады: атмосфераның мұздықтар мен қар жамылғысының бетімен өзара әрекеттесуі, тау мұздықтарының жылу балансының құрылымы, мезоскалалық атмосфералық айналымдар, тауларда жауын-шашынның пайда болуы, қауіпті табиғи құбылыстардың пайда болуының синоптикалық шарттары және биік таулы аймақтардың климаттық ерекшеліктері. Оқу нәтижелері студенттерге метеорология және оны тау жағдайында қолдану туралы білімдерін тереңдетуге көмектеседі.</p> <p>Цель дисциплины – изучение режимов атмосферных явлений для формирования представления об атмосферных процессах, определяющих метеорологические и климатические режимы горно- ледниковых районов мира, также возникновение опасных природных явлений в горных районах.</p> <p>Будут изучены: взаимодействие атмосферы с поверхностью ледников и снежного покрова, структура теплового баланса горных ледников, мезомасштабные атмосферные циркуляции, формирование осадков в горах, синоптические условия формирования опасных природных явлений и климатические особенности высокогорных районов.</p>				

			<p>Результаты обучения помогают студентам углубить свои знания о метеорологии и ее применении в горных условиях.</p> <p>The aim of the discipline is to study the regimes of atmospheric phenomena to form an idea of atmospheric processes that determine meteorological and climatic regimes of mountain and glacial regions of the world, as well as the occurrence of dangerous natural phenomena in mountainous areas. Will be studied: the interaction of the atmosphere with glacier and snow cover surfaces, the structure of the heat balance of mountain glaciers, mesoscale atmospheric circulations, precipitation formation in the mountains, synoptic conditions for the formation of natural hazards and climatic features of high mountain areas. The learning outcomes help students to deepen their knowledge of meteorology and its application in mountain conditions.</p>				
		<p>Геология</p> <p>Геология</p> <p>Geology</p>	<p>Пәннің мақсаты – жер қыртысының ерекшеліктері мен оның құрылымы, ішкі және сыртқы табиғи процестер, жер тарихы туралы білімді қалыптастыру.</p> <p>Оқытылатын болады: геологияның маңыздылығы мен мәселелері, оның даму тарихы, жер туралы географиялық мәліметтер, тау жыныстарының құрамы мен жіктелуі, метаморфизм, геодинамикалық және эндогендік процестер, Жер қыртысының қалыптасу заңдылықтары, жер сілкінісінің себептері мен түрлері, геохронология мен стратиграфия, әртүрлі дәуірлердегі палеогеографиялық өзгерістер. Оқыту нәтижелері жер қыртысының құрылымын терең түсінуді және геологияда ғылыми әдістерді қолдану қабілетін қамтиды.</p> <p>Цель дисциплины - заключается в формировании знаний об особенностях земной коры и ее структуре, внутренних и внешних природных процессах, истории Земли.</p> <p>Будут изучены: значимость и проблемы геологии, её историю развития, географические данные о Земле, состав и классификацию горных пород, метаморфизм, геодинамические и эндогенные процессы, закономерности формирования земной коры, причины и виды землетрясений, геохронологию и стратиграфию, палеогеографические изменения в разные эпохи. Результаты обучения включают углубленное понимание структуры земной коры и способность применять научные методы в геологии.</p> <p>The purpose of the discipline is to form knowledge about the features of the Earth's crust and its structure, internal and external natural processes, the history of the Earth.</p>		<p>БП/</p> <p>БД/</p> <p>ВД</p>	<p>ЖК/</p> <p>ВК/</p> <p>УС</p>	<p>5</p>

			The following will be studied: significance and problems of geology, its history of development, geographical data about the Earth, composition and classification of rocks, metamorphism, geodynamic and endogenous processes, patterns of crust formation, causes and types of earthquakes, geochronology and stratigraphy, palaeogeographical changes in different epochs. Learning outcomes include an advanced understanding of the structure of the Earth's crust and the ability to apply scientific methods in geology.				
		Өндірістік тәжірибе-2 Производственная практика-2 Production practice-2	<p>Өндірістік практика өзі жүргізілетін ұйымдар мен мекемелердің жұмысын терең зерделеу негізінде талдамалық және басқарушылық дағдыларды игеру мақсатында жүргізіледі. Практика барысында географиялық зерттеу әдістерін, географиялық аудандастыру, географиялық ақпаратты өңдеу, талдау және синтездеу үшін географиялық картография әдістерін тәжірибеде қолдануды үйренеді. Қоршаған ортаны қорғау қызметі мен аймақтық саясаттың негізгі модельдері мен құралдарын іс жүзінде қолдана білуді меңгереді.</p> <p>Производственная практика проводится с целью приобретения аналитических и управленческих навыков на основе изучения работы организаций и учреждений, в которых она проводится. В ходе практики студенты учатся применять методы географического исследования, а также географической картографии для географического районирования, обработки, анализа и синтеза географической информации. Они развивают навыки практического применения основных моделей и инструментов природоохранной деятельности и региональной политики.</p> <p>Industrial practice is conducted to acquire analytical and managerial skills on the basis of studying the work of organizations and institutions in which it is carried out. During the practice students learn to apply methods of geographical research, as well as geographical cartography for geographical zoning, processing, analysis and synthesis of geographical information. They develop skills in the practical application of basic models and tools of conservation and regional policy.</p>		БП/ БД/ BD	ЖК/ БК/ UC	3
		Дүниежүзінің экономикалық, әлеуметтік және саяси географиясы Экономическая, социальная и политическая география мира	<p>Пәннің мақсаты - әлемдік аренадағы қазіргі экономикалық, әлеуметтік және саяси процестер арасындағы қатынастарды зерттеу, қоғамның кеңістіктік ұйымының географиялық құрылымдардың қалыптасуына және әлемдік даму динамикасына әсерін түсіну.</p> <p>Оқытылатын болады: қазіргі әлемдік экономиканы, өндіріс пен ресурстарды кеңістікте бөлуді, географиялық факторлардың өңірлердің экономикалық дамуына әсерін талдау, қазіргі әлеуметтік құбылыстардың географиялық аспектілерін, геосаяси процестер мен жаһандану процестерін зерттеу, кеңістіктік жоспарлау. Пәнді игеру нәтижесінде</p>	PO 7	БөП/ ПД/ DP	ЖК/ БК/ UC	5

		<p>Economic, social and political geography of the world</p>	<p>студенттер географиялық факторлардың әлеуметтік- экономикалық процестерге әсері туралы терең түсінікке ие болады, бұл оларға қазіргі әлемдегі күрделі қатынастарды сәтті талдауға мүмкіндік береді.</p> <p>Цель дисциплины - заключается в изучении взаимосвязей между современными экономическими, социальными и политическими процессами на мировой арене, в понимании влияния пространственной организации общества на формирование географических структур и динамику мирового развития.</p> <p>Будут изучены: анализ современной мировой экономики, пространственного распределения производства и ресурсов, влияния географических факторов на экономическое развитие регионов, изучение географических аспектов современных социальных явлений, геополитических процессов и процессов глобализации. В результате обучения дисциплины студенты приобретут глубокое понимание влияния географических факторов на социально-экономические процессы, что позволит им успешно анализировать сложные взаимосвязи в современном мире.</p> <p>The aim of the discipline is to study the interrelationships between modern economic, social and political processes on the world stage, to understand the influence of the spatial organisation of society on the formation of geographical structures and the dynamics of world development. Will be studied: Analysis of modern world economy, spatial distribution of production and resources, influence of geographical factors on economic development of regions, study of geographical aspects of modern social phenomena, geopolitical processes and globalisation processes. As a result of the discipline, students will acquire a deep understanding of the influence of geographical factors on socio-economic processes, which will allow them to successfully analyse complex interrelationships in the modern</p>				
		<p>Халықтар географиясы География населения Population geography</p>	<p>Пәннің мақсаты - демографиялық процестер, олардың аймақтар мен елдердің әлеуметтік-экономикалық дамуына әсері туралы білімді қалыптастыру.</p> <p>Оқытылатын болады: Халықтың аймақтар мен елдер бойынша таралуы, халықтың динамикасы, халықтың демографиялық ерекшеліктері мен құрылымы, климаттың өзгеруі, экономикалық жағдайлар, технологиялық инновациялар және әлемдік саяси оқиғалар, демографиялық проблемалар мен сын-қатерлер факторлардың әсерін талдау, Заманауи құралдар мен әдістерді қолдана отырып, халықты басқарудың заманауи стратегияларын әзірлеу. Пәнді игеру нәтижесінде студенттер демографиялық процестерді және олардың әртүрлі аймақтар мен</p>	<p>БөП/ ПД/ DP</p>	<p>ЖК/ ВК/ UC</p>	<p>5</p>	

		<p>елдердегі әлеуметтік және экономикалық тенденцияларды қалыптастырудағы рөлін терең түсінетін болады.</p> <p>Цель дисциплины - заключается в формировании знаний об основных демографических процессах, их воздействии на социально-экономическое развитие регионов и стран.</p> <p>Будут изучены: Распределение населения по регионам и странам, динамика населения, демографические особенности и структура населения, анализ воздействия факторов, таких как изменение климата, экономические условия, технологические инновации и мировые политические события, демографические проблемы и вызовы, разработка современных стратегий управления населением с использованием современных инструментов и методов. В результате обучения дисциплины студенты будут обладать глубоким пониманием демографических процессов и их роли в формировании социальных и экономических тенденций в различных регионах странах.</p> <p>The aim of the discipline is to form knowledge about the main demographic processes, their impact on the socio-economic development of regions and countries. It will be studied: Population distribution in regions and countries, population dynamics, demographic features and population structure, analysing the impact of factors such as climatechange, economic conditions, technological innovations and world political events, demographic problems and challenges, development of modern population management strategies using modern tools and methods. As a result of the discipline, students will have a deep understanding of demographic processes and their role in shaping social and economic trends</p>				
	<p>Саяси география, геосаясат негіздері</p> <p>Политическая география, основы геополитики</p> <p>Political geography, basics of geopolitics</p>	<p>Пәннің мақсаты - саясат пен география арасындағы байланыс, сондай-ақ географиялық факторлардың саяси процестерге әсер ету ерекшеліктері туралы білімді қалыптастыру.</p> <p>Оқытылатын болады: геосаяси теориялар мен тұжырымдамаларды зерттеу, саяси жүйелер мен мемлекеттерді талдау, халықаралық қатынастар мен қақтығыстарды зерттеу, саяси шешімдер қабылдаудағы және стратегиялық жоспарлаудағы географияның рөлі, қақтығыстардың географиялық аспектілерін талдау және оларды шешу, саяси аумақтар мен шекараларды зерттеу, халықаралық сауданы, ресурстар мен энергетиканы зерттеуге көзқарас, аймақтық және жаһандық стратегияларды талдау әр түрлі актерлердің мүдделері, блоктар мен альянстардың қалыптасуына географиялық факторлардың әсері, әртүрлі салаларда геосаяси білімді қолдану, сыртқы саясат, қауіпсіздік және экономика сияқты. Пәнді игеру нәтижесінде саяси география мен</p>		<p>БөП/ ПД/ DP</p>	<p>ЖК/ ВК/ UC</p>	<p>6</p>

			<p>геосаясат негіздері туралы терең түсінік алады, аналитикалық дағдылар мен географиялық білімді саяси процестер мен қаттығыстарды талдау және түсіну үшін қолдану дағдыларын дамытады.</p> <p>Цель дисциплины - формирование знаний о взаимосвязи между политикой и географией, а также об особенностях влияния географических факторов на политические процессы.</p> <p>Будут изучены: изучение геополитических теорий и концепций, анализ политических систем и государств, изучение международных отношений и конфликтов, роль географии в принятии политических решений и стратегическом планировании, анализ географических аспектов конфликтов и их разрешение, исследование политических территорий и границ, подход к изучению международной торговли, ресурсов и энергетики, анализ региональных и глобальных стратегий и интересов различных акторов, воздействие географических факторов на формирование блоков и альянсов, применение геополитических знаний в различных сферах, таких как внешняя политика, безопасность и экономика. Результаты обучения студенты приобретут глубокое понимание политической географии и основ геополитики, развивая аналитические навыки и умения применять географические знания для анализа и понимания политических процессов и конфликтов.</p> <p>The aim of the discipline is to develop knowledge of the relationship between politics and geography, as well as the specifics of the influence of geographical factors on political processes. Will be studied: Study of geopolitical theories and concepts, analysis of political systems and states, study of international relations and conflicts, the role of geography in political decision-making and strategic planning, analysis of geographical aspects of conflicts and their resolution, study of political territories and borders, approach to the study of international trade, resources and energy, analysis of regional and global strategies and interests of different actors, the impact of geographical factors on the formation of blocs and alliances, application of geographical factors to the formation of political processes, and the study of geopolitics. Learning Outcomes Students will develop a thorough understanding of political geography and the foundations of geopolitics, developing analytical skills and the ability to apply geographical knowledge to analyse and understand political processes and conflicts.</p>				
		<p>ҚР аймақтарының әлеуметтік-экономикалық географиясы</p>	<p>Пәннің мақсаты - Қазақстанның түрлі өңірлеріндегі әлеуметтік және экономикалық процестер туралы білімді қалыптастыру.</p> <p>Оқытылатын болады: Қазақстанның әртүрлі өңірлерінің әлеуметтік және экономикалық географиясын, оның ішінде олардың экономикалық</p>	<p>БөП/ ПД/</p>	<p>ЖК/ БК/</p>	<p>4</p>	

		<p>Социально-экономическая география регионов РК</p> <p>Socio-economic geography of the regions of Kazakhstan</p>	<p>сипаттамаларын, ресурстық әлеуетін, экономика құрылымын, өнеркәсіп пен ауыл шаруашылығының жекелеген салаларын дамытуды зерделейтін болады. демографиялық сипаттамаларды, халықтың этникалық құрамын, әлеуметтік инфрақұрылымды, жұмыспен қамтуды және өмір сүру деңгейін, Қазақстан өңірлеріндегі әлеуметтік және экономикалық процестер арасындағы өзара байланысты және олардың әлеуметтік-мәдени ерекшеліктер мен қоғамдық ортаның қалыптасуына әсерін қоса алғанда, әлеуметтік аспектілерге талдау жүргізіледі. Пәнді игеру нәтижесінде студенттер Қазақстандағы өңірлік дамудың әртүрлілігі мен ерекшелігін жақсы түсінеді, сондай-ақ өңірлік саясат пен экономиканы талдау мен басқарудың кешенді тәсілін әзірлей алады.</p> <p>Цель дисциплины – является обеспечение студентов глубоким пониманием разнообразия и специфики регионального развития в Казахстане, разработка комплексного подхода к анализу и управлению региональной политикой и экономикой.</p> <p>Будут изучены: социальную и экономическую географию различных регионов Казахстана, включая экономические характеристики, ресурсный потенциал, структуру экономики, развитие отдельных отраслей промышленности и сельского хозяйства, анализ социальных аспектов, включая демографические характеристики, этнический состав населения, социальную инфраструктуру, занятость и уровень жизни, взаимосвязь между социальными и экономическими процессами в регионах Казахстана и их воздействие на формирование социокультурных особенностей и общественной среды. В результате освоения дисциплины студенты лучше поймут разнообразие и специфику регионального развития в Казахстане, анализу и управлению региональной политикой и экономикой.</p> <p>The aim of the discipline is to provide students with a thorough understanding of the diversity and specificity of regional development in Kazakhstan, to develop a comprehensive approach to the analysis and management of regional policy and economy.</p> <p>Will be taught: social and economic geography of different regions of Kazakhstan, including economic characteristics, resource potential, economic structure, development of individual industries and agriculture, analysis of social aspects, including demographic characteristics, ethnic composition of the population, social infrastructure, employment and living standards, the relationship between social and economic processes in the regions of Kazakhstan and their impact on the formation of socio-cultural features and public environment. As a result of mastering the discipline, students will better</p>		DP	UC	
--	--	---	--	--	----	----	--

			understand the diversity and specificity of regional development in Kazakhstan, analysis and management of regional politics and economy.			
	<p>Қазақстанның туристік-рекреациялық өңірлері</p> <p>Туристско-рекреационные регионы Казахстана</p> <p>Tourist and recreational regions of Kazakhstan</p>	<p>Пәннің мақсаты - Қазақстан өңірлерінің туристік-рекреациялық әлеуетін, олардың даму ерекшеліктерін және табиғи және әлеуметтік-экономикалық факторларды ескере отырып, туристік кластерлерді қалыптастыруды зерделеу.</p> <p>Оқытылатын болады: туристік-рекреациялық аудандастырудың теориялық негіздері; Қазақстанның туристік ресурстарының жіктелуі; жекелеген өңірлердің табиғи-рекреациялық жағдайлары (таулы, далалық, шөлді, приозерные аймақтар және т. б.); негізгі туристік-рекреациялық аймақтар мен кластерлер: Алматы өңірі, Шығыс Қазақстан, Ақмола, Маңғыстау және т. б.; тарихи-мәдени объектілер туристік әлеуеттің элементтері; Қазақстандағы ішкі және келу туризмінің қазіргі жағдайы мен даму перспективалары; тұрақты туризмнің экологиялық, әлеуметтік және экономикалық аспектілері. Пәнді игеру нәтижесінде студенттер табиғи және әлеуметтік-экономикалық факторларды ескере отырып, Қазақстан өңірлерінің туристік-рекреациялық ресурстарын бағалай алады.</p> <p>Цель дисциплины – изучить туристско-рекреационного потенциала регионов Казахстана, особенностей их развития и формирования туристических кластеров с учетом природных и социально-экономических факторов.</p> <p>Будут изучены: теоретические основы туристско-рекреационного районирования; классификация туристских ресурсов Казахстана; природно-рекреационные условия отдельных регионов (горные, степные, пустынные, приозёрные зоны и др.); основные туристско-рекреационные зоны и кластеры: Алматинский регион, Восточно-Казахстанский, Ақмолинский, Мангистауский и др.; историко-культурные объекты как элементы туристского потенциала; современное состояние и перспективы развития внутреннего и въездного туризма в Казахстане; экологические, социальные и экономические аспекты устойчивого туризма. В результате освоения дисциплины студенты смогут оценивать туристско-рекреационные ресурсы регионов Казахстана с учётом природных и социально-экономических факторов.</p>	<p>БөП/</p> <p>ПД/</p> <p>DP</p>	<p>ЖК/</p> <p>БК/</p> <p>UC</p>	5	

			<p>Purpose of the discipline - To study the tourism and recreational potential of the regions of Kazakhstan, the peculiarities of their development and the formation of tourist clusters, taking into account natural and socio-economic factors.</p> <p>Will be studied: Theoretical basis of tourist-recreational zoning; classification of tourist resources of Kazakhstan; natural and recreational conditions of individual regions (mountain, steppe, desert, lakeside zones, etc.); the main tourist-recreational zones and clusters: Almaty region, East Kazakhstan, Akmola, Mangistau and others. Historical and cultural objects as elements of tourist potential; current state and prospects of domestic and inbound tourism development in Kazakhstan; ecological, social and economic aspects of sustainable tourism. As a result of mastering the discipline students will be able to assess the tourist and recreational resources of the regions of Kazakhstan taking into account natural and socio-economic factors.</p>				
		<p>Дүниежүзінің шаруашылық географиясы</p> <p>География мирового хозяйства/World</p> <p>Economy Geography</p>	<p>Пәннің мақсаты - жер шары экономикасының географиясын, салалық және кеңістіктік ішкі жүйелерін талдау дағдыларын қалыптастыру.</p> <p>Оқытылатын болады: өндірістің, сауданың, көлікағындарының, қаржылық және ақпараттық байланыстардың географиялық таралуын қоса алғанда, әлемдік экономиканың құрылымы, ерекшеліктері мен динамикасы. Әлемдік экономикалық дамудың негізгі салалары, негізгі экономикалық аймақтар және олардың өзара байланысы, жаһандық экономикалық проблемалар мен сын-қатерлер. Сонымен қатар, студенттер Халықаралық экономикалық ұйымдарды, әлемдік экономиканы реттейтін шарттар мен келісімдерді зерттеуге кіріседі. Пәнді игеру нәтижесінде студенттер әлемдік экономиканы қалыптастыруда және елдер мен өңірлерді дамытуда географиялық аспектілердің маңыздылығын түсінеді.</p> <p>Цель дисциплины - формирование навыков анализа географии мировой экономики и экономики земного шара.</p> <p>Будут изучены: структуру, особенности и динамику мирового хозяйства, включая географическое распределение производства, торговли, транспортных потоков, финансовых и информационных связей. Ключевые отрасли мирового экономического развития, основные экономические регионы и их взаимосвязи, глобальные экономические проблемы и вызовы. Кроме того, студенты погрузятся в изучение международных экономических организаций, договоров и соглашений, которые регулируют мировую экономику. В результате освоения дисциплины студенты понимает важность географических аспектов в формировании мирового хозяйства и развитии стран и регионов.</p>	<p>БөП/ ПД/ DP</p>	<p>ТК/ КВ/ ЕС</p>	<p>3</p>	

			<p>The aim of the discipline is to develop skills in analysing the geography of the world economy and the economy of the globe. Will be studied: structure, features and dynamics of the world economy, including geographical distribution of production, trade, transport flows, financial and information links. Key sectors of world economic development, major economic regions and their interrelationships, global economic problems and challenges. In addition, students will immerse themselves in the study of international economic organisations, treaties and agreements that govern the world economy. As a result of mastering the discipline, students will understand the importance of geographical aspects in the formation of the world economy and the development of countries and regions.</p>				
		<p>Қазіргі дүние географиясы</p> <p>Современная всемирная география</p> <p>Modern World Geography</p>	<p>Пәннің мақсаты - әлемдік деңгейдегі қазіргі географиялық процестерді, құбылыстар мен үрдістерді зерттеу.</p> <p>Оқытылатын болады: әлемдік деңгейдегі қазіргі географиялық құбылыстар, процестер мен үрдістер зерттелетін болады. Бұған әлемдік аймақтарды, олардың табиғи жағдайларын, әлеуметтік-экономикалық сипаттамаларын, геосаяси қақтығыстарды, халықтың көші-қонын, климаттың өзгеруін, жаһандық экономиканы, көлік жүйелерін, мәдени ерекшеліктерді және әлемнің қазіргі жағдайын көрсететін көптеген басқа аспектілерді оқытылады. Оқыту нәтижесінде студенттер әлемдік деңгейдегі заманауи географиялық құбылыстар мен процестер туралы терең білім алады.</p> <p>Цель дисциплины - изучение современных географических процессов, явлений и тенденций на мировом уровне.</p> <p>Будут изучены: современные географические явления, процессы и тенденции на мировом уровне. Это может включать в себя изучение мировых регионов, их природных условий, социо-экономических характеристик, геополитических конфликтов, миграции населения, изменения климата, глобальную экономику, транспортные системы, культурные особенности и многие другие аспекты, отражающие современное состояние мира. В результате обучения студенты получают глубокие знания о современных географических явлениях и процессах на мировом уровне.</p> <p>The aim of the discipline is to study modern geographical processes, phenomena and trends at the world level.</p> <p>The following will be studied: contemporary geographical phenomena, processes and trends at the world level. This may include the study of world regions, their natural conditions, socio-economic characteristics, geopolitical conflicts, population migration, climate change, global economy, transport</p>				

			systems, cultural features and many other aspects reflecting the current state of the world. As a result of the course, students will gain a thorough knowledge of contemporary geographical phenomena and processes at the global level.				
		<p>Табиғи тәуекел географиясы</p> <p>География природного риска</p> <p>Geography of natural riskgeography</p>	<p>Пәннің мақсаты - табиғи тәуекелдерді, олардың географиялық сипаттамаларын, адам қызметінің пайда болу және әсер ету себептерін, сондай-ақ табиғи тәуекелдерді бағалау және басқару әдістерін зерттеу.</p> <p>Оқытылатын болады: табиғи тәуекелдер географиясының негіздері және олардың жіктелуі; табиғи тәуекелдердің түрлері: геологиялық, Климаттық, гидрологиялық, биологиялық және басқалар; әртүрлі табиғи аймақтарда табиғи тәуекелдерді қалыптастыру процесі; табиғи тәуекелдердің аумақтардың әлеуметтік-экономикалық дамуына әсері; табиғи тәуекелдерді бағалау және болжау әдістері; Табиғи тәуекелдерден болатын залалдың алдын алу және азайту тетіктері зерделенетін болады; әлемнің әртүрлі аймақтарындағы табиғи қауіптер және олардың ерекшеліктері. Пәнді игеру нәтижесінде студенттер: тәуекелдерге әкелетін табиғи процестерді талдай алады.</p> <p>Цель дисциплины - изучение природных рисков, их географических характеристик, причин возникновения и воздействия на человеческую деятельность, а также методов оценки и управления природными рисками.</p> <p>Будут изучены: основы географии природных рисков и их классификация; типы природных рисков: геологические, климатические, гидрологические, биологические и другие; процесс формирования природных рисков в различных природных зонах; влияние природных рисков на социально-экономическое развитие территорий; методы оценки и прогнозирования природных рисков; механизмы предупреждения и минимизации ущерба от природных рисков; природные риски в разных регионах мира и их особенности. В результате освоения дисциплины студенты смогут: Анализировать природные процессы, приводящие к возникновению рисков.</p> <p>The purpose of the discipline is to study natural risks, their geographical characteristics, causes of occurrence and impact on human activity, as well as methods of assessment and management of natural risks.</p> <p>There will be studied: Basics of geography of natural risks and their classification; types of natural risks: geological, climatic, hydrological, biological and others; the process of formation of natural risks in different natural zones; the impact of natural risks on the socio-economic development of territories; methods of assessment and forecasting of natural risks; mechanisms of prevention and minimisation of damage from natural risks;</p>	PO 8	БөП/ ПД/ DP	ЖК/ ВК/ УС	5

			natural risks in different regions of the world and their characteristics. As a result of mastering the discipline students will be able to: Analyse natural processes that lead to the emergence of risks.			
		<p>Су ресурстарын пайдалану және қорғау</p> <p>Использование и охрана водных ресурсов</p> <p>Use and protection of water resources</p>	<p>Пәннің мақсаты - қоршаған ортаның тұрақты дамуы мен сақталуын ескере отырып, суды басқару, пайдалану және қорғау негіздерін зерттеу.</p> <p>Оқытылатын болады: су ресурстарын интеграцияланған басқарудың негізгі қағидаттары, суды тазарту технологиялары және сумен жабдықтау және суды үнемдеу әдістері, су бұру жүйелері, су экожүйелерін қорғау шаралары мен әдістері, су ресурстарын ұтымды пайдаланудың заңнамасы мен саяси тәсілдері, су мен қоршаған ортаның сапасын талдау құралдары мен әдістері, су ресурстарын бағалауды жүргізу және оларды басқару мен қорғау жөніндегі шараларды әзірлеу жөніндегі практикалық дағдылар. Оқыту нәтижесінде студенттер талдаудың негізін және суды тазарту мен сумен қамтамасыз етудің әртүрлі технологиялары мен әдістерін біледі.</p> <p>Цель дисциплины - изучить основы управления, использования и охраны воды с учётом устойчивого развития и сохранения окружающей среды.</p> <p>Будут изучены: основные принципы интегрированного управления водными ресурсами, технологии очистки воды и методы водоснабжения и водосбережения, системы водоотведения, меры и методы охраны водных экосистем, законодательство и политические подходы рационального использования водных ресурсов, инструменты и методы анализа качества воды и окружающей среды, практические навыки по проведению оценки водных ресурсов и разработке мер по их управлению и охране. В результате обучения студенты будут знать основу анализа и различных технологий и методов для очистки воды и обеспечения водой.</p> <p>The aim of the discipline is to study the basics of water management, utilisation and protection taking into account sustainable development and environmental conservation. Will be studied: basic principles of integrated water resources management, water treatment technologies and methods for water supply and water conservation, wastewater disposal systems, measures and methods for the protection of aquatic ecosystems, legislation and policy approaches for the rational use of water resources, tools and methods for analysing water quality and the environment, practical skills for conducting water resources assessment and developing measures for their management and protection. As a result of the training, students will know the basis of analysis and various technologies and methods for water treatment and water supply.</p>	БеП/ ПД/ DP	ЖК/ БК/ УС	6
		Қоршаған ортаға әсерді бағалау	<p>Пәннің мақсаты - Қазақстан ландшафттарының нақты алуан түрлілігін ескере отырып, білім негіздерін қалыптастыру және әртүрлі шаруашылық және өзге де қызмет түрлерінің қоршаған табиғи ортаға</p>	БеП/ ПД/	ЖК/ БК/	5

	<p>Оценка воздействия на окружающую среду</p> <p>Environmental Impact assessment</p>	<p>әсерін бағалау принциптері мен әдістерін үйрету. Оқытылатын болады: адам қызметінің қоршаған ортаға әсерін бағалау процестері мен әдістері, жобалардың, құрылыстың, өнеркәсіптік кәсіпорындардың және басқа да қызметтердің табиғи ресурстарға, экожүйелерге, адам денсаулығы мен әлеуметтік аспектілерге әсерін талдауды, деректерді жинау және талдау әдістерін, тәуекелдерді бағалауды жүргізуді және қоршаған ортаға теріс әсерді азайту шараларын әзірлеуді қамтиды. Оқыту нәтижесінде студенттер адам қызметінің қоршаған ортаға әсерін бағалай алады және зерттеу дағдыларын игере алады.</p> <p>Цель дисциплины – сформировать основы знаний и научить принципам и методам оценки воздействия различных типов хозяйственной и иной деятельности на окружающую природную среду, с учетом реального разнообразия ландшафтов Казахстана. Будут изучены: процессы и методы оценки воздействия человеческой деятельности на окружающую среду, включает анализ влияния проектов, строительства, промышленных предприятий и других деятельностей на природные ресурсы, экосистемы, здоровье человека и социальные аспекты, методы сбора и анализа данных, проведения оценок риска и разработки мер для минимизации отрицательного воздействия на окружающую среду. В результате обучения студенты смогут оценивать влияние деятельности человека на окружающую среду и освоить навыки исследования.</p> <p>The purpose of the discipline is to form the basis of knowledge and teach the principles and methods of assessing the impact of various types of economic and other activities on the natural environment, taking into account the real diversity of landscapes in Kazakhstan. Will be studied: processes and methods of assessing the impact of human activities on the environment, includes analysis of the impact of projects, construction, industrial enterprises and other activities on natural resources, ecosystems, human health and social aspects, methods of data collection and analysis, conducting risk assessments and development of measures to minimise the negative impact on the environment. As a result, students will be able to assess the impact of human activities on the environment and learn research skills.</p>		DP	UC	
	<p>Географиялық білім беруді дамытудың жаңа тұжырымдамалары</p> <p>Новые концепции развития</p>	<p>Пәннің мақсаты - студенттерді білім беру мекемелерінде географияны оқытудың заманауи тәсілдері мен әдістерімен таныстыру болып табылады.</p> <p>Оқылатын болады: географиялық білім беруді дамытудың жаңа тұжырымдамалары, тенденциялары мен тәсілдері. Географияны оқытудың заманауи теориялары мен әдістемелері, ақпараттық технологияларды цифрландыру және пайдалану, оқушыларды заманауи</p>		БөП/ ПД/ DP	ЖК/ БК/ UC	3

		<p>географического образования</p> <p>New concepts of geographical education</p>	<p>жаһандық мәселелерді шешуге дайындау, климаттың өзгеруі, тұрақты даму, геосаяси қақтығыстар, оқу бағдарламаларына қойылатын заманауи талаптар, жаңарту әдістері мен технологиялары. Пәнді игеру нәтижесінде мыналарды қамтиды студенттер географиялық білім берудің қазіргі тенденциялары мен даму перспективалары туралы терең түсінік алады және осы білім мен дағдыларды география пәнінің мұғалімдері, оқытушылары немесе әдіскерлері ретінде кәсіби қызметінде қолдануға дайын болады.</p> <p>Цель дисциплины - ознакомить студентов с современными подходами и методами преподавания географии в образовательных учреждениях.</p> <p>Будут изучены: новые концепции, тенденции и подходы к развитию географического образования. Современных теорий и методологий обучения географии, цифровизацию и использование информационных технологий, подготовку учащихся к решению современных глобальных проблем, изменение климата, устойчивое развитие, геополитические конфликты, современные требования к учебным программам, методы и технологии обновления. Результаты обучения включают студенты получают глубокое понимание современных тенденций и перспектив развития географического образования и будут готовы к применению этих знаний и навыков в своей профессиональной деятельности в качестве учителей, преподавателей или методистов по географии.</p> <p>The aim of the discipline is to familiarise students with modern approaches and methods of teaching geography in educational institutions.</p> <p>The following will be studied: new concepts, trends and approaches to the development of geographical education. Modern theories and methodologies of teaching geography, digitalisation and the use of information technology, preparing students to address contemporary global issues, climate change, sustainable development, geopolitical conflicts, modern curriculum requirements, updating methods and technologies. Learning outcomes include students will gain a deep understanding of current trends and perspectives in geography education and will be prepared to apply this knowledge and skills in their professional activities as teachers, lecturers or methodologists in geography.</p>				
		<p>Климаттың өзгеруі және салдары</p> <p>Изменения климата и последствия</p>	<p>Пәннің мақсаты - студенттерде климаттың өзгеру процесстері, олардың себептері, жаһандық және аймақтық салдары, сондай-ақ климаттық тәуекелдерді бейімдеу және азайту стратегиялары туралы ғылыми түсінік қалыптастыру.</p> <p>Оқылатын болады: климатология негіздері және жердің климаттық жүйесі; климаттың өзгеруінің себептері мен механизмдері (табиғи және</p>	<p>БөП/ ПД/ DP</p>	<p>КЖ/ КВ/ CU</p>	<p>5</p>	

		<p>Climate change and consequences</p>	<p>антропогендік); жаһандық жылыну және оның дәлелі; климаттың өзгеруінің салдары: табиғи, әлеуметтік-экономикалық және экологиялық; климаттың өзгеруінің су ресурстарына, ауыл шаруашылығына, халық денсаулығына және биоәртүрлілікке әсері; халықаралық келісімдер және климаттық саясат (Париж келісімі, БҰҰ РКИК және т.б.); климаттық өзгерістерді жеңілдету және бейімдеу шаралары. Пәнді игеру нәтижесінде студенттер: климаттық өзгерістердің себептері мен көріністерін түсіндіре алады, климаттың өзгеруінің жаһандық және аймақтық деңгейлердегі салдарын талдай алады, климаттық өзгерістерге байланысты тәуекелдерді болжай алады;</p> <p>Цель дисциплины - формирование у студентов научного понимания процессов изменения климата, их причин, глобальных и региональных последствий, а также стратегий адаптации и смягчения климатических рисков.</p> <p>Будут изучены: основы климатологии и климатическая система Земли; причины и механизмы изменения климата (естественные и антропогенные); глобальное потепление и его доказательства; последствия изменения климата: природные, социально-экономические и экологические; влияние изменения климата на водные ресурсы, сельское хозяйство, здоровье населения и биоразнообразие; международные соглашения и климатическая политика (Парижское соглашение, РКИК ООН и др.); меры по смягчению и адаптации к климатическим изменениям. В результате освоения дисциплины студенты смогут: объяснять причины и проявления климатических изменений, анализировать последствия изменения климата на глобальном и региональном уровнях, прогнозировать риски, связанные с климатическими изменениями;</p> <p>The aim of the discipline is to develop students' scientific understanding of climate change processes, their causes, global and regional impacts, as well as strategies for adaptation and mitigation of climate risks.</p> <p>The following will be studied: basics of climatology and the Earth's climate system; causes and mechanisms of climate change (natural and anthropogenic); global warming and its evidence; consequences of climate change: natural, socio-economic and environmental; impact of climate change on water resources, agriculture, public health and biodiversity; international agreements and climate policy (Paris Agreement, UNFCCC, etc.); mitigation and adaptation measures to climate change. As a result of mastering the discipline, students will be able to: explain the causes and manifestations of climate</p>				
--	--	--	--	--	--	--	--

			change, analyse the consequences of climate change at the global and regional levels, predict the risks associated with climate change;				
		<p>Дүниежүзік экологиялық мәселелер</p> <p>Глобальные экологические проблемы</p> <p>Global environmental issues</p>	<p>Пәннің мақсаты - студенттердің тұрақты даму контекстіндегі Жаһандық экологиялық мәселелерді шешудің себептері, салдары және жолдары туралы білімдерін игеру.</p> <p>Оқытылатын болады: негізгі дүниежүзік экологиялық мәселелер: климаттың өзгеруі, шөлейттену, озон қабатының сарқылуы, қоршаған ортаның ластануы, биоәртүрліліктің жоғалуы және т. б.; антропогендік әрекеттің Жердің биосферасы мен климаттық жүйесіне әсері; дүниежүзік экологиялық дағдарыстар және олардың әлеуметтік-экономикалық салдары; халықаралық экологиялық ынтымақтастық және экологиялық саясат; тұрақты даму, "Жасыл" экономика және экожүйелік тәсіл тұжырымдамалары; экологиялық мәселелерді шешудегі ғылымның, білімнің және қоғамның рөлі. Пәнді игеру нәтижесінде студенттер: дүниежүзік экологиялық проблемалардың себептері мен салдарын талдау және экономикалық қызметтің дүниежүзік экологиялық процестерге әсерін бағалау сондай - ақ халықаралық және ұлттық деңгейде экологиялық тәуекелдерді азайту бойынша шешімдер мен шараларды ұсыну.</p> <p>Цель дисциплины - овладение студентами знаниями о причинах, последствиях и путях решения глобальных экологических проблем в контексте устойчивого развития.</p> <p>Будут изучены: основные глобальные экологические проблемы: изменение климата, опустынивание, истощение озонового слоя, загрязнение окружающей среды, утрата биоразнообразия и др.; влияние антропогенной деятельности на биосферу и климатическую систему Земли; глобальные экологические кризисы и их социально-экономические последствия; международное экологическое сотрудничество и экологическая политика; концепции устойчивого развития, «зелёной» экономики и экосистемного подхода; роль науки, образования и общественности в решении экологических проблем. В результате освоения дисциплины студенты смогут: анализировать причины и последствия глобальных экологических проблем и оценивать влияние хозяйственной деятельности на глобальные экологические процессы а также предлагать пути решения и меры по снижению экологических рисков на международном и национальном уровнях.</p> <p>The aim of the discipline is to provide students with knowledge about the causes, consequences and ways of solving global environmental problems in the context of sustainable development.</p>				

			<p>It will be studied: the main global environmental problems: climate change, desertification, ozone layer depletion, environmental pollution, loss of biodiversity, etc.; the impact of anthropogenic activities on the biosphere and climate system of the Earth; global environmental crises and their socio-economic consequences; international environmental cooperation and environmental policy; the concepts of sustainable development, 'green' economy and ecosystem approach; the role of science, education and the public in solving environmental problems; the role of science, education and public in solving environmental problems. As a result of mastering the discipline, students will be able to: analyse the causes and consequences of global environmental problems and assess the impact of economic activity on global environmental processes, as well as propose solutions and measures to reduce environmental risks at the international and national levels.</p>				
		<p>ГАЗ көмегімен географиялық карталар жасау</p> <p>Создание географических карт с помощью ГИС</p> <p>Creating geographic maps using GIS</p>	<p>Пәннің мақсаты - студенттердің географиялық ақпараттық жүйелермен жұмыс істеу дағдыларын игеру, табиғат пен қоғамның құбылыстарын географиялық картамен, картографиялық өнімдермен кескіндеу және оларды құру әдістемелерін пайдалану.</p> <p>Оқылатын болады: студенттер кеңістіктік деректерді таңдау және өңдеу, карта қабаттарын құру, таңбалар мен түс схемасын реттеу, картаның орналасуы мен дизайны принциптерін үйренеді. Олар сондай-ақ кеңістіктік деректерді талдау, есептеу және модельдеу сияқты әртүрлі операцияларды орындау үшін ГАЗ құралдарын пайдалануды үйренеді. Пәнді игеру нәтижесінде студенттер ғылыми және қолданбалы зерттеулерде, сондай-ақ география, экология, қала құрылысы және т. б. сияқты әртүрлі салалардағы практикалық жұмыстарда қолдануға болатын ақпараттық және кәсіби көрінетін географиялық карталарды жасау үшін қажетті дағдыларды алады.</p> <p>Цель дисциплины - владение навыками работы с географическими информационными системами, нанесение изображений явлений природы и общества географической картой, картографическими продуктами и использование методик их построения.</p> <p>Будут изучены: принципы выбора и обработки пространственных данных, создания картографических слоев, настройки символов и цветовой схемы, компоновки и оформления карты. Они учатся использовать инструменты ГИС для выполнения различных операций, таких как анализ пространственных данных, расчеты и моделирование. В результате освоения дисциплины студенты приобретают навыки, необходимые для создания информативных и профессионально выглядящих географических карт, которые могут быть использованы в научных и прикладных исследованиях, в практической деятельности в различных областях, таких</p>	PO 9	БөП/ ПД/ DP	КЖ/ КВ/ СУ	5

			<p>как география, экология, городское планирование и др.</p> <p>The aim of the discipline is to master the skills of working with geographical information systems, drawing images of phenomena of nature and society with a geographical map, cartographic products and using the techniques of their construction.</p> <p>They will learn: principles of selection and processing of spatial data, creation of cartographic layers, setting up symbols and colour schemes, map layout and design. They learn to use GIS tools to perform various operations such as spatial data analysis, calculations and modelling. As a result of mastering the discipline, students acquire the skills necessary to create informative and professional-looking geographical maps that can be used in scientific and applied research, in practical activities in various fields such as geography, ecology, urban planning and others.</p>				
		<p>Картография және геоинформатика</p> <p>Картография и геоинформатика</p> <p>Cartography and geoinformatics</p>	<p>Пәннің мақсаты - географиялық карталарды құру және талдау дағдыларын қалыптастыру.</p> <p>Оқылатын болады: картография принциптері, оның ішінде проекциялар, символизм, түстерді кодтау және карта құрамы зерттеледі. Олар сондай-ақ деректерді енгізу және өңдеу, карта қабаттарын құру, кеңістіктік талдау және кеңістіктік деректерге негізделген шешім қабылдауды қоса алғанда, ГАЗ принциптері туралы біледі.</p> <p>Пәнді игеру нәтижесінде студенттер география, геология, экология, қала құрылысы, ауыл шаруашылығы және т.б. сияқты әртүрлі салаларда кеңінен қолданылатын картография және Геоинформатика бойынша практикалық дағдыларды игеруге мүмкіндік алады.</p> <p>Цель дисциплины - формирование навыков построения и анализа географических карт.</p> <p>Будут изучены: принципы картографии, включая проекции, символику, цветовую кодировку и композицию карты. Они также узнают о принципах работы с ГИС, включая ввод и обработку данных, создание картографических слоев, пространственный анализ и принятие решений на основе пространственных данных.</p> <p>В результате освоения дисциплины у студентов будет возможность приобрести практические навыки в области картографии и геоинформатики, которые широко применяются в различных областях, таких как география, геология, экология, городское планирование, сельское хозяйство и многое другое.</p> <p>They will learn: principles of cartography, including projections, symbolism, colour coding and map composition. They will also learn about the principles of</p>				

			<p>GIS, including data entry and processing, creation of map layers, spatial analysis and decision making based on spatial data.</p> <p>As a result of the discipline, students will have the opportunity to acquire practical skills in cartography and geoinformatics, which are widely used in various fields such as geography, geology, ecology, urban planning, agriculture and many more.</p>			
		<p>Географиялық зерттеулердің әдіс-тәсілдері</p> <p>Методы и методологии географического исследования</p> <p>Methods and methodologies of geographical research</p>	<p>Пәннің мақсаты - студенттердің географиялық зерттеулерде қолданылатын негізгі әдістерді қолдану дағдыларын қалыптастыру. Зерттеу процесінің әдіснамалық аспектілерін игеруге, сондай-ақ сапалы географиялық зерттеулер жүргізу құралдарын игеруге басты назар аударылады.</p> <p>Оқылатын болады: географиялық деректерді талдау, кеңістіктік заңдылықтарды зерттеу, далалық зерттеулер жүргізу, картаға түсіру, модельдеу үшін қолданылатын әртүрлі тәсілдер, әдістер мен құралдар деректерді жинау әдістерін таңдау, ақпаратты өңдеу, нәтижелерді талдау және қорытындылар сияқты Географиялық зерттеулер жүргізудің негізінде жатқан әдіснамалық принциптерді түсінуді қамтиды. Пәнді игеру нәтижесінде студенттер географиялық зерттеулерді жоспарлау, жүргізу және талдау бойынша практикалық дағдыларға ие болады, бұл оларға алған білімдерін кәсіби қызметте сәтті қолдануға мүмкіндік береді.</p> <p>Цель дисциплины – обеспечить студентов необходимыми знаниями и навыками для проведения географических исследований с использованием современных методов и методологий.</p> <p>Будут изучены: различные подходы, техники и инструменты, используемые для анализа географических данных, изучения пространственных паттернов, проведения полевых исследований, картографирования, моделирования, включает в себя понимание методологических принципов, которые лежат в основе проведения географических исследований, таких как выбор методов сбора данных, обработка информации, анализ результатов и выводы. В результате освоения дисциплины студенты приобретут практические навыки по планированию, проведению и анализу географических исследований, что позволит им успешно применять полученные знания в профессиональной деятельности.</p> <p>The aim of the discipline is to provide students with the necessary knowledge and skills to conduct geographical research using modern methods and methodologies.</p> <p>Will be studied: different approaches, techniques and tools used to analyse geographical data, study spatial patterns, conduct field studies, mapping,</p>	<p>БөП/</p> <p>ПД/</p> <p>DP</p>	<p>КЖ/</p> <p>КВ/</p> <p>CU</p>	<p>6</p>

			<p>modelling, includes an understanding of the methodological principles that underpin the conduct of geographical research, such as the choice of data collection methods, information processing, analysis of results and conclusions. Thus, students will acquire practical skills in planning, conducting and analysing geographical research, which will enable them to successfully apply this knowledge in their professional activities.</p>				
		<p>Географиялық зерттеулердің әдісі</p> <p>Методы географического исследования</p> <p>Geographical research methods</p>	<p>Пәннің мақсаты - студенттерді географиялық зерттеулерде қолданылатын заманауи әдістер мен техникалар мен таныстыру. Оқытылатын болады: географиялық деректерді жинау және өңдеу әдістері, географиялық деректерді талдау құралдары, соның ішінде ГАЖ және статистикалық әдістер, географиялық әдістерді әртүрлі салаларда қолдану, географиялық зерттеулерге заманауи тәсілдерді сыни талдау, жеке зерттеу жобаларын жүргізу. пәнді оқыту нәтижесінде студенттер географиялық деректерді жинау мен талдаудың әртүрлі әдістерімен, соның ішінде ГАЖ және статистикалық әдістерді қолдану дағдыларын игереді. Пәнін игеру нәтижесінде студенттер географиялық деректерді жинау мен талдаудың әртүрлі әдістерімен, соның ішінде ГАЖ және статистикалық әдістерді қолдану дағдыларын игереді.</p> <p>Целью дисциплины - является ознакомление студентов с современными методами и техниками, используемыми в географических исследованиях.</p> <p>Будут изучены: методы сбора и обработки географических данных, инструменты анализа географических данных, включая ГИС и статистические методы, применение географических методов в различных областях, критический анализ современных подходов к географическим исследованиям, проведение собственных исследовательских проектов. В результате обучения дисциплины студенты приобретут навыки работы с различными методами сбора и анализа географических данных, включая использование ГИС и статистических методов.</p> <p>The aim of the discipline is to familiarise students with modern methods and techniques used in geographical research. Will be studied: methods of collecting and processing geographical data, tools for analysing geographical data, including GIS and statistical methods, application of geographical methods in various fields, critical analysis of modern approaches to geographical research, conducting their own research projects. As a result of the discipline, students will acquire skills in working with various methods of collecting and analysing geographical data, including the use of GIS and statistical methods. The purpose of the discipline is to teach students the basic methods and methodologies used in geographical research, is aimed at developing students' skills in conducting systematic research in the field of geography, forming an understanding of the</p>				

			methodological aspects of the research process and represents the necessary tools and knowledge for conducting qualitative geographical research that can be used in areas of academic applications.				
		<p>Дипломалды практика (Өндірістік 3)</p> <p>Преддипломная (Производственная 3) практика</p> <p>Pre-graduation internship (Field Practice 3)</p>	<p>Практика оқу жоспарының негізгі кәсіптік пәндеріне, кәсіби дағдыларды игеруге негізделеді. Дипломалды практикасынан өту барысында студенттер экономикалық, статистикалық, аумақтық, жоспарлау саласындағы өндірістік ұйымның жұмысымен, статистикалық ақпаратты жинау әдістерімен танысып, өндеуді ұйымдастырады және зерттеуәдістерін меңгереді.</p> <p>Практика организуется на основных профессиональных дисциплинах учебного плана, приобретения профессиональных навыков. В ходе прохождения преддипломной практики студенты знакомятся с работой производственной организации в области экономического, статистического, территориального, планирования, методами сбора и обработки статистической информации, осваивают методы исследования.</p> <p>Practice is organised on the basic professional disciplines of the curriculum, acquisition of professional skills. During the pre-diploma practice students get acquainted with the work of production organisation in the field of economic, statistical, territorial, planning, methods of collection and processing of statistical information, master research methods.</p>		БеП/ ПД/ DP	ЖК/ ВК/ UC	5
		<p>Диплом жұмысын (жобасын) әзірлеу және қорғау немесе кешенді емтихан тапсыру</p> <p>Написание и защита дипломной работы (проекта) или подготовка и сдача комплексного экзамена</p> <p>Writing and defending a thesis (project) or preparing and passing a comprehensive exam</p>	<p>Диплом жұмысын (жобасын) әзірлеу және қорғау немесе кешенді емтихан тапсыру / Написание и защита дипломной работы (проекта) или подготовка и сдача комплексного экзамена / Writing and defending a thesis (project) or preparing and passing a comprehensive exam</p>				8

Виды профессиональной деятельности выпускника:

Выпускники ОП 6В05214-«География и природообустройства жизни», согласно ОКЭД

ГК РК, занимают следующие ниши в экономике Республики Казахстан:

72.19.9 Прочие исследования и разработки в области естественных и технических наук

72.20.9 Исследования и экспериментальные разработки в области общественных и

гуманитарных наук, не включенные в другие группировки

94.11.0 Деятельность коммерческих и предпринимательских общественных организаций

94.12.0 Деятельность профессиональных общественных организаций

85.32.1 Профессионально-техническое образование

Перечень профессий, которые может выполнять выпускник после завершения ОП .

Согласно Национального классификатора занятий РК 01-2017 выбрана следующая группа

профессий:

2133-9 Другие специалисты-профессионалы в области защиты окружающей среды и родственных занятий, н.в.д.г.

2632-4 Географы

3114 Техники по охране окружающей среды

3114-1 Техники по охране окружающей среды (общий профиль)

5113 Гиды и экскурсоводы

5113-1 Туристические гиды и экскурсоводы

5113-2 Гиды и экскурсоводы по естественным и искусственным природным зонам (включая зоопарки, парки птиц и аквариумы)

5113-3 Гиды и экскурсоводы по паркам отдыха и развлечениям

5113-9 Другие гиды и экскурсоводы (например, музейный гид или гид по культурно-историческим местам), н.в.д.г.

3111 - Техник-картограф

3111 - Техник-топограф

3124 -Чертежник-топограф

2632-4-001 Биогеограф

2632-4-003 Географ, физический

2632-4-004 Географ, экономический

2120-3-015 Статистик, окружающей среды

2112-0-008 Климатолог

2112-0-009 Метеонаблюдатель

2112-0-011 Научный сотрудник (в области метеорологии)

2133-1-004 Специалист в области защиты окружающей среды

2114-1-007 Геолог-эколог

2114-1-008 Геоморфолог

2114-1-009 Инженер геологического информационного обеспечения

2114-1-010 Инженер-геолог

Кәсіптік стандарттардың еңбек функцияларына білім беру бағдарламасын оқыту нәтижелерінің арақатынасы (бар болса) /Соотнесение результатов обучения образовательной программы трудовым функциям профессиональных стандартов (при наличии)/ Correlation of the learning outcomes of the educational program with the labor functions of professional standards (if any)

Пайдаланылған кәсіби стандарттардың атауы /Наименование	СБШ 6 деңгейі бойынша мамандықтар	Еңбек функциялары /Трудовые функции/ Labor functions	Дағдылар /Навыки/ Skills	БББ бойынша оқыту нәтижелері /Результаты обучения по ОИ/ Results of training in
<p>«Гидрометеорология және экология» кәсіби стандартын бекіту туралы Қазақстан Республикасы Экология және табиғи ресурстар министрінің 2025 жылғы 13 ақпандағы № 62-ө бұйрығы</p> <p>Об утверждении профессионального стандарта "Гидрометеорология и экология" Приказ Министра экологии и природных ресурсов Республики Казахстан от 13 февраля 2025 года № 62-П</p>	<p>Қоршаған орта 6 деңгейі бойынша</p> <p>Окружающая среда 6 - уровень ОРК (отраслевая рамка квалификаций;)</p>	<p>1-еңбек функциясы: метеорологиялық мониторингті жүзеге асыру үшін әдістемелік сүйемелдеу көрсету</p> <p>Трудовая функция 1: Оказание методического сопровождения для осуществления метеорологического мониторинга</p> <p>Еңбек функциясы 2: Бақылау желісіне (бекеттерге) инспекция жүргізу.</p> <p>Трудовая функция 2: Проведение инспекции наблюдательной сети (постов).</p> <p>Еңбек функциясы 3: Құрылымдық бөлімшелер мен пайдаланушылар үшін метеорологиялық ақпарат беру.</p> <p>Трудовая функция 3: Предоставление метеорологической информации для структурных подразделений и пользователей.</p> <p>Еңбек функциясы 1: Қоршаған ортаның жай-күйіне мониторинг жүргізу</p>	<p>1-дағды: гидрометеорологиялық және аэрологиялық бақылауларды қамтамасыз ету. Метеорологиялық және аэрологиялық бақылаулар жүргізудің тиімділігін арттыру бойынша әдістемелерді енгізу. Бақылау жүргізу, деректерді өңдеу және метеорологиялық ақпаратты жалпылау тәртібі мен әдістерін білу. Қоршаған ортаны бақылау үшін арнайы техникалық құралдарды пайдалану және пайдаланудың негізгі принциптерін білу.</p> <p>Навык 1: Обеспечение контроля гидрометеорологических и аэрологических наблюдений. Внедрять методики по повышению эффективности ведения метеорологических и аэрологических наблюдений. Порядок и методы проведения наблюдений, обработки данных и обобщения метеорологической информации. Основные принципы работы и использования специализированных технических приборов и инструментов для мониторинга окружающей среды.</p> <p>2-дағды: Бақылау желісін тексеруді жүзеге асыру. Бақылау желісі жұмысының және мамандандырылған техникалық аспаптар мен құралдарды пайдаланудың негізгі принциптері.</p> <p>Навык 2: Осуществление проверки наблюдательной сети. Основные принципы работы наблюдательной сети и использования специализированных технических приборов и инструментов.</p> <p>3-дағды: Метеорологиялық және аэрологиялық ақпаратпен қамтамасыз ету. Климаттық ақпаратты өңдеу. Ауа-райының метеорологиялық параметрлері мен атмосфералық құбылыстарының статистикалық әдістерін есептеу.</p> <p>Навык 3: Обеспечение метеорологической и аэрологической информацией. Обращивать климатическую информацию. Расчеты статистических методов метеорологических параметров и атмосферных явлений погоды.</p> <p>Дағды 1: Қоршаған ортаны бақылау саласындағы мемлекеттік бақылау желісінің жұмысын жоспарлау, ұйымдастыру және үйлестіру. Қоршаған ортаның жай-күйін бақылау</p>	<p>PO-2</p> <p>PO-4</p> <p>PO-6</p> <p>PO-8</p> <p>PO-9</p> <p>PO-3</p> <p>PO-2</p>

		<p>Трудовая функция 1: Проведение мониторинга состояния окружающей среды</p>	<p>жоспарын құру. Қоршаған ортаны қорғау саласындағы нормативтік-құқықтық актілер.</p> <p>Навык 1: Планирование, организация и координация работ государственной наблюдательной сети в области мониторинга окружающей среды. Формировать план наблюдений за состоянием окружающей среды. Нормативно-правовые акты в области охраны окружающей среды.</p>	PO-6
		<p>Еңбек функциясы 2: қоршаған ортаның жай-күйі туралы есептер мен ақпараттық материалдарды дайындау.</p>	<p>Дағды 2: Қоршаған ортаны бақылау саласындағы мемлекеттік бақылау желісінің жұмысын жоспарлау, ұйымдастыру және үйлестіру. Қоршаған ортаның жай-күйін бақылау жоспарын құру. Қоршаған ортаны қорғау саласындағы нормативтік-құқықтық актілер.</p>	PO-8
		<p>Трудовая функция 2: Подготовка отчетов и информационных материалов о состоянии окружающей среды.</p>	<p>Навык 2: Планирование, организация и координация работ государственной наблюдательной сети в области мониторинга окружающей среды. Формировать план наблюдений за состоянием окружающей среды. Нормативно-правовые акты в области охраны окружающей среды.</p>	PO-5
		<p>Еңбек функциясы 3: бақылау желісінің химиялық-талдамалық қызметтерін әдістемелік қамтамасыз ету бойынша жұмыстарды ұйымдастыру.</p>	<p>3-дағды: экологиялық деректерді өңдеу үшін формулаларды, жиынтық кестелерді және графиктерді пайдалануды қоса алғанда, аналитикалық есептерді жасау.</p>	PO-8
			<p>Талдау жүргізу және қоршаған орта сапасының жай-күйі туралы деректерді қалыптастыру. Белгіленген нормаларға сәйкес қоршаған орта объектілерінің ластану дәрежесін анықтау. Қоршаған орта компоненттерінің ластануының өзгеруіне салыстырмалы талдау жүргізу. Маусымдық, Климаттық, гидрологиялық және метеорологиялық жағдайларға байланысты заттардың көбеюі/азаю тенденцияларын анықтаңыз.</p>	PO-3
			<p>Навык 3: Создание аналитических отчетов в включая использование формул, сводных таблиц и графиков для обработки экологических данных.</p>	PO-9
		<p>Трудовая функция 3: Организация работ по методическому обеспечению химико-аналитических служб наблюдательной сети</p>	<p>Проводить анализ и формировать данные о состоянии качества окружающей среды. Определять степень загрязненности объектов окружающей среды в соответствии с установленными нормами. Проводить сравнительный анализ изменений загрязненности компонентов окружающей среды. Выявлять тенденции увеличения/уменьшения содержания веществ в зависимости от сезонных, климатических, гидрологических и метеорологических условий.</p>	

**БББ РЕСУРСТЫҚ ҚАМСЫЗДАНДЫРУ/ РЕСУРСНОЕ ОБЕСПЕЧЕНИЕ ОП/
RESOURCE PROVISION OF THE EP**

Кадрлық ресурстар/ Кадровые ресурсы/ Human resources

- 1** Білім беру бағдарламалары пәндерге сәйкес оқытушылармен қамтамасыз етілген. Оқытушылардың білімі және (немесе) олардың ғылыми/академиялық дәрежесі оқытылатын пәндердің бейініне сәйкес келеді. ПОҚ оқытылатын пәндер бейініне сәйкес кемінде 3 жылда 1 рет және көлемі кемінде 72 сағат біліктілікті арттырудан өтумен қамтамасыз етілген.
- ОП обеспечена преподавателями в соответствии с дисциплинами образовательных программ. Образование преподавателей и (или) их ученая/академическая степень доктора философии PhD/доктора по профилю соответствует профилю преподаваемых дисциплин. ППС обеспечен прохождением повышения квалификации в соответствии с профилем преподаваемых дисциплин не реже 1 раза в 3 года и объемом не менее 72 часов.
- The EP provided by teachers in accordance with the disciplines of the educational programs. The education of teachers and (or) their academic/academic degree of Doctor of Philosophy PhD/doctorate in the profile corresponds to the profile of the disciplines taught. Teaching staff provided with advanced training in accordance with the profile of the disciplines taught at least once every 3 years and for at least 72 hours.

**Материалдық-техникалық қамтамасыз ету / Материально-техническая обеспеченность /
Material and technical security**

- 2** БББ іске асыру үшін университетте білім беру қызметтерінің сапасын қамтамасыз ететін қажетті ғимараттар (оқу ғимараттары) бар. Оқу ғимараттары медициналық пункттермен жабдықталған. Барлық корпустар өрт қауіпсіздігі ережелеріне сәйкес келеді, корпустар мен іргелес аумақтар бейнебақылаумен қамтамасыз етілген. Білім беру бағдарламаларын іске асыру үшін қажетті компьютерлік кабинеттер, компьютерлер, мамандандырылған лицензиялық бағдарламалық қамтамасыз ету бар, кең жолақты интернет, соның ішінде сымсыз технологиялар қол жетімді. БББ оқу, оқу-әдістемелік және ғылыми әдебиеттердің кітапхана қорымен оқыту тілдері бойынша білім беру бағдарламасының 100% пәндерін қамтамасыз ететін баспа және (немесе) электрондық басылымдар форматында қамтамасыз етілген.
- Для реализации ОП университет располагает необходимыми зданиями (учебными корпусами), обеспечивающими качество образовательных услуг. Учебные корпуса оборудованы медицинскими пунктами. Все корпуса соответствуют правилам пожарной безопасности, обеспечены видеонаблюдением помещений и прилегающих территорий. Имеются компьютерные кабинеты, компьютеры, специализированное лицензионное программное обеспечение, необходимое для реализации образовательных программ, доступен широкополосный интернет, включая беспроводные технологии. ОП обеспечена библиотечным фондом учебной, учебно-методической и научной литературы в формате печатных и (или) электронных изданий, обеспечивающих 100% дисциплин образовательной программы по языкам обучения.
- To implement the educational program, the university has the necessary buildings (academic buildings) that ensure the quality of educational services. The academic buildings are equipped with medical facilities. All buildings comply with fire safety regulations, provided with video surveillance of premises and adjacent territories. There are computer rooms, computers, and special licensed software necessary for the implementation of educational programs, broadband Internet is available, including wireless technologies. The OP is provided with a library fund of educational, methodical and scientific literature in the format of printed and (or) electronic publications that provide 100% of the disciplines of the educational program in the languages of instruction.

МООС көмегімен қашықтықтан / онлайн оқыту мүмкіндіктері
Возможности дистанционного/онлайн обучения с использованием МООС
Distance/online learning opportunities using MOOCs

3	<p>Қашықтықтан оқытуды үздіксіз ұйымдастыру үшін-тұрақты желілік байланыс, серверлік жабдық, деректерді сақтау жүйесі, киберқауіпсіздік жүйелерінің, Интернет желісіне қосылуды қамтамасыз ететін коммуникациялық байланыс арналарының, білім алушының жеке басын сәйкестендіру үшін аутентификация жүйелерінің, антиплагиат жүйесінің, онлайн-прокторингтің жұмыс істеуі үшін университет ақпараттық-технологиялық инфрақұрылыммен қамтамасыз етілген. Білім беруді басқарудың ақпараттық жүйесі, оның ішінде веб-сайтты, білім беру порталын, оқытудың кредиттік технологиясын қамтамасыз етудің автоматтандырылған жүйесін, цифрлық білім беру ресурстарының жиынтығын қамтитын оқытуды басқару платформасы жұмыс істейді. Оқу процесі цифрлық білім беру ресурстарымен, онлайн-курстармен (курстың құрылымдық дизайны, қалыптастырылатын оқу нәтижелерінің картасы, бағалау жүйесінің, бағалау көрсеткіштері мен критерийлерінің сипаттамасы) қамтамасыз етілген.</p> <p>Для бесперебойной организации дистанционного обучения – устойчивого сетевого соединения, серверного оборудования, системы хранения данных, функционирование систем кибербезопасности, коммуникационных каналов связи, обеспечивающих подключение к сети Интернет, систем аутентификации для идентификации личности обучающегося, системы обнаружения заимствований, онлайн-прокторинга университет обеспечен информационно-технологической инфраструктурой. Функционирует информационная система управления образованием, в том числе платформа управления обучением, включающей веб-сайт, образовательный портал, автоматизированную систему обеспечения кредитной технологии обучения, совокупность цифровых образовательных ресурсов. Учебный процесс обеспечен цифровыми образовательными ресурсами, онлайн-курсами (структурированный дизайн курса, карта формируемых результатов обучения, спецификация системы оценивания, описание показателей и критериев оценивания).</p> <p>For the uninterrupted organization of distance learning – a stable network connection, server equipment, data storage systems, the functioning of cybersecurity systems, communication channels providing Internet connection, authentication systems for student identification, loan detection systems, online proctoring, the university provided with information technology infrastructure. There is an information system for education management, including a learning management platform, which includes a website, an educational portal, an automated system for providing credit technology for education, and a set of digital educational resources. The educational process provided with digital educational resources, online courses (structured course design, a map of the generated learning outcomes, a specification of the assessment system, a description of indicators and assessment criteria).</p>
Инклюзивті білім беру / Инклюзивное образование / Inclusive education	
4	<p>Университетте ерекше білім беру қажеттіліктері бар білім алушылар үшін білім беру қызметтеріне тең жағдайлар және кедергісіз қолжетімділік, атап айтқанда: кіру жолдарының, ақпараттық-навигациялық қолдау құралдарының, пандустардың, арнайы кабинеттердің, арнайы оқыту құралдарының, бейімделген бағдарламалардың болуы қамтамасыз етілген. ПОҚ инклюзивті білім беру әдістемесі бойынша біліктілікті арттыру курстарымен немесе тағылымдамамен/қайта даярлаумен қамтамасыз етілген.</p> <p>В университете созданы равные условия и безбарьерный доступ к образовательным услугам для обучающихся с особыми образовательными потребностями: наличие входных путей, средств информационно-навигационной поддержки, пандусы, специальные кабинеты, специальные средства обучения, адаптированные программы. ППС обеспечены курсами повышения квалификации или стажировкой/переподготовкой по методике инклюзивного образования.</p> <p>The university has created equal conditions and barrier-free access to educational services for students with special educational needs: access paths, information and navigation support facilities, ramps, special classrooms, special learning tools, adapted programs. Teaching staff provided with advanced training courses or internships/retraining according to the methodology of inclusive education.</p>

РЕЦЕНЗИЯ
на образовательную программу
6B05214 – «География и природообустройство жизни»

Образовательная программа 6B05214 – «География и природообустройство жизни» разработана в соответствии с требованиями «Государственного общеобязательного стандарта высшего образования Республики Казахстан», а также с учётом современных тенденций науки и потребностей рынка труда.

Актуальность данной программы обусловлена необходимостью подготовки высококвалифицированных кадров, способных решать задачи устойчивого территориального развития, рационального использования природных ресурсов и адаптации к климатическим изменениям. В условиях обостряющихся экологических вызовов, урбанизации и деградации природной среды, значимость специалистов в сфере географии и природообустройства возрастает многократно.

Программа носит междисциплинарный характер и включает широкий спектр дисциплин - от физической и социально-экономической географии до экологического проектирования, ГИС-технологий, водного и земельного ресурсного учёта. Подход к подготовке студентов ориентирован на интеграцию теоретических знаний с практическими навыками, что обеспечивает высокий уровень профессиональной компетенции выпускников.

Содержательное наполнение программы соответствует международным образовательным стандартам и актуальным требованиям рынка труда. Особое внимание уделяется развитию аналитического мышления, экологической культуры, навыков территориального планирования и владению цифровыми инструментами мониторинга окружающей среды.

Выпускники данной программы могут успешно реализовать себя в научных, проектных, экологических, управленческих и образовательных сферах, способствуя устойчивому развитию регионов и страны в целом.

Образовательная программа 6B05214 – «География и природообустройство жизни» заслуживает высокой оценки как в научно-методическом, так и в прикладном аспекте. Она отвечает приоритетам государственной политики в сфере экологии и устойчивого развития и обеспечивает выпуск высококвалифицированных специалистов, способных эффективно работать в условиях современных вызовов.

Международный Таразский университет
имени Шерхана Муртазы заведующий кафедрой
«Биология и сельскохозяйственных
Специальностей» к.т.н.

Айтекова К.У.

ЗАКЛЮЧЕНИЯ
на образовательную программу
6B05214 – «География и природообустройство жизни»

Образовательная программа 6B05214 – «География и природообустройство жизни» отвечает требованиям государственного общеобязательного стандарта высшего образования и отражает современные тенденции развития географической науки. Структура программы носит междисциплинарный характер и включает фундаментальные естественно-научные дисциплины, специализированные курсы по географии и экологии, а также практико-ориентированные модули, направленные на формирование профессиональных компетенций.

Содержание учебного плана обеспечивает подготовку специалистов, обладающих глубокими знаниями в области рационального природопользования, устойчивого развития и охраны окружающей среды. Особое внимание уделено вопросам климатических изменений, геоинформационных технологий и пространственного анализа, что отражает актуальные вызовы современности.

Программа обладает научной и практической значимостью, формирует у студентов аналитические и исследовательские навыки, способствует развитию критического мышления и экологической культуры. Подготовка выпускников ориентирована на профессиональную деятельность в образовательных, исследовательских, природоохранных и государственных организациях.

Образовательная программа 6B05214 – «География и природообустройство жизни» является актуальной, сбалансированной и практико-ориентированной, соответствует современным образовательным стандартам и обеспечивает подготовку конкурентоспособных специалистов в области географии и рационального природопользования.

Международный Таразский университет
имени Шерхана Муртазы заведующий кафедрой
«Биология и сельскохозяйственных
Специальностей» к.т.н.

Жайтекова К.У.

«М.Х.Дулати атындағы Тараз университеті» КЕ АҚ
Филология және гуманитарлық ғылымдар факультеті
«Тарих» кафедрәжілісінің
№8 хаттамадан көшірме
«11» 03 2025 ж.

Төраға: Серікбаев Е. Қ.
Хатшы: Мәлік Ү. Б.

Қатысқандар: Серікбаев Е.Қ. - т.ғ.к., «Қазақ Су шаруашылығы ғылыми-зерттеу институты» ЖШС директоры Балғабаев Н. Н. - т.ғ.д., «Қазақ Су шаруашылығы ғылыми-зерттеу институты» ЖШС бас манманы т.ғ.д., Карлыханов О.К.т.ғ.д., «Қазгидромет» РМК Жамбыл облысы бойынша филиалының директоры Абдиева З. С., Бақторазов С.У.т.ғ.к., Сейткулова Ж.М., - т.ғ.к, Тажиева Т.Ч. - т.ғ.к. PhD., Мырзаханова Н - магистр., Ибраимов Н. Л - магистр ., Альдибаева А.Б - магистр., Алпысбаева Ғ.Б - магистр., Ахатова Ғ.А - магистр., Бескемпірова Ә.М - магистр., Көбесова А.С - магистр., Елубаева Ғ.А - магистр ., Қонысбекова Қ.К - магистр .

Қатыспағандар: Биназарова Н.Н.

КҮН ТӘРТІБІ:

4. Әртүрлі мәселелер
2024-2025 6В05214-«География және табиғаттың тіршілікке үйлесуі», білім бағдарламасын талқылау.

СӨЗ АЛДЫ: Е. К. Серікбаев тарих ғ.к., доцент: 2024-2025 оқу жылының білім беру бағдарламаларын талқылау.

«Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрлігінің 2022 жылғы 20 шілдедегі №2 бұйрығына өзгерістер енгізілуіне байланысты 2025 жылғы 4 наурыздағы №90 бұйрықтың негізінде 6В05214 - «География және табиғаттың тіршілікке үйлесуі» білім беру бағдарламасына бірқатар өзгертулер енгізілді.

Бұл бағдарлама студенттерге ақпаратты тиімді талдауға, негізделген шешімдер қабылдауға экологиялық және географиялық мәселелерді шешудің ұтымды жолдарын табуға мүмкіндік беретін функционалдық сауаттылықты қалыптастыруға ерекше назар аударылады. Осылайша, бағдарлама тек академиялық негізге ғана емес, сонымен қатар табиғатты ұтымды пайдалану саласында бәсекеге қабілетті және креативті мамандарды даярлаудың қуатты құралына айналады.

ТЫНДАЛДЫ:

Т. Ч. Тажиева PhD қауымдастырылған профессор, доцент м.а.: 2024-2025 оқу жылының білім беру бағдарламасы заманауи талаптар мен уақыттың қиындықтарын ескере отырып жаңартылды. Енгізілген өзгерістер студенттердің практикалық және ғылыми-зерттеу дайындығын күшейтуге, сондай-ақ олардың табиғи ресурстарды тиімді пайдалану саласында талап етілетін құзыреттерін қалыптастыруға бағытталған.

Жоғарыда кафедра меңгерушісі Е.Қ. Серікбаевтың айтқан мәлімдемесі бойынша «Жер туралы ғылым» саласындағы жаңа кәсіптер атласына, кәсіби стандартқа сәйкес жүргізіледі «Гидрометеорология және экология» және жұмыс берушілердің ұсыныстары:

1) БД циклінің кейбір ЖОО пәндерінің қысқаша сипаттамасы түзетілді, атап айтқанда «Пәннің мақсаты мен нәтижелері» қосылды;

2) «Экономика және кәсіпкерлік, Құқық негіздері және Коррупцияға қарсы мәдениет, Экология және тіршілік әрекеттері қауіпсіздігі» пәнінің орнына ББ-на «Экономика және кәсіпкерлік, Құқық негіздері, Қаржылық сауаттылық» пәні өзгертіліп енгізілді; «Жалпы жертану» пәні «Жалпы жертану негіздері» пәніне «Топырақ географиясы», «Топырақ географиясы топырақтану негіздерімен» пәніне ауыстырылды.

3) БП цикліне «Жасанды интеллект: принциптері мен қолданылуы», «Тіршілік қауіпсіздігі, Экология және тұрақты даму» пәндері қосылды;

4) Пәндердің кредит саны өзгертілді:

– «Жалпы жертану негіздері» 4 кр-ден 3 кр-ге;

– «Экономикалық, әлеуметтік және саяси географияға кіріспе» 4 кр-ден 3 кр-ге;

– «Геоморфология» 4 кр-ден 5 кр-ге;

– «Жалпы география және топонимика негіздері» 5 кр-ден 6 кр-ге;

– «Қазақстанның сакралды географиясы» 5 кр-ден 3 кр-ге;

– «Дүниежүзінің экономикалық, әлеуметтік және саяси географиясы» 4 кр-ден 5 кр-ге;

– «Саяси география және геосаясат негіздері» 5 кр-ден 6 кр-ге.

5) Пәндердің оқытылу семестрі өзгертілді:

– «Картографиялық зерттеу әдісі» 3 семестрден 4 семестрге ауыстырылды;

– «Климаттық талдау әдістері және метеорологиялық материалды климаттық өңдеу»

5 семестрден 6 семестрге ауыстырылды.

6) Жаңа пәндердің енгізілуіне байланысты өзгерістер енгізілді:

– «Географиялық және жаратылыстану бағытындағы инклюзивті білім беру ортасы» пәнімен ОН 6 өзгертілді;

– «Қазақстанның туристік-рекреациялық аймақтары» пәнімен ОН 7 өзгертілді;

– «Табиғи тәуекел географиясы», «Экология және қоршаған ортаны қорғау», «Климаттың өзгеруі және оның салдары», «Ғаламдық экологиялық мәселелер» пәндерімен ОН-8 өзгертілді.

7) ОН-ға өзгерістер енгізілді: білім беру бағдарламасында оқыту нәтижелерінің саны 12-ден 9-ға қысқартылды. «Жаратылыстану ғылымдарын оқыту әдістері» атты ОН атауы ОН-8 «Жаратылыстану ғылымдарында табиғатты тиімді пайдалануды игеру» деп өзгертілді.

СӨЗ АЛДЫ: «Қазақ Су шаруашылығы ғылыми-зерттеу институты» ЖШС атынан ғылыми-зерттеу жұмыстары жөніндегі директор Нұрлан Нұрмаханұлы Балғабиев т.ғ.д., БББ кәсіби стандартқа «Гидрометеорология және экология» сәйкес жүргізілуін қолдады. БББ байланысты өз ойын айтты, бағдарлама студенттерге алған теориялық білімдерін университет қабырғасында практикалық қызметте қолдануға кең мүмкіндіктер береді. Білім алушылардың зияткерлік және шығармашылық әлеуетін дамытуға, сондай-ақ функционалдық сауаттылықты қалыптастыруға ерекше назар аударылады. Жоғары да аталған ғылыми-зерттеу институтындағы кафедраның оқу-өндірістік базасын ұйымдастыру туралы келісім шарттың жасалуына байланысты өз ойын жеткізді;

- студенттерді өндірістік оқуға университетпен жасалған келісім шарт бойынша студенттерді қабылдауға;

- кәсіпорында кафедраның оқыту бағдарламасының әр бағыты бойынша практикалық дағдыларды үйрету үшін студенттер тобына білікті мамандардан тәлімгерлер тағайындайтынын айты.

Сұрақ: Қандай себептерге байланысты кредиттерді ауыстырдыңыздар?

Жауап: Тажиева Т.Ч. - Оқу үдерісіндегі кредиттер санын ауыстыру оқу жүктемесін оңтайландыру, пәнаралық интеграцияны қамтамасыз ету және білім беру бағдарламасының мазмұнын білім беру стандарттарының қазіргі заманғы талаптарына сәйкес келтіру қажеттілігіне байланысты болды. Өзгеріс сонымен қатар материалды игеру сапасын арттыруға, тәжірибеге бағытталған дайындықты күшейтуге және негізгі құзыреттерді игеруге уақытты ұтымды бөлуге бағытталған.

Ж. М. Сейтқулова т.ғ.к., доцент м.а.: Пәнаралық тәсіл, табиғи процестерді талдаудың заманауи әдістерін интеграциялау және инновациялық білім беру технологияларын енгізу арқылы бағдарлама студенттердің сыни ойлауын, экологиялық санасын және қоғам мен табиғаттың өзара іс-қимылын кешенді бағалау дағдыларын дамытуға ықпал етеді.

О. К. Карлыханов т.ғ.д., су басқару бойынша бас маман: Жоғары білім беру жүйесі мен табиғатты ұтымды пайдалану практикасының алдында тұрған қазіргі заманғы сын-қатерлер жағдайында теориялық білімді нақты өндірістік және ғылыми қызметпен біріктіру өзекті міндет болып табылады. Осыған байланысты оқу-өндірістік базаны ұйымдастыру туралы шарт жасасу 6B05214 - «География және табиғаттың тіршілікке үйлесуі» білім беру бағдарламасы бойынша кадрларды сапалы даярлаудың ажырамас шарты болып табылады. Мұндай шарт Университеттің өндірістік, ғылыми-зерттеу және табиғатты қорғау ұйымдарымен өзара іс-қимылының маңызды құралы болып табылады. Бұл студенттердің саланың нақты қажеттіліктеріне сәйкес келетін кәсіби дағдыларын, құзыреттіліктері мен тәжірибесін қалыптастыруға ықпал ететін тәжірибеге бағытталған оқытуды жүзеге асыру үшін жағдай жасауға мүмкіндік береді.

Оқу-өндірістік базаның болуы оқу және өндірістік практикалардың жүйелі өтуін, білім алушылардың далалық зерттеулерге, географиялық және экологиялық деректерді жинауға және өңдеуге, сондай-ақ табиғи ресурстарды ұтымды пайдалануға байланысты қолданбалы міндеттерді шешуге қатысуын қамтамасыз етеді. Сонымен қатар, база инновациялық әдістемелерді сынақтан өткізуге, ғылыми эксперименттер жүргізуге және географиялық зерттеулерге ГАЗ технологияларын енгізуге арналған алаңға айналуға.

Сұрақ: БББ «География және табиғатты тиімді пайдалану» кәсіби стандартқа «Гидрометеорология және экология» сәйкес келеді ме?

Жауап: Серікбаев Е.Қ. - «География және табиғаттың тіршілікке үйлесуі» БББ «Гидрометеорология және экология» саласындағы кәсіби стандартқа сәйкес келеді, себебі ол табиғи процестерді талдау, табиғатты тұрақты пайдалану, экологиялық мониторинг және географиялық модельдеу саласында кәсіби құзыреттіліктерді қалыптастыруды қамтамасыз ететін іргелі және қолданбалы компоненттерді қамтиды. Бағдарламаның мазмұны қоршаған ортаны қорғау, табиғи тәуекелдерді бағалау және табиғи ресурстарды басқару жөніндегі міндеттерді шешуге қабілетті мамандарды даярлауға бағытталған, бұл кәсіби стандарттың талаптарына сәйкес келеді.

СӨЗ АЛДЫ: «Қазгидромет» РМҚ Жамбыл облысы бойынша филиалының директоры Абдиева З. С., кәсіби стандарт «Гидрометеорология және экология» 6B05214 - «География және табиғаттың тіршілікке үйлесуі» білім беру бағдарламасы сәйкес болуына байланысты оқу процесі барысында өтілетін пәндерге байланысты өзінің ұсыныстарын қосты: гидрометеорологиялық және аэрологиялық бақылауларды қамтамасыз ету шараларын білу маңыздылығын. Метеорологиялық және аэрологиялық бақылаулар жүргізудің тиімділігін арттыру бойынша әдістемелерді енгізу туралы. Бақылау жүргізу, деректерді өңдеу және метеорологиялық ақпаратты жалпылау тәртібі мен әдістерін білу. Қоршаған ортаны бақылау үшін арнайы техникалық құралдарды пайдалану және пайдаланудың негізгі принциптерін білу сондай-ақ өндірістік практикада жалғасын табатынын айттып өтті.

Сұрақ: БББ кредиттерді өзгерткендеріңіз түсінікті не себепті пәндердің семестрлерін өзгерттіңіздер?

Жауап: Сейткулова Ж.М. - Білім беру бағдарламасында пәндерден өту семестрлерінің өзгеруі оқу курстарын оқудың логикалық дәйектілігін арттыру, сондай-ақ семестрлер бойынша пәнаралық сабақтастық пен оқу жүктемесінің тепе-теңдігін қамтамасыз ету қажеттілігіне байланысты болды. Пәндерді семестрлер бойынша қайта бөлу тәжірибеге бағдарланған тәсілді күшейтуге, негізгі құзыреттерді уақтылы қалыптастыруға мүмкіндік берді.

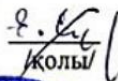
Қ. К. Қонысбекова аға оқытушы магистр: Бағдарлама қазіргі заманғы сын-қатерлер мен технологиялық трендтерді ескере отырып, орнықты даму, табиғи ресурстарды басқару және қоршаған ортаны қорғау міндеттерін тиімді шеше алатын жоғары білікті мамандарды даярлауға бағытталған. Оқыту аясында студенттер физикалық, экономикалық және әлеуметтік-мәдени география негіздерін, геоақпараттық талдау, картаға түсіру, экологиялық мониторинг және аумақтық жоспарлау әдістерін үйренеді. Табиғи ресурстарды, оларды ұтымды пайдалану принциптерін, сондай-ақ қоршаған ортаға теріс әсердің алдын алу және азайту мәселелерін зерттеуге ерекше назар аударылады.

Оқу-өндірістік базалардың, далалық практикалардың және бейінді ұйымдармен өзара іс-қимылдың арқасында білім алушылар құнды дағдыларды, сыни ойлауды, кеңістіктік деректермен жұмыс істеу және табиғатты пайдалану саласында ғылыми негізделген шешімдер қабылдау қабілеттерін алады.

Ә. М. Бескемпірова аға оқытушы магистр: Бағдарлама тек кәсіби ғана емес, сонымен қатар кәсіби емес құзыреттерді де қалыптастырады: экологиялық мәдениет, тұрақты ойлау, топтық жұмыс және жобалық қызмет қабілеті. Бағдарлама түлектері мемлекеттік табиғатты қорғау құрылымдарында, ғылыми институттарда, халықаралық экологиялық жобаларда, геоақпараттық компанияларда және экологиялық жауапты стратегияларды іске асыратын кәсіпорындарда сұранысқа ие.

ШЕШІМ: 6B05217 - «География және табиғатты тиімді пайдалану» білім бағдарламалары бекітуге ұсынылып отырған жаңартулар енгізілсін.

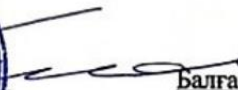
«Тарих» кафедрасының меңгерушісі

/қолы/

Серікбаев Е.К.
/аты-жөні/

«Қазақ Су шаруашылығы ғылыми-зерттеу институты»
ЖШС атынан бас директордың м.а.

Балгабаев Н.Н.
/аты-жөні/

«Қазгидромет» РМК Жамбыл облысы бойынша филиалының директоры

/қолы/

Абдиева З. С.
/аты-жөні/

Хатшы

/қолы/

Мәлік Ү.
/аты-жөні/

